

I

(Teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2016/1624

2016 m. rugsėjo 14 d.

dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 863/2007, Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004 ir Tarybos sprendimas 2005/267/EB

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktus ir į 79 straipsnio 2 dalies c punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) 2015 m. birželio 25 d. ir 26 d. susitikime Europos Vadovų Taryba paragino imtis platesnio masto pastangų siekiant visapusiškai išspręsti su precedento neturinčiais migracijos srautais link Sąjungos teritorijos susijusią problemą, be kita ko, sustiprinant sienų valdymą, kad būtų galima geriau valdyti didėjančius mišrius migracijos srautus. Be to, 2015 m. rugsėjo 23 d. neoficialiame susitikime migracijos klausimais valstybės ar Vyriausybės vadovai pabrėžė būtinybę ištaisyti dramatišką padėtį prie išorės sienų ir sustiprinti kontrolę prie tų sienų, visų pirma skiriant papildomų išteklių Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrai, Europos prieglobsčio paramos biurui (toliau – EASO) ir Europolui, taip pat naudojančiam valstybių narių žmogiškaisiais ištekliais ir technine įranga;
- (2) Sąjungos politikos išorės sienų valdymo srityje tikslas – parengti ir įgyvendinti Europos integruotą sienų valdymą nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis, nes tai būtinas laisvo asmenų judėjimo Sąjungoje aspektas ir viena iš pagrindinių laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės sudedamųjų dalių. Europos integruotas sienų valdymas yra labai svarbus migracijos valdymo gerinimo aspektas. Siekiama veiksmingai valdyti išorės sienų kirtimą, spręsti su migracija susijusius sunkumus ir šalinti ateityje galinčias kilti grėsmes prie tų sienų, taip padedant kovoti su sunkiais nusikaltimais kuriems būdingas tarpvalstybinis aspektas, ir užtikrinant aukšto lygio vidaus saugumą Sąjungoje. Tuo pačiu metu būtina imtis veiksmų visapusiškai gerbiant pagrindines teises tokiu būdu, kad būtų užtikrintas laisvas asmenų judėjimas Sąjungoje;

⁽¹⁾ OL C 303, 2016 8 19, p. 109.

⁽²⁾ 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2016 m. rugsėjo 14 d. Tarybos sprendimas.

- (3) Europos integruotą sienų valdymą, grindžiamą keturių pakopų prieigos kontrolės modeliu, sudaro priemonės trečiojoje valstybėje, kaip antai priemonės, taikomos pagal bendrą vizų politiką, kartu su kaimyninėmis trečiojoje valstybėje taikomos priemonės, sienų kontrolės priemonės prie pačių išorės sienų, rizikos analizė, taip pat priemonės, taikomos Šengeno erdvėje ir grąžinimo srityje;
- (4) įgyvendinant Europos integruoto sienų valdymo sistemą reikėtų užtikrinti derėjimą su kitais politikos tikslais, įskaitant tinkamą tarpvalstybinio transporto veikimą;
- (5) siekiant užtikrinti veiksmingą Europos integruoto sienų valdymo įgyvendinimą, turėtų būti sukurtos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos. Joms turėtų būti skirti reikalingi finansiniai ir žmogiškieji ištekliai bei įranga. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas turėtų sudaryti Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (toliau – Agentūra) ir už sienų valdymą atsakingos nacionalinės institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis. Jos remsis bendru informacijos, pajėgumų ir sistemų naudojimu nacionaliniu lygmeniu ir atsakomaisiais Agentūros veiksmiais Sąjungos lygmeniu;
- (6) Europos integruoto sienų valdymo sistemą turėtų įgyvendinti Agentūra ir už sienų valdymą atsakingos nacionalinės institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo jūrų sienų stebėjimo operacijas ir bet kurias kitas sienų kontrolės užduotis vadovaujantis atsakomybės pasidalijimo principu. Nors valstybės narės tebėra pirmiausia atsakingos už savo išorės sienų valdymą savo pačių ir visų valstybių narių naudai, Agentūra turėtų padėti taikyti su išorės sienų valdymu susijusias Sąjungos priemones, sustiprindama, vertindama ir koordinuodama valstybių narių, kurios įgyvendina tas priemones, veiksmus;
- (7) Europos integruotu sienų valdymu nekeičiama atitinkama Komisijos ir valstybių narių kompetencija muitų srityje, visų pirma kiek tai susiję su kontrole, rizikos valdymu ir keitimusi informacija;
- (8) išorės sienų kontrolės ir grąžinimo politikos formavimas ir teisės aktų rengimas, įskaitant Europos integruoto sienų valdymo strategijos rengimą lieka Sąjungos institucijų atsakomybė. Turėtų būti užtikrinamas glaudus Agentūros ir tų institucijų veiklos koordinavimas;
- (9) Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra (paprastai vadinama Frontex) buvo įsteigta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2007/2004 ⁽¹⁾. 2005 m. gegužės 1 d. pradėjusi vykdyti jai pavestas užduotis, ji sėkmingai padėjo valstybėms narėms įgyvendinti operatyvinius išorės sienų valdymo aspektus, vykdydama bendras operacijas ir teikdama skubią pasienio pagalbą, atlikdama rizikos analizę, keisdama informacija, palaikydama santykius su trečiojoje valstybėje ir grąžindama grąžinamus asmenis;
- (10) būtina veiksmingai prižiūrėti su išorės sienų kirtimu susijusį procesą, spręsti su migracija susijusius sunkumus ir ateityje galinčias kilti grėsmes prie išorės sienų, užtikrinti aukšto lygio vidaus saugumą Sąjungoje, apsaugoti Šengeno erdvės veikimą ir laikytis fundamentalaus solidarumo principo. Atsižvelgiant į tai, būtina sustiprinti išorės sienų valdymą remiantis Frontex darbu ir toliau plėtoti jį į agentūrą, kuriai tektų bendra atsakomybė už išorės sienų valdymą;
- (11) todėl Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros užduotys turėtų būti išplėtos. Siekiant atspindėti tuos pakeitimus, jos pavadinimas turėtų būti pakeistas į Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrą, kuri ir toliau bus vadinama Frontex. Ji turėtų išlikti tuo pačiu juridiniu asmeniu, visa apimtimi toliau vykdyti visą savo veiklą ir taikyti procedūras. Pagrindinė Agentūros užduotis turėtų būti parengti integruoto sienų valdymo Sąjungos lygmeniu techninę ir veiklos įgyvendinimo strategiją; prižiūrėti, kad sienų kontrolė prie išorės sienų būtų veiksminga; teikti didesnę techninę ir operatyvinę pagalbą valstybėms narėms vykdat bendras operacijas ir teikiant skubią pasienio pagalbą; užtikrinti praktinį priemonių vykdymą susidarius tokiai situacijai, dėl kurios reikia imtis skubių veiksmų prie išorės sienų; teikti techninę ir operatyvinę pagalbą atliekant nelaimės jūroje ištiktų asmenų paieškos ir gelbėjimo operacijas; ir organizuoti, koordinuoti ir vykdyti grąžinimo operacijas bei grąžinimo pagalbą;
- (12) Agentūra turėtų atlikti savo užduotis nedarant poveikio valstybių narių atsakomybei viešosios tvarkos palaikymo ir vidaus saugumo užtikrinimo srityse;

⁽¹⁾ 2004 m. spalio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (OL L 349, 2004 11 25, p. 1).

- (13) Agentūra turėtų atlikti savo užduotis nedarant poveikio valstybių narių kompetencijai gynybos srityje;
- (14) išplėstos Agentūros užduotys ir kompetencija turėtų atitikti sustiprintas pagrindinių teisių apsaugos priemonės ir padidintą atskaitomybę;
- (15) valstybės narės turėtų galėti tęsti operatyvinį bendradarbiavimą prie išorės sienų su kitomis valstybėmis narėmis ir (arba) trečiosiomis valstybėmis, įskaitant teisėsaugos tikslu vykdomas karines operacijas, tiek, kiek tas bendradarbiavimas yra suderinamas su Agentūros veiksmiais;
- (16) kad galėtų veiksmingai vykdyti savo užduotis, Agentūrai labai svarbus valstybių narių bendradarbiavimas. Šiuo atžvilgiu svarbu, kad Agentūra ir valstybės narės veiktų geranoriškai ir laiku keistųsi tikslią informacija. Jokia valstybė narė neturėtų būti įpareigota teikti informacijos, kurios atskleidimą ji laiko prieštaraujančiu esminiams savo saugumo interesams;
- (17) valstybės narės savo pačių ir kitų valstybių narių labai taip pat turėtų įvesti duomenis į Europos duomenų bazes. Jos taip pat turėtų užtikrinti, kad duomenys būtų tikslūs, atnaujinti ir gaunami bei įvedami teisėtai;
- (18) Agentūra turėtų parengti bendrąsias ir pritaikytas rizikos analizes, grindžiamas bendrosios integruotos rizikos analizės modeliu; ji turėtų taikyti pati Agentūra ir valstybės narės. Agentūra turėtų, be kita ko, remdamasi valstybių narių pateikta informacija, teikti tikslią informaciją visais Europos integruotam sienų valdymui svarbiais aspektais, ypač sienų kontrolės, grąžinimo, neteisėto antrinio trečiųjų valstybių piliečių judėjimo Sąjungoje, tarpvalstybinių nusikaltimų prevencijos, įskaitant palankių sąlygų neteisėtam sienų kirtimui sudarymą, prekybos žmonėmis, terorizmo ir įvairių rūšių grėsmių, taip pat padėties kaimyninėse trečiojoje valstybėse klausimais, kad būtų galima imtis tinkamų veiksmų arba šalinti nustatytas grėsmes ir pavojus siekiant gerinti integruotą išorės sienų valdymą;
- (19) vykdydama veiklą prie išorės sienų Agentūra turėtų padėti užkirsti kelią tokiems tarpvalstybinio masto sunkiems nusikaltimams, kaip antai neteisėtas migrantų gabenimas, prekyba žmonėmis ir terorizmas, ir juos nustatyti, kai reikalinga, kad ji imtųsi veiksmų ir kai ji yra surinkusi atitinkamą informaciją vykdydama savo veiklą. Agentūra turėtų koordinuoti savo veiklą su Europolu – agentūra, atsakinga už valstybių narių veiksmų rėmimą ir stiprinimą ir jų bendradarbiavimą sunkių nusikaltimų, darančių poveikį dviem ar daugiau valstybių narių, prevencijos ir kovos su jais srityje. Tarpvalstybiniai nusikaltimai neišvengiamai susiję su tarpvalstybinio aspektu. Tokiam tarpvalstybiniam aspektui būdinga tai, kad nusikaltimai yra tiesiogiai susiję su neteisėtu išorės sienos kirtimu, įskaitant prekybą žmonėmis arba neteisėtą migrantų gabenimą. Atsižvelgiant į tai, Tarybos direktyvos 2002/90/EB ⁽¹⁾ 1 straipsnio 2 dalis valstybėms narėms leidžia netaikyti sankcijų tais atvejais, kai elgesiu siekiama suteikti migrantams humanitarinę pagalbą;
- (20) pagal atsakomybės pasidalijimo principą Agentūros užduotis turėtų būti reguliariai stebėti išorės sienų valdymą. Tinkamą ir veiksmingą stebėseną Agentūra turėtų užtikrinti ne tik atlikdama rizikos analizę, keisdama informacija ir taikydama Europos sienų stebėjimo sistemą (toliau – EUROSUR), bet ir iš savo darbuotojų paskirtų ekspertų buvimo valstybėse narėse pagalba. Todėl Agentūra turėtų turėti galimybę siųsti į valstybes nares ryšių palaikymo pareigūnus tam tikram laikotarpiui, per kurį ryšių palaikymo pareigūnas turėtų teikti ataskaitas vykdomajam direktoriui. Ryšių palaikymo pareigūnų ataskaitos turėtų būti įtrauktos į pažeidžiamumo vertinimą;
- (21) Agentūra, vadovaudamasi objektyviais kriterijais, turėtų atlikti pažeidžiamumo vertinimą, siekdama įvertinti valstybių narių gebėjimus ir pasirengimą spręsti sunkumus prie savo išorės sienų. Tas vertinimas taip pat turėtų apimti valstybių narių įrangos, infrastruktūros, darbuotojų, biudžeto ir finansinių išteklių, taip pat jų nenumatytų atvejų planų, pagal kuriuos galima įveikti galimas krizes prie išorės sienų, vertinimą. Valstybės narės turėtų imtis priemonių, siekdamas pašalinti bet kuriuos tokioje vertinime nustatytus trūkumus. Vykdomasis direktorius turėtų identifikuoti priemones, kurių reikia imtis, ir rekomenduoti jas atitinkamai valstybei narei. Vykdomasis direktorius taip pat turėtų nustatyti laikotarpį, per kurį tų priemonių turėtų būti imtasi. Kai per nustatytą laikotarpį būtinių priemonių nesiimama, klausimas turėtų būti perduodamas Valdandčiai tarybai tolesniam sprendimui priimti;
- (22) jeigu Agentūrai nesuteikiama tiksli ir skubi pažeidžiamumo vertinimui atlikti būtina informacija, ji turėtų galėti į tai atsižvelgti atlikdama pažeidžiamumo vertinimą, nebent būtų pateiktos tinkamai pagrįstos priežastys dėl duomenų neperdavimo;

⁽¹⁾ 2002 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2002/90/EB, apibrėžianti padėjimą neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ir apsigyventi (OL L 328, 2002 12 5, p. 17).

- (23) Agentūra turėtų organizuoti tinkamą techninę ir operatyvinę pagalbą valstybėms narėms, siekdama sustiprinti jų pajėgumus vykdyti pareigas išorės sienų kontrolės srityje ir reaguoti į sunkumus prie išorės sienų, kylančius dėl neteisėtos imigracijos arba tarpvalstybinių nusikaltimų. Tokia pagalba neturėtų būti daromas poveikis atitinkamų nacionalinių institucijų kompetencijai inicijuoti baudžiamųjų veikų tyrimus. Šiuo atžvilgiu Agentūra valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva turėtų organizuoti ir koordinuoti bendras vienai arba daugiau valstybių narių skirtas operacijas bei siųsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius, taip pat būtiną techninę įrangą. Ji taip pat gali siųsti iš savo darbuotojų paskirtus ekspertus;
- (24) prie išorės sienų susidariusiems ir neproporcingiems sunkumams, Agentūra valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva turėtų organizuoti ir koordinuoti skubią pasienio pagalbą bei siųsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius iš greitojo reagavimo rezervo ir techninę įrangą. Teikiant skubią pasienio pagalbą tam tikrą laikotarpį turėtų būti užtikrintas pastiprinimas tokiomis aplinkybėmis, kuriomis reikia nedelsiant imtis atsakomųjų veiksmų ir kuriomis tokia pagalba būtų veiksmingas atsakas. Kad būtų galima užtikrinti veiksmingą tokios pagalbos teikimą, valstybės narės greitojo reagavimo rezervui turėtų skirti sienos apsaugos pareigūnų ir kitų atitinkamų darbuotojų bei suteikti būtinos techninės įrangos. Agentūra ir atitinkama valstybė narė turėtų susitarti dėl veiklos plano;
- (25) kai valstybė narė susiduria su konkrečiais ir neproporcingais su migracija susijusiais sunkumais, pasižyminčiais dideliu mišrių migracijos srautų antplūdžiu tam tikrose vietose prie savo išorės sienų, valstybės narės turėtų galėti tikėtis didesnio techninio ir operatyvinio pastiprinimo. Ji turėtų teikti migracijos valdymo rėmimo grupės migrantų antplūdžio vietose. Tas grupes turėtų sudaryti ekspertai, kuriuos Agentūra ir EASO siunčia iš valstybių narių, ir ekspertai, siunčiami iš Agentūros, Europolo arba kitų susijusių Sąjungos agentūrų. Agentūra turėtų padėti Komisijai koordinuoti įvairių agentūrų veiklą vietoje;
- (26) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad bet kuri institucija, kuri, kaip tikėtina, gali gauti tarptautinės apsaugos paraišką, kaip antai policija, sienos apsaugos pareigūnai, imigracijos tarnybos ir asmenų sulaikymo įstaigos, turėtų reikiamą informaciją. Jos taip pat turėtų užtikrinti, kad tokių institucijų darbuotojams būtų teikiamas reikiamo lygio mokymas, kuris yra tinkamas jų užduotims bei pareigoms, ir jiems būtų nurodyta informuoti paraišką pateikusius asmenis, kur ir kaip pateikti tarptautinės apsaugos paraiškas;
- (27) migrantų antplūdžio vietose skirtingos agentūros ir valstybės narės turėtų veikti pagal savo įgaliojimus ir kompetenciją. Komisija, bendradarbiaudama su kitomis susijusiomis agentūromis, turėtų užtikrinti, kad imantis veiksmų migrantų antplūdžio vietose būtų laikomasi atitinkamos Sąjungos *acquis*, įskaitant bendrą Europos prieglobsčio sistemą ir pagrindines teises;
- (28) kai kontrolė prie išorės sienos tampa neveiksminga tokia apimtimi, kad gali sutrikti Šengeno erdvės veikimas dėl to, kad valstybė narė nesiima būtinų priemonių pagal pažeidžiamumo vertinimą arba dėl to, kad prie išorės sienų kilus konkrečioms ir neproporcingiems sunkumams valstybė narė neprašė Agentūros pakankamos paramos arba neįgyvendino tokios paramos, turėtų būti vieningai, skubiai ir veiksmingai imamasi atsakomųjų veiksmų Sąjungos lygmeniu. Siekiant sumažinti šiuos pavojus ir užtikrinti geresnį koordinavimą Sąjungos lygmeniu, Komisija turėtų pasiūlyti Tarybai sprendimą, kuriame identifikuojamos priemonės, kurias turi įgyvendinti Agentūra, ir reikalaujama, kad įgyvendinant tas priemones atitinkama valstybė narė bendradarbiautų su Agentūra. Tarybai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti tokių sprendimą dėl galimo politiškai konfidencialaus priemonių, dėl kurių turi būti priimtas sprendimas, pobūdžio, kurios, kaip tikėtina, bus susijusios su nacionaliniais vykdomaisiais ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimais. Agentūra turėtų nustatyti veiksmus, kurių reikia imtis, kad būtų praktiškai įgyvendintos Tarybos sprendime nurodytos priemonės. Po to ji kartu su atitinkama valstybe narė turėtų parengti veiklos planą. Jei atitinkama valstybė narė nevykdo to Tarybos sprendimo per 30 dienų ir nebendradarbiauja su Agentūra įgyvendinant tame sprendime nurodytas priemones, Komisija turėtų turėti galimybę inicijuoti specialią procedūrą, numatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399 ⁽¹⁾ 29 straipsnyje, kai kyla išskirtinės aplinkybės, kuriomis kyla grėsmė erdvės be vidaus sienų bendram veikimui. Todėl reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti Reglamentą (ES) 2016/399;
- (29) Agentūra turėtų turėti būtiną įrangą ir darbuotojus, kuriuos būtų galima siųsti siekiant vykdyti bendras operacijas arba teikti skubią pasienio pagalbą. Šiuo tikslu, pradėdama teikti skubią pasienio pagalbą valstybės narės prašymu arba susidarius aplinkybėms, kuriomis reikia imtis skubių veiksmų, Agentūra turėtų turėti galimybę siųsti į valstybes nares Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius iš greitojo reagavimo rezervo, kuris turėtų būti nuolatinės pajėgos, sudarytos iš sienos apsaugos pareigūnų ir kitų atitinkamų darbuotojų. Rezerve turėtų būti ne

(¹) 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 77, 2016 3 23, p. 1).

mažiau kaip 1 500 sienos apsaugos pareigūnų ir kitų atitinkamų darbuotojų. Iš greitojo reagavimo rezervo siunčiami Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai prireikus turėtų būti nedelsiant papildomi kitais Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriais;

- (30) I priede nustatyta, po kiek pareigūnų valstybės narės turi skirti į greitojo reagavimo rezervą remiantis įsipareigojimais, priimtais atsižvelgiant į šio reglamento įsigaliojimo metu esančias aplinkybes. Jeigu tos aplinkybės iš esmės arba struktūriškai pasikeistų, be kita ko, jei būtų priimtas sprendimas dėl kontrolės prie valstybių narių vidaus sienų panaikinimo pagal atitinkamų stojimo aktų nuostatas, Komisija turėtų pasiūlyti atitinkamus to priedo pakeitimus;
- (31) atsižvelgiant į tai, kad įranga ir darbuotojai turėtų būti siunčiami skubiai, ypač išorės sienų vietose, kuriose patiriamas staigus didelis su migracijos srautu susijęs antplūdis, Agentūra turėtų taip pat turėti galimybę siųsti nuosavą techninę įrangą, kurią turėtų įsigyti pati arba bendros nuosavybės teise kartu su valstybe nare. Agentūros prašymu, tą techninę įrangą turėtų perduoti Agentūrai valstybės narės, kuriose yra registruota įranga. Agentūra taip pat turėtų valdyti valstybių narių suteiktos techninės įrangos rezervą, grindžiamą Agentūros nustatytais poreikiais; jis turėtų būti papildomas transporto priemonėmis ir operatyvine įranga, kurias valstybės narės perka naudodamos Vidaus saugumo fondo specialiesiems veiksams skirtas lėšas;
- (32) 2015 m. spalio 15 d. Europos Vadovų Taryba paragino išplėsti Frontex įgaliojimus grąžinimo srityje, įtraukiant teisę savo iniciatyva organizuoti bendras grąžinimo operacijas, ir sustiprinti jos vaidmenį, susijusį su grąžinamiems asmenims skirtų kelionės dokumentų gavimu;
- (33) Agentūra turėtų įsteigti savo pagalbos valstybėms narėms sistemą, skirtą grąžinti trečiųjų valstybių piliečius, kuriems taikoma Sąjungos grąžinimo politika bei laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/115/EB ⁽¹⁾. Visų pirma ji turėtų koordinuoti ir organizuoti grąžinimo iš vienos arba daugiau valstybių narių operacijas ir organizuoti bei teikti grąžinimo pagalbą, siekdama sustiprinti valstybių narių, kurioms reikia daugiau techninės ir operatyvinės pagalbos pagal tą direktyvą vykdant pareigą grąžinti trečiųjų valstybių piliečius, grąžinimo sistemą;
- (34) Agentūra, visapusiškai gerbdama pagrindines teises, turėtų teikti valstybėms narėms būtiną pagalbą organizuojant grąžinamų asmenų grąžinimo operacijas ir teikiant jų grąžinimo pagalbą. Ji neturėtų nagrinėti valstybių narių priimtų sprendimų grąžinti esmės. Be to, Agentūra, bendradarbiaudama su atitinkamų trečiųjų valstybių institucijomis, turėtų padėti valstybėms narėms gauti grąžinimo kelionės dokumentus;
- (35) pagalba valstybėms narėms vykdant grąžinimo procedūras turėtų apimti praktinės informacijos apie trečiąsias valstybes, į kurias grąžinami asmenys, teikimą, kuri svarbi įgyvendinant šį reglamentą, kaip antai kontaktinės ar kitos logistinės informacijos teikimas, kuri būtina sklandžiam grąžinimo operacijų vykdymui. Priimant sprendimus grąžinti, nereikėtų Agentūros įtraukti į informacijos valstybėms narėms apie trečiąsias valstybes, į kurias grąžinami asmenys, teikimą;
- (36) dėl galimo valstybės narės ir trečiosios valstybės susitarimo buvimo Agentūros ar valstybių narių negalima atleisti nuo jų pareigų pagal Sąjungos ar tarptautinę teisę, ypač kiek tai susiję su negrąžinimo principo laikymusi, vykdymo;
- (37) Agentūra turėtų sudaryti valstybių narių skirtų priverstinio grąžinimo stebėtojų, priverstinio grąžinimo lydinčiųjų asmenų ir grąžinimo specialistų grupes; jos turėtų būti siunčiamos vykdant grąžinimo operacijas ir jos turėtų sudaryti teikiant grąžinimo pagalbą siunčiamus prie poreikių pritaikytus Europos grąžinimo pagalbos būrius. Į šiuos būrius reikėtų įtraukti specialių ekspertinių žinių vaikų apsaugos srityje turinčius darbuotojus. Agentūra turėtų užtikrinti jiems būtiną mokymą;
- (38) pagal tarptautinės teisės priemones, kaip antai, Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvenciją, šiame reglamente visi 18 metų amžiaus nesulaukę asmenys laikomi vaikais. Agentūrai vykdant veiklą visų pirma vadovaujamosi vaiko interesais;

⁽¹⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (OL L 348, 2008 12 24, p. 98).

- (39) turėtų būti numatytos specialiosios nuostatos, skirtos darbuotojams, dalyvaujantiems su asmenų grąžinimu susijusioje veikloje, tiksliai nurodančios jų užduotis, įgaliojimus ir atsakomybės sritis. Taip pat turėtų būti parengti specialieji nurodymai dėl už orlaivį atsakingos įgulos vadų įgaliojimų ir orlaivį įregistravusios valstybės baudžiamosios jurisdikcijos išplėtimo pagal tarptautinę aviacijos teisę, visų pirma Tokijo konvenciją dėl nusikaltimų ir tam tikrų kitų veiksmų, padarytų orlaiviuose;
- (40) Agentūra turėtų parengti konkrečias mokymo priemones, įskaitant specialų mokymą vaikų apsaugos klausimais. Ji turėtų Sąjungos lygmeniu rengti nacionalinių sienos apsaugos pareigūnų instruktorių mokymą. Ji taip pat turėtų rengti papildomus mokymo kursus ir seminarus, susijusius su integruoto sienų valdymo užduotimis, taip pat skirtą kompetentingų nacionalinių įstaigų pareigūnams. Tai turėtų apimti mokymą apie atitinkamus Sąjungos ir tarptautinės teisės aktus ir pagrindines teises. Agentūrai turėtų būti leidžiama organizuoti mokymo veiklą bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis jų teritorijoje;
- (41) Agentūra turėtų stebėti ir padėti plėtoti mokslinius tyrimus, svarbius Europos integruotam sienų valdymui. Ji turėtų teikti informaciją apie tokius tyrimus Europos Parlamentui, valstybėms narėms ir Komisijai;
- (42) efektyvus integruotas išorės sienų valdymas reikalauja, kad valstybės narės reguliariai, sparčiai ir patikimai keistųsi informacija. Agentūra turėtų sukurti ir naudoti informacines sistemas, kuriomis, laikantis Sąjungos duomenų apsaugos teisės aktų, būtų sudaromos palankios sąlygos šiam keitimuisi. Svarbu, kad valstybės narės Agentūrai skubiai teiktų išsamią ir tikslią informaciją, kuri jai reikalinga atlikti jos užduotims;
- (43) kad galėtų vykdyti jai pavestą misiją ir tiek, kiek būtina jai pavestoms užduotims įvykdyti, Agentūra gali bendradarbiauti su Sąjungos institucijomis, organais, tarnybomis ir agentūromis, taip pat su tarptautinėmis organizacijomis šio reglamento taikymo srityje priskiriamais klausimais vadovaudamasi darbo tvarkos susitarimais, sudarytais remiantis Sąjungos teise ir politika. Dėl tų darbo tvarkos susitarimų turėtų būti gaunamas išankstinis Komisijos pritarimas;
- (44) pakrančių apsaugos funkcijas vykdančios nacionalinės institucijos atsako už įvairias užduotis, kurios gali apimti saugią laivybą, jūrų saugumą, paiešką ir gelbėjimą, sienų kontrolę, žuvininkystės kontrolę, muitinį tikrinimą, bendrąją teisėsaugą ir aplinkos apsaugą. Todėl Agentūra, Europos žuvininkystės kontrolės agentūra, įsteigta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 768/2005 ⁽¹⁾, ir Europos jūrų saugumo agentūra, įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1406/2002 ⁽²⁾, turėtų stiprinti bendradarbiavimą tarpusavyje ir su pakrančių apsaugos funkcijas vykdančiomis nacionalinėmis institucijomis, siekdamos didinti informuotumą apie padėtį jūrose ir remti darnius ir ekonomiškai efektyvius veiksmus. Įvairių subjektų tarpusavio sąveika jūrų aplinkoje turėtų atitikti Europos integruoto sienų valdymo ir jūrų saugumo strategijas;
- (45) šio reglamento įgyvendinimu nedaromas poveikis Sąjungos ir valstybių narių kompetencijos pasidalijimui pagal Sutartis ar valstybių narių išipareigojimams pagal tarptautines konvencijas, kaip antai Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją, Tarptautinę konvenciją dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje, Tarptautinę jūrų paieškos ir gelbėjimo konvenciją, Tarptautinę konvenciją dėl teršimo iš laivų prevencijos, Tarptautinę konvenciją dėl jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų ir kitus atitinkamus tarptautinius jūrų teisės dokumentus;
- (46) Agentūra turėtų sudaryti palankias sąlygas ir skatinti techninį ir operatyvinių valstybių narių ir trečiųjų valstybių bendradarbiavimą vykdant Sąjungos išorės santykių politiką. Šiomis aplinkybėmis ji turėtų koordinuoti operatyvinių valstybių narių ir trečiųjų valstybių tarpusavio bendradarbiavimą išorės sienų valdymo srityje, siųsti ryšių palaikymo pareigūnus į trečiąsias valstybes ir bendradarbiauti su trečiųjų valstybių institucijomis asmenų grąžinimo srityje, įskaitant kelionės dokumentų gavimo klausimus. Agentūra ir valstybės narės, bendradarbiaudamos su trečiosiomis valstybėmis, visuomet turėtų laikytis Sąjungos teisės aktų, įskaitant pagrindines teises ir negrąžinimo principą. Jos turėtų taip pat jų laikytis, kai bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis vykdomas tų valstybių teritorijoje. Siekiant padidinti skaidrumą ir atskaitomybę, savo metinėje ataskaitoje Agentūra turėtų atsiskaityti apie bendradarbiavimą su trečiosiomis valstybėmis;

⁽¹⁾ 2005 m. balandžio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 768/2005, įsteigiantis Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūrą ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 2847/93, nustatantį bendros žuvininkystės politikos kontrolės sistemą (OL L 128, 2005 5 21, p. 1).

⁽²⁾ 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, įsteigiantis Europos jūrų saugumo agentūrą (OL L 208, 2002 8 5, p. 1).

- (47) Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, kurias sudaro Agentūra ir už sienų valdymą atsakingos valstybių narių nacionalinės institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, vykdydamos savo užduotis, turėtų visapusiškai gerbti pagrindines teises, visų pirma laikytis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija), Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, susijusių tarptautinės teisės aktų, įskaitant Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją, Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims, Konvenciją dėl pabėgėlių statuso, taip pat su galimybėmis gauti tarptautinę apsaugą susijusių pareigū, visų pirma negražinimo principo, Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos, Tarptautinės konvencijos dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje ir Tarptautinės jūrų paieškos ir gelbėjimo konvencijos. Pagal Sąjungos teisės aktus ir tuos dokumentus Agentūra turėtų padėti valstybėms narėms vykdyti paieškos ir gelbėjimo operacijas, kad prireikus visada ir visur būtų apsaugotos ir gelbėjamos gyvybės;
- (48) atsižvelgiant į padidėjusį jos užduočių skaičių, Agentūra turėtų toliau plėtoti ir įgyvendinti strategiją, kuria siekiama užtikrinti pagrindinių teisių stebėseną ir apsaugą. Tuo tikslu savo pagrindinių teisių pareigūnui ji turėtų skirti pakankamai išteklių ir darbuotojų, atitinkančių Agentūros įgaliojimus ir dydį. Pagrindinių teisių pareigūnas turėtų turėti galimybę susipažinti su visa informacija, kuri būtina jo užduotims įvykdyti. Agentūros vaidmuo turėtų būti aktyviai skatinti taikyti Sąjungos *acquis* išorės sienų valdymo srityje, įskaitant kiek tai susiję su pagrindinių teisių ir tarptautinės apsaugos pagarba;
- (49) šiuo reglamentu gerbiama pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 2 ir 6 straipsniais pripažintų ir Chartijoje įtvirtintų principų. Konkrečiai šiuo reglamentu siekiama užtikrinti, kad būtų visapusiškai gerbiamas žmogaus orumas, gerbiama teisė į gyvybę, teisė į laisvę ir saugumą, teisė į asmens duomenų apsaugą, teisė į prieglobstį, teisė į veiksmingą teisinę gynybą, vaiko teisės, būtų laikomasi kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo draudimo ir prekybos žmonėmis draudimo. Juo taip pat siekiama skatinti laikytis nediskriminavimo ir negražinimo principų;
- (50) šiuo reglamentu, bendradarbiaujant su pagrindinių teisių pareigūnu, turėtų būti nustatytas Agentūrai skirtas skundų nagrinėjimo mechanizmas, siekiant užtikrinti, kad Agentūrai vykdant visas užduotis būtų gerbiama pagrindinės teisės. Tai turėtų būti administracinis mechanizmas, kurį taikant pagrindinių teisių pareigūnas būtų atsakingas už Agentūros gautų skundų nagrinėjimą įgyvendinant teisę į gerą administravimą. Pagrindinių teisių pareigūnas turėtų patikrinti skundo priimtinumą, registruoti priimtinius skundus, perduoti visus užregistruotus skundus vykdomajam direktoriui, perduoti su būrių nariais susijusius skundus buveinės valstybei narei ir registruoti tolesnius Agentūros arba tos valstybės narės veiksmus. Mechanizmas turėtų būti veiksmingas ir užtikrinti, kad skundai būtų tinkamai nagrinėjami. Skundų nagrinėjimo mechanizmu neturėtų būti daromas poveikis galimybei pasinaudoti administracinėmis ir teisminėmis teisių gynimo priemonėmis ir jis nėra laikomas reikalavimu, kad būtų galima naudotis tokiomis priemonėmis. Nusikalstamų veikų tyrimus turėtų vykdyti valstybės narės. Siekiant padidinti skaidrumą ir atskaitomybę, Agentūra savo metinėje ataskaitoje turėtų teikti informaciją apie skundų nagrinėjimo mechanizmą. Visų pirma, informacija turėtų apimti gautų skundų skaičių, susijusių pagrindinių teisių pažeidimų rūšis, atitinkamas operacijas ir, kai įmanoma, tolesnes priemones, kurių ėmėsi Agentūra ir valstybės narės;
- (51) Agentūra turėtų būti nepriklausoma sprendžiant techninius ir operatyvinius klausimus ir turėti teisinį, administracinį bei finansinį savarankiškumą. Tuo tikslu būtina ir tikslinga, kad ji būtų Sąjungos organas, turintis juridinio asmens statusą ir besinaudojantis šio reglamento jam suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais;
- (52) Komisija ir valstybės narės turėtų būti atstovaujamos valdančiojoje taryboje, kad būtų galima vykdyti Agentūros priežiūrą. Kai įmanoma, valdančiąją tarybą turėtų sudaryti už sienų apsaugos valdymą atsakingų nacionalinių tarnybų operatyviniai vadai arba jų atstovai. Siekdamas užtikrinti valdančiosios tarybos darbo tęstinumą, joje atstovaujamos šalys turėtų stengtis užtikrinti, kad valdančiosios tarybos atstovai keistųsi kuo rečiau. Valdančiajai tarybai turėtų būti suteikti būtini įgaliojimai sudaryti biudžetą, tikrinti jo vykdymą, priimti atitinkamas finansines taisykles, nustatyti skaidrią Agentūros sprendimų priėmimo procedūrą, taip pat paskirti vykdomąjį direktorių ir vykdomojo direktoriaus pavaduotoją. Agentūra turėtų būti valdoma ir veikti atsižvelgiant į 2012 m. liepos 19 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos patvirtintus bendro požiūrio į Sąjungos decentralizuotas agentūras principus;

- (53) siekiant užtikrinti Agentūros autonomiškumą, jai turėtų būti skirtas atskiras biudžetas, kurio pajamas daugiausia sudarytų Sąjungos įnašas. Sąjungos biudžeto procedūra turėtų būti taikoma tiek, kiek ji susijusi su Sąjungos įnašu ir kitomis subsidijomis, mokėtinomis iš Sąjungos bendrojo biudžeto. Finansinių ataskaitų auditą turėtų atlikti Audito Rūmai;
- (54) Agentūrai turėtų būti be apribojimų taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ⁽¹⁾ ir ji turėtų prisijungti prie 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Bendrijų Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų vidaus tyrimų ⁽²⁾;
- (55) Agentūrai turėtų būti taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 ⁽³⁾. Agentūra, vykdydama savo veiklą, turėtų užtikrinti kuo didesnę skaidrumą ir nekelti grėsmės operacijų tikslų įgyvendinimui. Ji turėtų viešai skelbti informaciją apie visą savo veiklą. Ji taip pat turėtų užtikrinti, kad visuomenei ir bet kuriai suinteresuotajai šaliai būtų skubiai suteikta informacija, susijusi su jos veikla;
- (56) Agentūra taip pat turėtų teikti informaciją apie visą savo veiklą Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (57) bet koks Agentūros vykdomas asmens duomenų tvarkymas pagal šį reglamentą turėtų atitikti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 45/2001 ⁽⁴⁾;
- (58) bet koks valstybių narių vykdomas asmens duomenų tvarkymas pagal šį reglamentą turėtų atitikti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB ⁽⁵⁾. Tais atvejais, kai tvarkyti duomenis būtina visų pirma siekiant užtikrinti aukšto lygio vidaus saugumą Sąjungoje, visų pirma veiksmų, susijusių su migracijos srautų stebėjimu ir rizikos analize, asmens duomenų, surinktų vykdant bendras operacijas, bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą ir vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą, tvarkymu, arba bendradarbiavimo su Sąjungos institucijomis, organais, tarnybomis, agentūromis ir tarptautinėmis organizacijomis atveju taikomas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR ⁽⁶⁾. Bet koks asmens duomenų tvarkymas turėtų būti vykdomas laikantis būtinumo ir proporcingumo principų;
- (59) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. sukurti ir įgyvendinti integruoto išorės sienų valdymo sistemą, siekiant užtikrinti tinkamą Šengeno erdvės veikimą, valstybės narės negali deramai pasiekti, jei jų veiksmai nekoordinuojami, o dėl to, kad nevykdoma vidaus sienų kontrolė, kyla didelių su migracija susijusių sunkumų prie išorės sienų, yra būtinybė veiksmingai stebėti tų sienų kirtimą ir prisidėti prie aukšto lygio vidaus saugumo Sąjungoje, tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (60) šiame reglamente nurodytos išorės sienos yra tos, kurioms taikomos Reglamento (ES) 2016/399 II antraštinės dalies nuostatos, ir jos apima Šengeno erdvės valstybių narių išorės sienas, kaip nustatyta Protokole Nr. 19 dėl į Europos Sąjungos sistemą integruotos Šengeno *acquis*, pridėtame prie ES sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV);

⁽¹⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁽²⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 15.

⁽³⁾ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

⁽⁴⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

⁽⁵⁾ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

⁽⁶⁾ 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR dėl asmens duomenų, tvarkomų vykdant policijos ir teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, apsaugos (OL L 350, 2008 12 30, p. 60).

- (61) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽¹⁾, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB ⁽²⁾ 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį. Europos bendrijos ir Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės susitarime dėl tų valstybių dalyvavimo Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros veikloje sąlygų ⁽³⁾ nustatytos tų valstybių dalyvavimo Agentūros darbe taisyklės, įskaitant nuostatas dėl finansinių įnašų ir darbuotojų;
- (62) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁴⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB ⁽⁵⁾ 3 straipsniu;
- (63) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁶⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES ⁽⁷⁾ 3 straipsniu;
- (64) Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos bei Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarime dėl tų valstybių dalyvavimo Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros veikloje sąlygų ⁽⁸⁾ nustatytos tų valstybių dalyvavimo Agentūros darbe taisyklės, įskaitant nuostatas dėl finansinių įnašų ir darbuotojų;
- (65) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai nusprendžia dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;
- (66) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB ⁽⁹⁾; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

⁽¹⁾ O L 176, 1999 7 10, p. 36.

⁽²⁾ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (O L 176, 1999 7 10, p. 31).

⁽³⁾ O L 188, 2007 7 20, p. 19.

⁽⁴⁾ O L 53, 2008 2 27, p. 52.

⁽⁵⁾ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (O L 53, 2008 2 27, p. 1).

⁽⁶⁾ O L 160, 2011 6 18, p. 21.

⁽⁷⁾ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimu prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (O L 160, 2011 6 18, p. 19).

⁽⁸⁾ O L 243, 2010 9 16, p. 4.

⁽⁹⁾ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (O L 131, 2000 6 1, p. 43).

- (67) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB ⁽¹⁾; todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (68) pagal sąlygas, kurias valdančioji taryba turi nustatyti kiekvienu konkrečiu atveju, Agentūra turėtų padėti organizuoti konkrečią veiklą, kurią vykdydamos valstybės narės galėtų pasinaudoti patirtimi ir įranga, kurią galėtų pagedauti pasiūlyti Airija ir Jungtinė Karalystė. Tuo tikslu Airijos ir Jungtinės Karalystės atstovai gali būti kviečiami dalyvauti valdančiosios tarybos posėdžiuose, kad galėtų visapusiškai dalyvauti rengiant tokią konkrečią veiklą;
- (69) Ispanijos Karalystė ir Jungtinė Karalystė vis dar nesutaria dėl Gibraltaro sienų demarkacijos;
- (70) šio reglamento taikymo Gibraltaro sienoms sustabdymas nereiškia, kad pasikeitė atitinkamos susijusių valstybių pozicijos;
- (71) vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kuris pateikė nuomonę 2016 m. kovo 18 d. ⁽²⁾;
- (72) šiuo reglamentu siekiama iš dalies pakeisti ir išplėsti Reglamento (EB) Nr. 2007/2004 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 863/2007 ⁽³⁾ bei Tarybos sprendimo 2005/267/EB ⁽⁴⁾ nuostatas. Kadangi pakeitimų, kuriuos reikia padaryti, yra daug ir jie yra svarbūs, dėl aiškumo tie aktai turėtų būti pakeisti ir panaikinti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos

I straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu įsteigiamos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, siekiant užtikrinti Europos integruotą išorės sienų valdymą, kad būtų galima veiksmingai valdyti išorės sienų kirtimą. Tai apima su migracija susijusių sunkumų sprendimą ir kovą su ateityje galinčiomis kilti grėsmėmis prie tų sienų, taip prisidedant prie kovos su sunkiais nusikaltimeis, kuriems būdingas tarpvalstybinis aspektas, siekiant užtikrinti aukšto lygio vidaus saugumą Sąjungoje visapusiškai gerbiant pagrindines teises, kartu išlaikant joje laisvą asmenų judėjimą.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. išorės sienos – išorės sienos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 2 punkte, kurioms taikoma to reglamento II antraštinė dalis;
2. sienų kontrolė – sienų kontrolė, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 10 punkte;

⁽¹⁾ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

⁽²⁾ OL C 186, 2016 5 25, p. 10.

⁽³⁾ 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 863/2007, nustatantis Skubios pasienio pagalbos būrių sudarymo mechanizmą ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2007/2004, kiek tai susiję su šiuo mechanizmu, bei reglamentuojantis pakviestųjų pareigūnų užduotis ir įgaliojimus (OL L 199, 2007 7 31, p. 30).

⁽⁴⁾ 2005 m. kovo 16 d. Tarybos sprendimas 2005/267/EB, įsteigiantis saugų žiniatinklį pagrįstą informacijos ir koordinavimo tinklą, skirtą valstybių narių migracijos valdymo tarnyboms (OL L 83, 2005 4 1, p. 48).

3. sienos apsaugos pareigūnas – sienos apsaugos pareigūnas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 14 punkte;
4. Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai – sienos apsaugos pareigūnų ir kitų atitinkamų darbuotojų iš dalyvaujančiųjų valstybių narių, įskaitant sienos apsaugos pareigūnus ir kitus atitinkamus darbuotojus, kuriuos valstybės narės deleguoja į Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrą kaip nacionalinius ekspertus, būriai, siunčiami vykdant bendras operacijas, teikiant skubią pasienio pagalbą ir vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą;
5. priimančioji valstybė narė – valstybė narė, kurioje vykdoma arba iš kurios pradedama vykdyti bendra operacija, teikiama arba pradedama teikti skubi pasienio pagalba, vykdoma arba pradedama vykdyti grąžinimo operacija arba teikiama ar pradedama teikti grąžinimo pagalba, arba į kurią siunčiama migracijos valdymo rėmimo grupė;
6. buveinės valstybė narė – valstybė narė, kurios sienos apsaugos pareigūnas arba kitas atitinkamas darbuotojas yra Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrio narys;
7. dalyvaujančioji valstybė narė – valstybė narė, kuri dalyvauja vykdant bendrą operaciją, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operaciją, teikiant grąžinimo pagalbą arba siunčiant migracijos valdymo rėmimo grupę, teikdama techninę įrangą, siųsdama sienos apsaugos pareigūnus arba kitus atitinkamus darbuotojus, kurie siunčiami kaip Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių nariai, taip pat valstybė narė, kuri dalyvauja vykdant grąžinimo operacijas arba teikiant grąžinimo pagalbą, teikdama techninę įrangą arba siųsdama darbuotojus, bet kuri nėra priimančioji valstybė narė;
8. būrių narys – Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių arba su grąžinimu susijusias užduotis vykdančių darbuotojų grupių, dalyvaujančių vykdant grąžinimo operacijas arba teikiant grąžinimo pagalbą, narys;
9. migracijos valdymo rėmimo grupė – valstybėms narėms techninį ir operatyvinių pastiprinimą migrantų antplūdžio vietose teikianti ekspertų grupė, kurią sudaro Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros ir Europos prieglobsčio paramos biuro siunčiami ekspertai iš valstybių narių ir ekspertai, siunčiami iš Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros, Europolo ar kitų atitinkamų Sąjungos agentūrų;
10. migrantų antplūdžio vieta – vieta, kurioje priimančioji valstybė narė, Komisija, atitinkamos Sąjungos agentūros ir dalyvaujančiosios valstybės narės bendradarbiauja, siekdamos valdyti kilusius arba galinčius kilti neproporcingus migracijos sunkumus, kuriems būdingas didelis prie išorės sienų atvykstančių migrantų pagausėjimas;
11. grąžinimas – grąžinimas, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/115/EB 3 straipsnio 3 punkte;
12. sprendimas grąžinti – administracinis ar teismo sprendimas ar aktas, kuriuo pripažįstama arba paskelbiama, kad trečiosios valstybės piliečio buvimas yra neteisėtas, ir nustatoma ar nurodoma pareiga grįžti, ir kuriuo laikomasi Direktyvos 2008/115/EB;
13. grąžinamas asmuo – neteisėtai valstybėje esantis trečiosios valstybės pilietis, kuriam taikomas valstybės narės priimtas sprendimas grąžinti;
14. grąžinimo operacija – Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros koordinuojama operacija, kurią vykdant viena arba daugiau valstybių narių teikia techninį ir operatyvinių pastiprinimą, o grąžinami asmenys iš vienos arba daugiau valstybių narių grįžta priverstinai arba savanoriškai;
15. grąžinimo pagalba – Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros valstybėms narėms teikiamos didesnės techninės ir operatyvinės pagalbos veikla, kurią sudaro Europos grąžinimo pagalbos būrių siuntimas į valstybes nares ir grąžinimo operacijų organizavimas;
16. tarpvalstybiniai nusikaltimai – visi sunkūs nusikaltimai, kuriems būdingas tarpvalstybinis aspektas, įvykdyti prie išorės sienų ar palei jas arba kurie yra susiję su išorės sienomis.

3 straipsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas sudaro Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (toliau – Agentūra) ir už sienų valdymą atsakingos nacionalinės valstybių narių institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis.

2. Agentūra valdančiosios tarybos sprendimu, grindžiamu vykdomojo direktoriaus pasiūlymu, nustato Europos integruoto sienų valdymo techninę ir veiklos strategiją. Agentūra atsižvelgia, kai tai pagrįsta, į konkrečią valstybių narių padėtį, ypač į jų geografinę padėtį. Ši strategija turi atitikti 4 straipsnį. Ji skatina ir padeda užtikrinti Europos integruoto sienų valdymo įgyvendinimą visose valstybėse narėse.

3. Už sienų valdymą atsakingos nacionalinės institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, nustato savo nacionalines integruoto sienų valdymo strategijas. Šios nacionalinės strategijos turi atitikti 4 straipsnį ir šio straipsnio 2 dalyje nurodytą strategiją.

4 straipsnis

Europos integruotas sienų valdymas

Europos integruotą sienų valdymą sudaro šios sudedamosios dalys:

- a) sienų kontrolė, įskaitant priemones, kuriomis sudaromos palankios sąlygos teisėtam sienų kirtimui, ir, kai tinkama, priemonės, susijusias su tarpvalstybinių nusikaltimų, kaip antai, neteisėtu migrantų gabenimu, prekyba žmonėmis ir terorizmu, prevencija ir nustatymu, taip pat priemonės, susijusias su asmenų, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga arba kurie nori pateikti paraišką dėl jos suteikimo, nukreipimu;
- b) nelaimės jūroje ištiktų asmenų paieškos ir gelbėjimo operacijos, pradėtos ir vykdomos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 656/2014 ⁽¹⁾ ir tarptautinę teisę, atliekamos susidarius atitinkamai padėčiai sienų stebėjimo operacijų jūroje metu;
- c) vidaus saugumo rizikos analizė ir grėsmių, galinčių turėti įtakos išorės sienų veikimui arba saugumui, analizė;
- d) Agentūros remiamas ir koordinuojamas valstybių narių bendradarbiavimas;
- e) kiekvienoje valstybėje narėje veikiančių už sienų kontrolę arba kitas pasienyje vykdomas užduotis atsakingų nacionalinių institucijų, taip pat atitinkamų Sąjungos institucijų, organų, tarnybų ir agentūrų tarpusavio bendradarbiavimas, įskaitant reguliarią keitimąsi informacija naudojantis esamomis keitimosi informacija priemonėmis, tokiomis kaip antai Europos sienų stebėjimo sistema (toliau – EUROSUR), sukurta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1052/2013 ⁽²⁾;
- f) bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis į šio reglamento taikymo sritį patenkančiose srityse, daugiausia dėmesio skiriant kaimyninėms valstybėms ir toms trečiosioms valstybėms, kurios, atlikus rizikos analizę, nustatytos kaip neteisėtos imigracijos kilmės ir (arba) tranzito valstybės;
- g) techninės ir operatyvinės Šengeno erdvės priemonės, susijusios su sienų kontrole ir skirtos tam, kad būtų geriau sprendžiama neteisėtos imigracijos problema ir kovojama su tarpvalstybiniais nusikaltimais;
- h) trečiųjų valstybių piliečių, kuriems taikomas valstybės narės priimtas sprendimas grąžinti, grąžinimas;
- i) pažangiųjų technologijų, įskaitant plataus masto informacines sistemas, naudojimas;
- j) kokybės kontrolės mechanizmas, visų pirma Šengeno vertinimo mechanizmas ir galimi nacionaliniai mechanizmai, taikomi siekiant užtikrinti Sąjungos teisės aktų sienų valdymo srityje įgyvendinimą;
- k) solidarumo mechanizmai, visų pirma Sąjungos finansavimo priemonės.

⁽¹⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 656/2014, kuriuo nustatomos išorės jūrų sienų stebėjimo vykdam Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros koordinuojamą operatyvų bendradarbiavimą taisyklės (OL L 189, 2014 6 27, p. 93).

⁽²⁾ 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1052/2013, kuriuo sukuriamas Europos sienų stebėjimo sistema (Eurosur) (OL L 295, 2013 11 6, p. 11).

5 straipsnis

Atsakomybės pasidalijimas

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos Europos integruotą sienų valdymą įgyvendina kaip pasidalijamąją Agentūros ir už sienų valdymą atsakingų nacionalinių institucijų, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo jūrų sienų stebėjimo operacijas ir visas kitas sienų kontrolės užduotis, atsakomybę. Valstybėms narėms tenka pagrindinė atsakomybė už savo išorės sienų ruožų valdymą.
2. Valstybės narės užtikrina savo išorės sienų valdymą vadovaudamosi savo pačių ir visų valstybių narių bendrais interesais, visapusiškai laikydamosi Sąjungos teisės aktu, ir vadovaudamosi 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta technine ir veiklos strategija bei glaudžiai bendradarbiaudamos su Agentūra.
3. Agentūra padeda taikyti su išorės sienų valdymu susijusias Sąjungos priemones, patiprindama, vertindama ir koordinuodama valstybių narių veiksmus tų priemonių įgyvendinimo srityje ir grąžinimo srityje.

II SKYRIUS

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra

1 skirsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros užduotys

6 straipsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (toliau – Agentūra) – naujas Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros, įsteigtos Reglamentu (EB) Nr. 2007/2004, pavadinimas. Jos veikla grindžiama šiuo reglamentu.
2. Siekdama užtikrinti darnų Europos integruotą sienų valdymą, Agentūra padeda taikyti esamas ir būsimas su išorės sienų valdymu susijusias Sąjungos priemones, visų pirma Reglamentu (ES) 2016/399 nustatytą Šengeno sienų kodeksą, ir didina jų taikymo veiksmingumą.
3. Agentūra prisideda prie nuolatinio ir vienodo Sąjungos teisės aktu, įskaitant Sąjungos *acquis* dėl pagrindinių teisių, taikymo prie visų išorės sienų. Jos indėlis taip pat apima keitimąsi gera praktika.

7 straipsnis

Atskaitomybė

Agentūra atskaitinga Europos Parlamentui ir Tarybai pagal šį reglamentą.

8 straipsnis

Užduotys

1. Siekdama prisidėti prie veiksmingo, griežto ir vienodo sienų kontrolės ir grąžinimo, Agentūra vykdo šias užduotis:
 - a) stebi migracijos srautus ir atlieka rizikos analizes visais integruoto sienų valdymo aspektais;
 - b) atlieka pažeidžiamumo vertinimą, įskaitant valstybių narių pajėgumo ir pasirengimo kovoti su grėsmėmis ir spręsti iškilusius sunkumus prie išorės sienų vertinimą;
 - c) stebi išorės sienų valdymą per valstybėse narėse esančius Agentūros ryšių palaikymo pareigūnus;
 - d) padeda valstybėms narėms aplinkybėmis, kai prie išorės sienų reikia didesnės techninės ir operatyvinės pagalbos, koordinuodama ir organizuodama bendras operacijas, atsižvelgdama į tai, kad kai kuriais atvejais tai gali būti susiję su ekstremaliosiomis humanitarinėmis situacijomis ir gelbėjimu jūroje pagal Sąjungos ir tarptautinę teisę;
 - e) padeda valstybėms narėms aplinkybėmis, kai prie išorės sienų reikia didesnės techninės ir operatyvinės pagalbos, pradėdami teikti skubią pasienio pagalbą prie konkrečių ir neproporcingų sunkumų patiriančių valstybių narių išorės sienų, atsižvelgdama į tai, kad kai kuriais atvejais tai gali būti susiję su ekstremaliosiomis humanitarinėmis situacijomis ir gelbėjimu jūroje pagal Sąjungos ir tarptautinę teisę;
 - f) teikia valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms techninę ir operatyvinę pagalbą pagal Reglamentą (ES) Nr. 656/2014 ir tarptautinę teisę, padėdama vykdyti nelaimės jūroje ištiktų asmenų paieškos ir gelbėjimo operacijas, kurių gali prireikti sienų stebėjimo operacijų jūroje metu;
 - g) sudaro ir siunčia Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius, įskaitant greitojo reagavimo rezervą, siunčiamus vykdant bendras operacijas, teikiant skubią pasienio pagalbą ir vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą;
 - h) sukuria techninės įrangos rezervą, panaudojamą vykdant bendras operacijas, teikiant skubią pasienio pagalbą ir vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą, taip pat vykdant grąžinimo operacijas ir teikiant grąžinimo pagalbą;
 - i) vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą migrantų antplūdžio vietose:
 - i) siunčia Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius ir techninę įrangą, kad padėtų atlikti patikrą, atlikti apklausas, nustatyti tapatybę ir paimti pirštų atspaudus;
 - ii) bendradarbiaudama su Europos prieglobsčio paramos biuru (toliau –EASO) ir nacionalinėmis institucijomis nustato procedūrą, pagal kurią suteikiama pradinė informacija asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga arba kurie nori pateikti paraišką dėl jos suteikimo, ir jų nukreipimo toliau;
 - j) padeda rengti techninius įrangos, ypač skirtos taktinio lygmens vadovavimui, kontrolei ir ryšiams, taip pat techniniam stebėjimui, standartus, kad būtų užtikrintas sąveikumas Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis;
 - k) siunčia būtina įrangą, sienos apsaugos pareigūnus ir kitus atitinkamus darbuotojus iš greitojo reagavimo rezervo, kad būtų galima praktiškai vykdyti priemones, kurių reikia imtis, jei dėl susidariusios padėties prie išorės sienų būtina skubiai imtis veiksmų;
 - l) padeda valstybėms narėms aplinkybėmis, kuriomis reikia didesnės techninės ir operatyvinės pagalbos, kad būtų galima vykdyti pareigą grąžinti grąžinamus asmenis, be kita ko, koordinuodama arba organizuodama grąžinimo operacijas;
 - m) atsižvelgdama į atitinkamus susijusių įstaigų įgaliojimus, bendradarbiauja su Europoliu ir Eurojustu ir teikia paramą valstybėms narėms aplinkybėmis, kuriomis reikia didesnės techninės ir operatyvinės pagalbos prie išorės sienų kovojant su organizuotais tarpvalstybiniais nusikaltimais ir terorizmu;
 - n) sudaro priverstinio grąžinimo stebėtojų, priverstinio grąžinimo lydinčiųjų asmenų ir grąžinimo specialistų rezervus;

- o) sudaro ir teikdama grąžinimo pagalbą siunčia Europos grąžinimo pagalbos būrius;
- p) padeda valstybėms narėms mokyti nacionalinius sienos apsaugos pareigūnus, kitus atitinkamus darbuotojus ir ekspertus grąžinimo klausimais, be kita ko, nustato bendrus mokymo standartus;
- q) dalyvauja rengiant ir valdant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, kuri yra svarbi išorės sienų kontrolei ir stebėjimui, įskaitant pažangiųjų stebėjimo technologijų naudojimą ir bandomųjų projektų šio reglamento taikymo sričiai priskiriamais klausimais rengimą;
- r) pagal Reglamentą (EB) Nr. 45/2001 ir Pamatinį sprendimą 2008/977/TVR sukuria ir valdo informacines sistemas, kuriomis sudaromos sąlygos sparčiai ir patikimai keistis informacija apie kylančias išorės sienų valdymo grėsmes, neteisėtą imigraciją ir grąžinimą, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija, Sąjungos organais, tarnybomis ir agentūromis bei su Tarybos sprendimu 2008/381/EB ⁽¹⁾ įsteigtu Europos migracijos tinklu;
- s) teikia būtina pagalbą EUROSUR plėtoti ir naudoti, o prireikus – bendrai dalijimosi informacija aplinkai sukurti, įskaitant sistemų sąveikumą, visų pirma plėtojant, prižiūrint ir koordinuojant EUROSUR pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013;
- t) bendradarbiauja su Europos žuvininkystės kontrolės agentūra ir Europos jūrų saugumo agentūra, kiekvienai jų veikiant pagal savo įgaliojimus, kad padėtų nacionalinėms institucijoms, vykdančioms pakrančių apsaugos funkcijas, kaip nustatyta 53 straipsnyje, teikdama paslaugas, informaciją, ir tiekdamą įrangą bei rengdama mokymus, taip pat koordinuodama daugiatiksles operacijas;
- u) padeda valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms plėtoti techninį ir operatyvinį tarpusavio bendradarbiavimą šio reglamento taikymo sričiai priskiriamais klausimais.

2. Valstybės narės gali tęsti operatyvinio lygmens bendradarbiavimą su kitomis valstybėmis narėmis ir (arba) trečiosiomis valstybėmis, kai toks bendradarbiavimas suderinamas su Agentūros užduotimis. Valstybės narės nesiima jokių veiksmų, kurie galėtų sutrikdyti Agentūros veikimą arba neleistų pasiekti jos tikslų. Valstybės narės teikia Agentūrai ataskaitas apie šį operatyvinį bendradarbiavimą su kitomis valstybėmis narėmis ir (arba) trečiosiomis valstybėmis prie išorės sienų ir grąžinimo srityje. Vykdomasis direktorius reguliariai ir bent kartą per metus informuoja valdančiąją tarybą tais klausimais.

3. Agentūra savo iniciatyva vykdo komunikacijos veiklą jos įgaliojimams priskiriamais klausimais. Ji teikia visuomenei tikslią ir išsamią informaciją apie savo veiklą.

Komunikacijos veikla turi netrukdyti vykdyti 1 dalyje nurodytų užduočių, visų pirma negalima atskleisti operatyvinės informacijos, kuri, ją paskelbus viešai, neleistų pasiekti operacijų tikslo. Komunikacijos veikla vykdoma nedarant poveikio 50 straipsniui ir laikantis atitinkamų valdančiosios tarybos patvirtintų komunikacijos ir informacijos sklaidos planų.

2 skirsnis

Stebėseną ir krizių prevencija

9 straipsnis

Pareiga geranoriškai bendradarbiauti

Agentūrai ir už sienų valdymą bei grąžinimą atsakingoms nacionalinėms institucijoms, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, tenka pareiga geranoriškai bendradarbiauti ir pareiga keistis informacija.

⁽¹⁾ 2008 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimas 2008/381/EB dėl Europos migracijos tinklo sukūrimo (OL L 131, 2008 5 21, p. 7).

10 straipsnis

Pareiga keisti informacija

Agentūra ir už sienų valdymą bei grąžinimą atsakingos nacionalinės institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, laiku ir tiksliai, laikydamosi šio reglamento ir kitų atitinkamų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų dėl keitimosi informacija, dalijasi visa būtina informacija, kad galėtų vykdyti joms šiuo reglamentu pavestas užduotis, visų pirma, kad Agentūra galėtų stebėti migracijos srautus Sąjungos link ir Sąjungos viduje, atlikti rizikos analizę ir pažeidžiamumo vertinimą.

11 straipsnis

Migracijos srautų stebėseną ir rizikos analizę

1. Agentūra stebi migracijos srautus Sąjungos link ir Sąjungos viduje, tendencijas ir kitus galinčius iškilti sunkumus prie Sąjungos išorės sienų. Šiuo tikslu Agentūra valdančiosios tarybos sprendimu, grindžiamu vykdomojo direktoriaus pasiūlymu, nustato bendrą integruotos rizikos analizės modelį, kurį taiko Agentūra ir valstybės narės. Ji taip pat atlieka pažeidžiamumo vertinimą pagal 13 straipsnį.
2. Agentūra rengia bendrąsias rizikos analizes, kurias pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai laikydamosi 50 straipsnio, ir operatyvinei veiklai skirtas pritaikytas rizikos analizes.
3. Į Agentūros rengiamą rizikos analizę įtraukiami visi su Europos integruotu sienų valdymu susiję aspektai, siekiant sukurti išankstinio įspėjimo mechanizmą.
4. Valstybės narės teikia Agentūrai visą būtiną informaciją apie padėtį, tendencijas ir galimas grėsmes prie išorės sienų ir grąžinimo srityje. Valstybės narės reguliariai arba Agentūros prašymu pateikia jai visą atitinkamą informaciją, kaip antai statistinius ir operatyvinius duomenis, surinktus įgyvendinant Šengeno *acquis*, ir pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013 nustatyto nacionalinės padėties vaizdo sistemos analizės lygmens informaciją.
5. Rizikos analizės rezultatai laiku ir tiksliai pateikiami valdančiajai tarybai.
6. Valstybės narės, planuodamos savo operacijas ir veiklą prie išorės sienų, taip pat su grąžinimu susijusią veiklą, atsižvelgia į rizikos analizės rezultatus.
7. Agentūra, rengdama bendrąją pagrindinę sienos apsaugos pareigūnų ir su grąžinimu susijusias užduotis vykdančių darbuotojų mokymo programą, įtraukia bendro integruotos rizikos analizės modelio rezultatus.

12 straipsnis

Ryšų palaikymo pareigūnai valstybėse narėse

1. Agentūra per Agentūros ryšių palaikymo pareigūnus užtikrina reguliarią visų valstybių narių atliekamą išorės sienų valdymo stebėseną.

Agentūra gali nuspręsti, kad ryšių palaikymo pareigūnas aprėpia iki keturių valstybių narių, esančių geografiškai netoli viena nuo kitos.

2. Vykdomasis direktorius paskiria iš Agentūros darbuotojų ekspertus, kurie siunčiami kaip ryšių palaikymo pareigūnai. Vykdomasis direktorius, remdamasis rizikos analize ir pasikonsultavęs su atitinkamomis valstybėmis narėmis, pateikia pasiūlymą dėl siuntimo pobūdžio ir sąlygų, valstybės narės ar regiono, į kuriuos gali būti siunčiamas ryšių palaikymo pareigūnas, ir galimų užduočių, kurios nenurodytos 3 dalyje. Vykdomojo direktoriaus pasiūlymą turi patvirtinti valdančioji taryba. Vykdomasis direktorius praneša atitinkamai valstybei narei apie paskyrimą ir kartu su valstybe nare nustato to pareigūno buveinės vietą.

3. Ryšių palaikymo pareigūnai veikia Agentūros vardu; jų užduotis – stiprinti Agentūros ir už sienų valdymą bei grąžinimą atsakingų nacionalinių institucijų, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, tarpusavio bendradarbiavimą ir dialogą. Ryšių palaikymo pareigūnai visų pirma:

- a) palaiko Agentūros ir už sienų valdymą bei asmenų grąžinimą atsakingų nacionalinių institucijų, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, ryšius;
- b) padeda rinkti informaciją, kurios reikia Agentūrai, kad ji galėtų atlikti 11 straipsnyje nurodytą neteisėtos migracijos stebėseną ir rizikos analizę;
- c) padeda rinkti 13 straipsnyje nurodytą informaciją, kurios reikia Agentūrai, kad ji galėtų atlikti pažeidžiamumo vertinimą;
- d) stebi priemones, kurių valstybės narės imasi prie sienų ruožų, kuriems pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013 priskirtas didelio poveikio lygis;
- e) padeda skatinti taikyti Sąjungos *acquis* išorės sienų valdymo srityje, įskaitant kiek tai susiję su pagarba pagrindinėms teisėms;
- f) kai įmanoma, padeda valstybėms narėms rengti jų nenumatytų atvejų planus, susijusius su sienų valdymu;
- g) palengvina valstybių narių ir Agentūros ryšius, dalijasi atitinkama Agentūros informacija su valstybėmis narėmis, įskaitant informaciją apie vykdomas operacijas;
- h) reguliariai teikia vykdomajam direktoriui ataskaitas apie padėtį prie išorės sienos ir atitinkamos valstybės narės gebėjimą veiksmingai valdyti padėtį prie išorės sienų; taip pat teikia ataskaitas apie grąžinimo į atitinkamas trečiąsias valstybes operacijų vykdymą;
- i) stebi priemones, kurių valstybės narės imasi atsižvelgdamos į padėtį, dėl kurios prie išorės sienų būtina skubiai imtis veiksmų, kaip nurodyta 19 straipsnyje.

Jeigu h punkte nurodytose ryšių palaikymo pareigūno ataskaitose pareiškiamas susirūpinimas dėl vieno ar daugiau aspektų, kurie svarbūs atitinkamai valstybei narei, vykdomasis direktorius nedelsdamas ją apie tai informuoja.

4. 3 dalies taikymo tikslais, ryšių palaikymo pareigūnas, laikydamasis nacionalinių ir Sąjungos saugumo ir duomenų apsaugos taisyklių:

- a) gauna informaciją iš nacionalinio koordinavimo centro ir apie nacionalinės padėties vaizdo sistemą, nustatytą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013;
- b) reguliariai palaiko ryšius su už sienų valdymą atsakingomis nacionalinėmis institucijomis, įskaitant pakrančių apsaugos pajėgas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, ir kartu teikia informaciją atitinkamos valstybės narės paskirtam kontaktiniam punktui.

5. Ryšių palaikymo pareigūno ataskaita įtraukiama į pažeidžiamumo vertinimą, kaip nurodyta 13 straipsnyje. Ataskaita siunčiama atitinkamai valstybei narei.

6. Eidami pareigas ryšių palaikymo pareigūnai laikosi tik Agentūros nurodymų.

13 straipsnis

Pažeidžiamumo vertinimas

1. Valdančiosios tarybos sprendimu, grindžiamu vykdomojo direktoriaus pasiūlymu, Agentūra patvirtina bendrą pažeidžiamumo vertinimo metodiką. Ji apima objektyvius kriterijus, pagal kuriuos Agentūra atlieka pažeidžiamumo vertinimą, tokių vertinimų dažnumą ir tai, kaip turi būti vykdomi vienas po kito einantys pažeidžiamumo vertinimai.

2. Agentūra vertina, ar valstybės narės turi techninės įrangos, sistemų, gebėjimų, išteklių, infrastruktūros ir tinkamų įgūdžių turinčių ir parengtų darbuotojų, būtinų sienų kontrolei vykdyti. Ji tą daro imdamasi prevencinių priemonių remdamasi pagal 11 straipsnio 3 dalį parengta rizikos analize. Agentūra atlieka stebėjimą ir vertinimą bent kartą per metus, nebent vykdomasis direktorius, remdamasis rizikos analize ar ankstesniu pažeidžiamumo vertinimu, nuspręstų kitaip.

3. Valstybės narės Agentūros prašymu teikia informaciją apie techninę įrangą, darbuotojus ir, kiek įmanoma, finansinius išteklius, nacionaliniu lygmeniu turimus sienų kontrolei vykdyti. Valstybės narės Agentūros prašymu taip pat teikia informaciją apie savo nenumatytų atvejų planus sienų valdymo srityje.

4. Atlikdama pažeidžiamumo vertinimą Agentūra siekia įvertinti valstybių narių gebėjimą ir pasirengimą kovoti su kylančiais sunkumais, įskaitant esamas ir būsimas grėsmes ir sunkumus prie išorės sienų; nustatyti, visų pirma konkrečių ir neproporcingų sunkumų patiriančių valstybių narių atveju, galimus tiesioginius padarinius prie išorės sienų ir tolesnius padarinius Šengeno erdvės veikimui; ir įvertinti jų gebėjimą prisidėti prie 20 straipsnio 5 dalyje nurodyto greitojo reagavimo rezervo. Tuo vertinimu nedaromas poveikis Šengeno vertinimo mechanizmui.

Šiame vertinime Agentūra atsizvelgia į valstybių narių gebėjimą vykdyti visas sienų valdymo užduotis, įskaitant jų gebėjimą tvarkyti galimą didelį į jų teritoriją atvykstančių asmenų srautą.

5. Pažeidžiamumo vertinimo rezultatai pateikiami atitinkamoms valstybėms narėms. Atitinkamos valstybės narės gali pateikti pastabų dėl to vertinimo.

6. Prireikus vykdomasis direktorius, konsultuodamasis su atitinkama valstybe nare, pateikia rekomendaciją, kurioje išdėstomos būtinos priemonės, kurių turi imtis atitinkama valstybė narė, ir nustatomas laikotarpis, per kurį tokios priemonės turi būti įgyvendintos. Vykdomasis direktorius paragina atitinkamas valstybės nares imtis būtinų priemonių.

7. Vykdomasis direktorius pagrindžia atitinkamoms valstybėms narėms rekomenduotinas priemones pažeidžiamumo vertinimo rezultatais, atsizvelgdamas į Agentūros atliktą rizikos analizę, atitinkamos valstybės narės pastabas ir Šengeno vertinimo mechanizmo rezultatus.

Šiomis priemonėmis turėtų būti siekiama pašalinti vertinimo metu nustatytą pažeidžiamumą, kad valstybės narės galėtų geriau pasirengti kovoti su kylančiais sunkumais sustiprindamos arba patobulindamos savo pajėgumus, techninę įrangą, sistemas, išteklius ir nenumatytų atvejų planus.

8. Kai valstybė narė per šio straipsnio 6 dalyje nurodytą laikotarpį neįgyvendina rekomendacijoje nurodytų būtinų priemonių, vykdomasis direktorius šį klausimą perduoda valdančiajai tarybai ir praneša apie tai Komisijai. Vykdomojo direktoriaus pasiūlymu valdančioji taryba priima sprendimą, kuriame nustatomos būtinos priemonės, kurių turi imtis atitinkama valstybė narė, ir laikotarpis, per kurį tokios priemonės turi būti įgyvendintos. Valdančiosios tarybos sprendimas yra privalomas valstybei narei. Jeigu valstybė narė per tame sprendime numatytą laikotarpį priemonių neįgyvendina, valdančioji taryba praneša apie tai Tarybai ir Komisijai ir gali būti imtasi tolesnių veiksmų pagal 19 straipsnį.

9. Pažeidžiamumo vertinimo rezultatai siunčiami Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai pagal 50 straipsnį reguliariai ir ne rečiau kaip kartą per metus.

3 skirsnis

Išorės sienų valdymas

14 straipsnis

Agentūros veiksmai prie išorės sienų

1. Vykdydama su išorės sienų kontrole susijusias pareigas, valstybė narė gali prašyti Agentūros pagalbos. Agentūra taip pat vykdo priemones pagal 19 straipsnį.
2. Agentūra organizuoja tinkamą techninę ir operatyvinę pagalbą priimančiajai valstybei narei ir, veikdama pagal atitinkamus Sąjungos ir tarptautinės teisės aktus, įskaitant negrąžinimo principą, gali imtis vienos arba daugiau iš šių priemonių:
 - a) koordinuoti bendras vienos arba daugiau valstybių narių operacijas ir siūsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius;
 - b) organizuoti skubią pasienio pagalbą ir siūsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius iš greitojo reagavimo rezervo, o prireikus – papildomus Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius;
 - c) koordinuoti vienos arba daugiau valstybių narių ir trečiųjų valstybių veiklą prie išorės sienų, įskaitant kartu su kaimyninėmis trečiosiomis valstybėmis vykdomas bendras operacijas;
 - d) siūsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius migracijos valdymo rėmimo grupių reikmėms migrantų antplūdžio vietose;
 - e) vykdant šios dalies a, b, ir c punktuose minimas operacijas ir pagal Reglamentą (ES) Nr. 656/2014 bei tarptautinę teisę teikti valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms techninę ir operatyvinę pagalbą remiant žmonius, kurie gali būti ištikti nelaimės jūroje, kai vykdomos sienų stebėjimo operacijos jūroje, paieškos ir gelbėjimo operacijos;
 - f) siūsti savo ekspertus ir valstybių narių į Agentūrą deleguotus būrių narius siekiant reikiamą laikotarpį remti susijusių valstybių narių kompetentingas nacionalines institucijas;
 - g) siūsti techninę įrangą.
3. Agentūra finansuoja arba bendrai finansuoja 2 dalyje nurodytą veiklą iš savo biudžeto, vadovaudamasi Agentūrai taikomomis finansinėmis taisyklėmis.
4. Jeigu dėl padėties prie išorės sienų labai padidėja Agentūros finansiniai poreikiai, ji nedelsdama apie tai informuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir Komisiją.

15 straipsnis

Bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos prie išorės sienų inicijavimas

1. Valstybė narė gali prašyti Agentūros pradėti bendras operacijas, kad būtų galima kovoti su kylančiais sunkumais, įskaitant neteisėtą imigraciją, esamas arba būsimas grėsmes prie išorės sienų arba tarpvalstybinius nusikaltimus, arba teikti didesnę techninę ir operatyvinę pagalbą joms vykdam su išorės sienų kontrole susijusias pareigas.
2. Su konkrečiais ir neproporcingais sunkumais susiduriančios valstybės narės prašymu, ypač jei prie išorės sienų perėjimo punktu atvyksta daug į tos valstybės narės teritoriją be leidimo patekti bandančių trečiųjų valstybių piliečių, Agentūra tos priimančiosios valstybės narės teritorijoje ribotą laikotarpį gali teikti skubią pasienio pagalbą.

3. Vykdomasis direktorius įvertina, patvirtina ir koordinuoja valstybių narių pateiktus pasiūlymus dėl bendrų operacijų. Prieš vykdant bendras operacijas ir teikiant skubią pasienio pagalbą atliekama išsami, patikima ir atnaujinta rizikos analizė, kuria remdamasi Agentūra, atsižvelgdama į išorės sienų ruožų poveikio lygį pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013 ir turimus išteklius, gali nustatyti pasiūlytų bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos eilės tvarką.

4. Vykdomasis direktorius, remdamasis pažeidžiamumo vertinimo rezultatais ir atsižvelgdamas į Agentūros atliktą rizikos analizę bei Europos padėties vaizdo sistemos analizės lygmenį, nustatytą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013, rekomenduoja atitinkamai valstybei narei inicijuoti ir vykdyti bendras operacijas arba teikti skubią pasienio pagalbą. Agentūra suteikia galimybę priimančiosioms arba dalyvaujančiosioms valstybėms narėms naudotis jos technine įranga.

5. Bendros operacijos arba skubios pasienio pagalbos tikslai gali būti pasiekiami vykdant daugiatakslę operaciją. Tokia operacija gali būti susijusi su pakrančių apsaugos funkcijomis ir tarpvalstybinių nusikaltimų prevencija, įskaitant kovą su neteisėtu migrantų gabenimu arba prekyba žmonėmis ir migracijos valdymą, be kita ko, asmenų tapatybės nustatymą, registraciją, apklausas ir grąžinimą.

16 straipsnis

Bendrų operacijų veiklos planas

1. Rengiant bendrą operaciją, vykdomasis direktorius, bendradarbiaudamas su priimančiąja valstybe nare, sudaro techninės įrangos ir darbuotojų, kurių reikia atsižvelgiant į priimančiosios valstybės narės turimus išteklius, sąrašą. Remdamasi tais aspektais, Agentūra nustato į veiklos planą įtrauktiną techninio ir operatyvinio pastiprinimo priemonių rinkinį, taip pat pajėgumų stiprinimo veiklą.

2. Vykdomasis direktorius parengia prie išorės sienų vykdytinų bendrų operacijų veiklos planą. Vykdomasis direktorius ir priimančioji valstybė narė, konsultuodamiesi su dalyvaujančiosiomis valstybėmis narėmis, susitaria dėl veiklos plano, kuriame išsamiai išdėstomi organizaciniai ir procedūriniai bendros operacijos aspektai.

3. Veiklos planas Agentūrai, priimančiajai valstybei narei ir dalyvaujančiosioms valstybėms narėms yra privalomas. Į jį įtraukiami visi aspektai, laikomi būtinais, kad būtų galima vykdyti bendrą operaciją, įskaitant:

- a) padėties aprašymą, kuriame nurodomi siuntimo *modus operandi* ir tikslai, įskaitant operacijos tikslą;
- b) numatomą bendros operacijos trukmę;
- c) geografinę vietovę, kurioje bus vykdoma bendra operacija;
- d) užduočių aprašą, pareigas, įskaitant pagarbą pagrindinėms teisėms, ir specialius nurodymus Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams, įskaitant nurodymus dėl leistino paieškos atlikimo duomenų bazėse ir leistinų tarnybinių ginklų, šaudmenų bei įrangos priimančiojoje valstybėje narėje;
- e) Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių sudėtį ir kitų atitinkamų darbuotojų siuntimą;
- f) vadovavimo ir kontrolės nuostatas, įskaitant priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnų, atsakingų už bendradarbiavimą su būrių nariais ir Agentūra, ypač tų sienos apsaugos pareigūnų, kurie dislokacijos laikotarpiu eina vadovaujamas pareigas, vardus, pavardes ir laipsnius, taip pat būrių narių vietą vadovavimo grandinėje;
- g) techninę įrangą, siūstiną vykdant bendrą operaciją, įskaitant konkrečius reikalavimus, kaip antai, naudojimo sąlygas, prašomą įgulą, transportą ir kitus logistikos aspektus bei finansines nuostatas;
- h) išsamias nuostatas dėl pranešimų apie incidentus, kuriuos Agentūra nedelsdama teikia valdančiajai tarybai ir atitinkamoms nacionalinės valdžios institucijoms;
- i) ataskaitų teikimo ir vertinimo sistemą, į kurią įtraukti vertinimo ataskaitos lyginamieji standartai, įskaitant pagrindinių teisių apsaugą, ir galutinės vertinimo ataskaitos galutinę pateikimo data;

- j) dėl operacijų jūroje – konkrečią informaciją apie atitinkamos jurisdikcijos ir atitinkamų teisės aktų taikymą geografinėje vietoje, kurioje vykdoma bendra operacija, įskaitant nuorodas į nacionalinės, tarptautinės ir Sąjungos teisės aktus dėl sulaikymo, gelbėjimo jūroje ir išlaipinimo. Šiuo atžvilgiu veiklos planas rengiamas pagal Reglamentą (ES) Nr. 656/2014;
- k) bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis, kitais Sąjungos organais, tarnybomis ir agentūromis arba tarptautinėmis organizacijomis tvarką;
- l) procedūras, pagal kurias asmenys, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, prekybos žmonėmis aukos, nelydimi nepilnamečiai ir asmenys, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami, nukreipiami į kompetentingas nacionalines institucijas, kad šios jiems suteiktų tinkamą pagalbą;
- m) procedūras, pagal kurias sukuriamas mechanizmas, kurį taikant gaunami ir Agentūrai perduodami skundai dėl visų asmenų, dalyvaujančių vykdamas bendrą operaciją arba teikiant skubią pasienio pagalbą, įskaitant priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnus ar kitus atitinkamus darbuotojus ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių narius, tariamų pagrindinių teisių pažeidimų, įvykdytų dalyvaujant vykdamas bendrą operaciją arba teikiant skubią pasienio pagalbą;
- n) logistikos priemonės, įskaitant informaciją apie darbo sąlygas ir aplinką vietoje, kurioje numatoma vykdyti bendrą operaciją.

4. Bet kokiems veiklos plano pakeitimams arba pritaikymams, pasikonsultavę su dalyvaujančiosiomis valstybėmis narėmis, turi pritarii vykdomasis direktorius ir priimančioji valstybė narė. Pakeisto arba pritaikyto veiklos plano kopiją Agentūra nedelsdama išsiunčia dalyvaujančiosioms valstybėms narėms.

17 straipsnis

Skubios pasienio pagalbos teikimo pradėjimo tvarka

1. Į valstybės narės prašymą pradėti teikti skubią pasienio pagalbą įtraukiamas padėties aprašymas, galimi tikslai ir numatomi poreikiai. Vykdomasis direktorius prirėkus gali nedelsdamas išsiųsti Agentūros ekspertus, kad jie įvertintų prie atitinkamos valstybės narės išorės sienų susidariusią padėtį.
2. Apie valstybės narės prašymą pradėti teikti skubią pasienio pagalbą vykdomasis direktorius nedelsdamas informuoja valdančiąją tarybą.
3. Priimdamas sprendimą dėl valstybės narės prašymo, vykdomasis direktorius atsižvelgia į Agentūros rizikos analizių rezultatus ir Europos padėties vaizdo sistemos analizės lygmenį, nustatytą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1052/2013, taip pat į 13 straipsnyje nurodyto pažeidžiamumo vertinimo rezultatus ir į bet kurią kitą susijusią atitinkamos valstybės narės arba kitos valstybės narės pateiktą informaciją.
4. Sprendimą dėl prašymo pradėti teikti skubią pasienio pagalbą vykdomasis direktorius priima per dvi darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos. Vykdomasis direktorius vienu metu raštu praneša apie sprendimą atitinkamai valstybei narei ir valdančiajai tarybai. Sprendime išdėstomos pagrindinės priežastys, kuriomis jis yra grindžiamas.
5. Jeigu vykdomasis direktorius nusprendžia pradėti skubios pasienio pagalbos teikimą, jis iš greitojo reagavimo rezervo siunčia Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius pagal 20 straipsnio 5 dalį ir greitojo reagavimo įrangos rezervą pagal 39 straipsnio 7 dalį, o prirėkus nusprendžia dėl skubaus pastiprinimo vienu arba daugiau Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriais pagal 20 straipsnio 8 dalį.
6. Vykdomasis direktorius kartu su priimančiąja valstybe nare nedelsdamas ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos parengia 16 straipsnio 3 dalyje nurodytą veiklos planą.
7. Kai tik susitariama dėl veiklos plano ir jis pateikiamas valstybėms narėms, vykdomasis direktorius raštu reikalauja, kad valstybės narės nedelsdamas siųstų sienos apsaugos pareigūnus ar kitus atitinkamus darbuotojus, kurie priklauso greitojo reagavimo rezervui. Vykdomasis direktorius nurodo sienos apsaugos pareigūnų ar kitų atitinkamų darbuotojų, kuriuos kiekviena valstybė narė turi suteikti iš užregistruotųjų greitojo reagavimo rezerve, profilius ir skaičius.

8. Tuo pačiu metu, kai vyksta 7 dalyje nurodytas siuntimas, ir kai būtina užtikrinti skubų Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių, siųstinų iš greitojo reagavimo rezervo, pastiprinimą, vykdomasis direktorius informuoja valstybes nares apie prašomų papildomai siųstinų sienos apsaugos pareigūnų ar kitų atitinkamų darbuotojų skaičių ir profilius. Ši informacija pateikiama raštu nacionaliniams kontaktiniams punktams; joje nurodoma numatyta siuntimo data. Jiems taip pat pateikiama veiklos plano kopija.

9. Valstybės narės užtikrina, kad greitojo reagavimo rezervui priskirti reikiamo skaičiaus ir profilių sienos apsaugos pareigūnai ar kiti atitinkami darbuotojai būtų nedelsiant paskirti Agentūrai, kad būtų užtikrintas visiškas išsiuntimas vadovaujantis 20 straipsnio 5 ir 7 dalimis. Be to, valstybės narės iš nacionalinio rezervo skiria papildomus sienos apsaugos pareigūnus ir kitus atitinkamus darbuotojus pagal 20 straipsnio 8 dalį.

10. Greitojo reagavimo rezervas nusiunčiamas ne vėliau kaip per penkias darbo dienas po vykdomojo direktoriaus ir priimančiosios valstybės narės susitarimo dėl veiklos plano dienos. Papildomi Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai prireikus nusiunčiami per septynias darbo dienas po greitojo reagavimo rezervo nusiuntimo.

11. Jeigu siunčiamas greitojo reagavimo rezervas, vykdomasis direktorius, konsultuodamasis su valdančiąja taryba, nedelsdamas apsveria Agentūros prie kitų išorės sienų vykdomų ir numatytų vykdyti bendrų operacijų prioritetus, kad būtų numatytas galimas išteklių persikirstymas į tas išorės sienų vietas, kuriose labiausiai reikalingas sustiprintas dislokavimas.

18 straipsnis

Migracijos valdymo rėmimo grupės

1. Kai valstybė narė tam tikrose migrantų antplūdžio vietose prie savo išorės sienų susiduria su neproporcingais su migracija susijusiais sunkumais, kuriems būdingas didelis mišrių migracijos srautų antplūdis, ta valstybė narė gali prašyti techninio ir operatyvinio pastiprinimo, kurį užtikrintų migracijos valdymo rėmimo grupės. Ta valstybė narė pateikia Agentūrai ir kitoms susijusioms Sąjungos agentūroms, visų pirma EASO ir Europolui, pastiprinimo prašymą ir savo poreikių vertinimą.

2. Vykdomasis direktorius, koordinuodamas veiksmus su kitomis susijusiomis Sąjungos agentūromis, įvertina valstybės narės pastiprinimo prašymą ir jos poreikių vertinimą, siekdamas nustatyti išsamų iš įvairios atitinkamų Sąjungos agentūrų koordinuojamos veiklos sudarytą pastiprinimo priemonių rinkinį, kuriam turėtų pritarti atitinkama valstybė narė.

3. Komisija, bendradarbiaudama su priimančiąja valstybe nare ir susijusiomis agentūromis, nustato bendradarbiavimo migrantų antplūdžio vietoje sąlygas ir atsako už migracijos valdymo rėmimo grupių veiklos koordinavimą.

4. Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių, Europos grąžinimo pagalbos būrių ir iš Agentūros darbuotojų paskirtų ekspertų teikiamas techninis ir operatyvinis pastiprinimas vykdamas migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą gali būti:

- a) visapusiškai gerbiant pagrindines teises, paramos teikimas vykdamas prie išorės sienų atvykstančių trečiųjų valstybių piliečių patikrą, įskaitant tų trečiųjų valstybių piliečių tapatybės nustatymą, registravimą, apklausas ir, kai to prašo valstybė narė, trečiųjų valstybių piliečių pirštų atspaudų ėmimą, ir informacijos apie visų šių procedūrų paskirtį suteikimas;
- b) pradinės informacijos asmenims, kurie nori pateikti paraišką dėl tarptautinės apsaugos suteikimo, teikimas ir jų nukreipimas pas atitinkamos valstybės narės nacionalinės valdžios institucijas ar EASO;
- c) techninė ir operatyvinė pagalba grąžinimo srityje, įskaitant rengimąsi grąžinimo operacijoms ir jų organizavimą.

5. Į migracijos valdymo rėmimo grupes, kai būtina, įtraukiami darbuotojai, turintys ekspertinių žinių vaikų apsaugos, prekybos žmonėmis, apsaugos nuo persekiojimo dėl lyties ir (arba) pagrindinių teisių srityje.

19 straipsnis

Padėtis prie išorės sienų, dėl kurios būtina imtis skubių veiksmų

1. Kai išorės sienų kontrolė tampa neveiksminga tiek, kad gali sutrikti Šengeno erdvės veikimas, nes:

- a) valstybė narė nesiima būtinų priemonių pagal 13 straipsnio 8 dalyje nurodytą valdančiosios tarybos sprendimą, arba
- b) valstybė narė, prie kurios išorės sienų kyla konkrečių ir neproporcingų sunkumų, nepaprašė pakankamos paramos iš Agentūros pagal 15, 17 arba 18 straipsnį arba nesiima būtinų priemonių veiksams pagal tuos straipsnius įgyvendinti,

Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, įgyvendinimo aktu gali nedelsdama priimti sprendimą, kuriame identifikuojamos priemonės, skirtos sumažinti tuos pavojus, ir kurias turi įgyvendinti Agentūra, ir kuriomis reikalaujama, kad, įgyvendinant tas priemones, atitinkama valstybė narė bendradarbiautų su Agentūra. Komisija, prieš pateikdama pasiūlymą, konsultuojasi su Agentūra.

2. Jeigu susiklosto tokia padėtis, kad reikia skubiai imtis veiksmų, Europos Parlamentas apie ją nedelsiant informuojamas ir jam pranešama apie visas tolesnes priemones ir sprendimus, priimtus reaguojant į padėtį.

3. Siekiant sumažinti pavojų, kad sutriks Šengeno erdvės veikimas, 1 dalyje nurodytame Tarybos sprendime numatoma viena arba daugiau iš toliau nurodytų Agentūros taikytinų priemonių:

- a) organizuoti ir koordinuoti skubią pasienio pagalbą ir siųsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius iš greitojo reagavimo rezervo, o prireikus – papildomus Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius;
- b) siųsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą migrantų antplūdžio vietose;
- c) koordinuoti vienos arba daugiau valstybių narių ir trečiųjų valstybių veiklą prie išorės sienų, įskaitant kartu su kaimyninėmis trečiosiomis valstybėmis vykdomas bendras operacijas;
- d) siųsti techninę įrangą;
- e) organizuoti grąžinimo pagalbą.

4. Vykdomasis direktorius per dvi darbo dienas nuo 1 dalyje nurodyto Tarybos sprendimo priėmimo dienos:

- a) nustato veiksmus, kurių reikia imtis siekiant praktiškai įvykdyti tame sprendime identifikuotas priemones, įskaitant techninę įrangą ir sienos apsaugos pareigūnų ir kitų atitinkamų darbuotojų, kurių reikia siekiant įgyvendinti to sprendimo tikslus, skaičių ir profilius;
- b) parengia veiklos planą ir jį pateikia atitinkamoms valstybėms narėms.

5. Per tris darbo dienas nuo veiklos plano pateikimo vykdomasis direktorius ir atitinkama valstybė narė susitaria dėl jo.

6. Agentūra nedelsdama ir bet kuriuo atveju per penkias darbo dienas nuo veiklos plano parengimo dienos iš 20 straipsnio 5 dalyje nurodyto greitojo reagavimo rezervo siunčia būtinus darbuotojus šio straipsnio 1 dalyje nurodytame Tarybos sprendime įvardytoms priemonėms praktiškai įvykdyti. Antrajame etape ir bet kuriuo atveju per septynias darbo dienas nuo greitojo reagavimo rezervo nusiuntimo prireikus siunčiami papildomi Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai.

7. Agentūra nedelsdama ir bet kuriuo atveju per 10 darbo dienų nuo veiklos plano parengimo dienos nusiunčia būtiną techninę įrangą 1 dalyje nurodytame Tarybos sprendime įvardytoms priemonėms praktiškai įvykdyti.

Papildoma techninė įranga prireikus siunčiama antrajame etape laikantis 39 straipsnio.

8. Atitinkama valstybė narė vykdo 1 dalyje nurodytą Tarybos sprendimą. Tuo tikslu ji nedelsdama pradeda bendradarbiauti su Agentūra ir imasi būtinų veiksmų, siekdama palengvinti to sprendimo įgyvendinimą, taip pat praktinį tame sprendime ir su vykdomuoju direktoriumi sutartame veiklos plane nustatytų priemonių vykdymą.

9. Valstybės narės paskiria sienos apsaugos pareigūnus ir kitus atitinkamus darbuotojus arba darbuotojus, vykdančius su grąžinimu susijusias užduotis, kurias vykdomasis direktorius nustato pagal šio straipsnio 4 dalį. Valstybės narės negali remtis 20 straipsnio 3 ir 8 dalyse nurodyta padėtimi.

10. Jeigu atitinkama valstybė narė per 30 dienų neįvykdo 1 dalyje nurodyto Tarybos sprendimo ir nebendradarbiauja su Agentūra, kaip numatyta pagal šio straipsnio 8 dalį, Komisija gali inicijuoti procedūrą, numatytą Reglamento (ES) 2016/399 29 straipsnyje.

20 straipsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių sudėtis ir siuntimas

1. Agentūra siunčia sienos apsaugos pareigūnus ir kitus atitinkamus darbuotojus kaip Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių narius bendroms operacijoms vykdyti, skubiai pasienio pagalbai teikti ir migracijos valdymo rėmimo grupių veiklai vykdyti. Agentūra taip pat gali siųsti iš savo darbuotojų paskirtus ekspertus.

2. Vykdomojo direktoriaus siūlymu valdančioji taryba absoliučia balsavimo teise turinčių narių balsų dauguma nusprendžia dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams skirtinų sienos apsaugos pareigūnų ir kitų atitinkamų darbuotojų profilių ir bendro skaičiaus. Ta pati procedūra taikoma visiems tolesniems profilių ir bendro skaičiaus pakeitimams. Valstybės narės, remdamosi įvairiais apibrėžtais profiliais, iš nacionalinių rezervų papildo Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius, paskirdamos į juos reikalaujamus profilius atitinkančius sienos apsaugos pareigūnus ir kitus atitinkamus darbuotojus.

3. Valstybių narių įnašas, susijęs su jų sienos apsaugos pareigūnais, dalyvaujančiais konkrečiose bendrose operacijose ateinančiais metais, planuojamas remiantis Agentūros ir valstybių narių kasmetinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais. Pagal tuos susitarimus valstybės narės Agentūros prašymu skiria sienos apsaugos pareigūnus, kad būtų galima juos siųsti, nebent jose susidarytų išskirtinė padėtis, dėl kurios taptų labai sunku vykdyti nacionalines užduotis. Toks prašymas pateikiamas likus bent 21 darbo dienai iki planuojamo siuntimo. Jeigu valstybė narė pareiškia, kad joje susiklostė tokia išskirtinė padėtis, ji Agentūrai raštu išsamiai nurodo priežastis ir pateikia informaciją apie šią padėtį; šio pareiškimo turinys įtraukiamas į 12 dalyje nurodytą ataskaitą.

4. Dėl skubios pasienio pagalbos valdančioji taryba vykdomojo direktoriaus siūlymu trijų ketvirtadalių balsų dauguma nusprendžia dėl profilių atitinkančių sienos apsaugos pareigūnų arba kitų atitinkamų darbuotojų, paskirtinų Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių greitojo reagavimo rezervui, profilių ir mažiausio skaičiaus. Ta pati procedūra taikoma visiems tolesniems greitojo reagavimo rezervo sienos apsaugos pareigūnų arba kitų atitinkamų darbuotojų profilių ir bendro skaičiaus pakeitimams. Valstybės narės, remdamosi įvairiais apibrėžtais profiliais, iš nacionalinės ekspertų grupės papildo greitojo reagavimo rezervą, paskirdamos į jį reikalaujamus profilius atitinkančius sienos apsaugos pareigūnus arba kitus atitinkamus darbuotojus.

5. Greitojo reagavimo rezervą sudaro Agentūrai nedelsiant perduodami nuolatiniai būriai, kuriuos iš kiekvienos valstybės narės galima siųsti per penkias darbo dienas po to, kai vykdomasis direktorius ir priimančioji valstybė narė sutaria dėl veiklos plano. Tuo tikslu kiekviena valstybė narė kasmet paskiria Agentūrai tam tikrą skaičių sienos apsaugos pareigūnų arba kitų atitinkamų darbuotojų. Jų profiliai turi būti tokie, kaip apibrėžta valdančiosios tarybos sprendime. Bendras valstybių narių skiriamų pareigūnų skaičius turi būti bent 1 500 sienos apsaugos pareigūnų arba kitų atitinkamų darbuotojų. Agentūra gali patikrinti, ar valstybių narių siūlomi sienos apsaugos pareigūnai atitinka apibrėžtus profilius. Agentūra gali pareikalauti, kad valstybė narė pašalintų sienos apsaugos pareigūną iš rezervo dėl netinkamo elgesio arba taikytinų taisyklių pažeidimo.

6. Kiekviena valstybė narė atsako už savo indėlį prie sienos apsaugos pareigūnų arba kitų atitinkamų darbuotojų skaičiaus, kaip nurodyta 5 dalyje, laikantis I priedo.

7. Agentūros prašymu valstybės narės skiria sienos apsaugos pareigūnus ir (arba) kitus atitinkamus darbuotojus iš greitojo reagavimo rezervo, kad juos būtų galima siųsti. Jei rizikos analizė ir bet kuris turimas pažeidžiamumo vertinimas rodo, kad valstybė narė susiduria su situacija, dėl kurios taptų labai sunku vykdyti nacionalines užduotis, atitinkamos valstybės narės skiriami pareigūnai teikiant skubią pasienio pagalbą yra pusė jos I priede nustatyto skiriamų pareigūnų skaičiaus. Priimančioji valstybė narė, kurioje teikiama skubi pasienio pagalba, nesiunčia pareigūnų iš jai nustatyto skiriamų pareigūnų skaičiaus į greitojo reagavimo rezervą. Jeigu teikiant skubią pasienio pagalbą išteklių pritrūksta, remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu valdančioji taryba nusprendžia, kaip tas trūkumas turi būti pašalintas.

8. Kai būtina, iš greitojo reagavimo rezervo siunčiami Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai nedelsiant papildomi kitais Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriais. Tuo tikslu valstybės narės Agentūros prašymu nedelsdamos praneša savo nacionalinio rezervo sienos apsaugos pareigūnų ir kitų atitinkamų darbuotojų, kuriuos jos gali išsiųsti per septynias darbo dienas po skubios pasienio pagalbos teikimo pradžios, skaičių, vardus, pavardes ir profilius. Valstybės narės Agentūros prašymu skiria sienos apsaugos pareigūnus ir kitus atitinkamus darbuotojus, kad juos būtų galima siųsti, nebent jose susidarytų išskirtinė padėtis, dėl kurios taptų labai sunku vykdyti nacionalines užduotis. Jeigu valstybė narė pareiškia, kad joje susiklostė tokia išskirtinė padėtis, ji Agentūrai raštu išsamiai nurodo priežastis ir pateikia informaciją apie šią padėtį; šio pareiškimo turinys įtraukiamas į 12 dalyje nurodytą ataskaitą.

9. Jeigu susiklosto tokia padėtis, kad reikia daugiau sienos apsaugos pareigūnų nei numatyta pagal 5 ir 8 dalis, vykdomasis direktorius nedelsdamas apie tai praneša Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. Jis taip pat ragina Tarybą siekti, kad valstybės narės išpareigotų panaikinti šį trūkumą.

10. Valstybės narės užtikrina, kad jų skiriamų sienos apsaugos pareigūnų ir kitų atitinkamų darbuotojų profiliai ir skaičius atitiktų profilius ir skaičių, dėl kurių nusprendė valdančioji taryba. Siuntimo trukmę nustato buveinės valstybė narė, tačiau bet kuriuo atveju ji negali būti trumpesnė nei 30 dienų, išskyrus atvejus, jei operacijos, kurios dalį sudaro siuntimas, trukmė yra trumpesnė nei 30 dienų.

11. Agentūra papildo Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius kompetentingais sienos apsaugos pareigūnais arba kitais atitinkamais darbuotojais, kuriuos valstybės narės delegavo į Agentūrą kaip nacionalinius ekspertus. Valstybių narių indėlis, susijęs su jų sienos apsaugos pareigūnų arba kitų atitinkamų darbuotojų delegavimu į Agentūrą ateinantiems metams, planuojamas remiantis Agentūros ir valstybių narių kasmetinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais. Pagal tuos susitarimus valstybės narės skiria sienos apsaugos pareigūnus arba kitus atitinkamus darbuotojus, kad juos būtų galima deleguoti, nebent dėl to taptų labai sunku vykdyti nacionalines užduotis. Tokiais atvejais valstybės narės gali atšaukti deleguotuosius sienos apsaugos pareigūnus arba kitus atitinkamus darbuotojus.

Tokio delegavimo trukmė gali būti 12 arba daugiau mėnesių, tačiau bet kuriuo atveju ji negali būti trumpesnė nei trys mėnesiai. Deleguotieji sienos apsaugos pareigūnai ir kiti atitinkami darbuotojai laikomi būrių nariais; jiems pavedama vykdyti būrių narių užduotis ir įgaliojimus. Tuos sienos apsaugos pareigūnus arba kitus atitinkamus darbuotojus delegavusi valstybė narė laikoma jų buveinės valstybės nare.

Kiti laikinai Agentūros įdarbinti darbuotojai, kurie nėra kvalifikuoti vykdyti sienų kontrolės funkcijų, per bendras operacijas gali būti siunčiami tik koordinavimo ir kitoms užduotims, kurioms atlikti nereikia viso sienos apsaugos pareigūnų mokymo, vykdyti. Jie nėra Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių dalis.

12. Agentūra kasmet informuoja Europos Parlamentą apie sienos apsaugos pareigūnų, kuriuos kiekviena valstybė narė pagal šį straipsnį išipareigojo išsiųsti į Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius, ir apie faktinį išsiųstų sienos apsaugos pareigūnų skaičių. Šioje ataskaitoje išvardijamos valstybės narės, kurios praėjusiais metais pareiškė, kad jose susiklostė 3 ir 8 straipsniuose nurodyta išskirtinė padėtis. Joje taip pat nurodomos atitinkamos valstybės narės nurodytos priežastys bei pateikta informacija.

21 straipsnis

Nurodymai Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių siuntimo laikotarpiu nurodymus būriams duoda priimančioji valstybė narė pagal veiklos planą.
2. Agentūra per savo koordinavimo pareigūną gali pranešti priimančiajai valstybei narei savo nuomonę dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams duotų nurodymų. Tuo atveju priimančioji valstybė narė apsversto šią nuomonę ir, kiek įmanoma, į ją atsižvelgia.
3. Kai Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams duodami nurodymai neatitinka veiklos plano, koordinavimo pareigūnas nedelsdamas praneša apie tai vykdomajam direktoriui, o šis, jei tinkama, gali imtis veiksmų pagal 25 straipsnio 3 dalį.
4. Būrių nariai, vykdydami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, visapusiškai gerbia pagrindines teises, įskaitant teisę pasinaudoti prieglobsčio prašymo nagrinėjimo procedūromis, ir žmogaus orumą. Visos priemonės, kurių jie imasi vykdydami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, turi būti proporcingos tokiomis priemonėmis siekiamiems tikslams. Vykdydami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, jie nediskriminuoja asmenų dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.
5. Būrių nariams ir toliau taikomos jų buveinės valstybės narės drausminio poveikio priemonės Buveinės valstybė narė pagal savo nacionalinės teisės aktus numato tinkamas drausminio poveikio arba kitokias priemones, susijusias su pagrindinių teisių pažeidimu arba išipareigojimų tarptautinės apsaugos srityje nevykdymu vykdant bendrą operaciją ar teikiant skubią pasienio pagalbą.

22 straipsnis

Koordinavimo pareigūnas

1. Agentūra užtikrina operatyvinių visų organizacinių aspektų įgyvendinimą, vykdant bendras operacijas, bandomuosius projektus arba teikiant skubią pasienio pagalbą, įskaitant Agentūros darbuotojų dalyvavimą.
2. Vykdomasis direktorius iš Agentūros darbuotojų paskiria vieną arba daugiau ekspertų, kurie turi būti siunčiami kaip kiekvienos bendros operacijos arba skubios pasienio pagalbos koordinavimo pareigūnai. Vykdomasis direktorius apie skyrimą praneša priimančiajai valstybei narei.
3. Koordinavimo pareigūnas visais Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių siuntimo aspektais veikia Agentūros vardu. Koordinavimo pareigūno užduotis – skatinti priimančiųjų ir dalyvaujančiųjų valstybių narių bendradarbiavimą ir jų veiklos koordinavimą. Koordinavimo pareigūnas visų pirma:
 - a) veikia kaip tarpininkas tarp Agentūros, priimančiosios valstybės narės ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių narių, Agentūros vardu teikdamas pagalbą sprendžiant visus su jų siuntimo būriuose sąlygomis susijusius klausimus;

- b) prižiūri, ar tinkamai įgyvendinamas veiklos planas, įskaitant kiek tai susiję su pagrindinių teisių apsauga ir ataskaitų šiuo klausimu teikimą Agentūrai;
 - c) veikia Agentūros vardu visais Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių siuntimo aspektais ir teikia Agentūrai ataskaitas dėl visų tų aspektų;
 - d) praneša vykdomajam direktoriui, kai Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams duodami priimančiųjų valstybių narių nurodymai neatitinka veiklos plano.
4. Dėl bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos vykdomasis direktorius gali leisti koordinavimo pareigūnui padėti spręsti bet kokius nesutarimus dėl veiklos plano vykdymo ir būrių siuntimo.

23 straipsnis

Nacionalinis kontaktinis punktas

Valstybės narės paskiria nacionalinį kontaktinį punktą, kad jis teiktų Agentūrai informaciją visais su Agentūros veikla susijusiais klausimais. Su nacionaliniu kontaktiniu punktu turi būti galima susisiekti bet kuriuo metu.

24 straipsnis

Išlaidos

1. Agentūra padengia visas toliau nurodytas išlaidas, kurias valstybės narės patiria siųsdamos savo sienos apsaugos pareigūnus ir kitus atitinkamus darbuotojus siekiant siųsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius, įskaitant greitojo reagavimo rezervą:
- a) kelionių iš buveinės valstybės narės į priimančiąją valstybę narę ir iš priimančiosios valstybės narės į buveinės valstybę narę išlaidas;
 - b) skiepijimo išlaidas;
 - c) specialaus draudimo išlaidas;
 - d) sveikatos priežiūros išlaidas;
 - e) dienpinigius, įskaitant apgyvendinimo išlaidas;
 - f) su Agentūros technine įranga susijusias išlaidas.
2. Išsamias Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių narių dienpinigių mokėjimo taisyklės nustato ir prireikus atnaujina valdančioji taryba.

25 straipsnis

Veiklos sustabdymas arba nutraukimas

1. Vykdomasis direktorius nutraukia Agentūros veiklą, jei nebetenkinamos šios veiklos vykdymo sąlygos. Vykdomasis direktorius informuoja atitinkamą valstybę narę prieš tokį nutraukimą.

2. Valstybės narės, dalyvaujančios bendroje operacijoje, teikiant skubią pasienio pagalbą arba siunčiant migracijos valdymo rėmimo grupę, gali paprašyti vykdomojo direktoriaus nutraukti tą bendrą operaciją, skubią pasienio pagalbą arba migracijos valdymo rėmimo grupės siuntimą.
3. Vykdomasis direktorius, informavęs atitinkamą valstybę narę, gali panaikinti veiklos finansavimą arba sustabdyti ar nutraukti jį, jei priimančioji valstybė narė nesilaiko veiklos plano.
4. Vykdomasis direktorius, pasikonsultavęs su pagrindinių teisių pareigūnu ir informavęs atitinkamą valstybę narę, panaikina bendros operacijos, skubios pasienio pagalbos, bandomojo projekto, migracijos valdymo rėmimo grupės siuntimo, grąžinimo operacijos, grąžinimo pagalbos ar susitarimo dėl darbo tvarkos finansavimą arba visiškai arba iš dalies sustabdo šią veiklą, jei mano, kad daromi arba tęsiami rimti pagrindinių teisių arba išipareigojimų tarptautinės apsaugos srityje pažeidimai. Vykdomasis direktorius apie tokį sprendimą informuoja valdančiąją tarybą.
5. Jei vykdomasis direktorius nusprendžia sustabdyti arba nutraukti Agentūros vykdomą migracijos valdymo rėmimo grupės siuntimą, jis apie tą sprendimą informuoja kitas susijusias agentūras, vykdančias veiklą atitinkamoje migrantų antplūdžio vietoje.

26 straipsnis

Veiklos vertinimas

Vykdomasis direktorius vertina bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos, bandomųjų projektų, migracijos valdymo rėmimo grupių siuntimo ir operatyvinio bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis rezultatus. Jis per 60 dienų po tos veiklos pabaigos perduoda išsamias vertinimo ataskaitas valdančiajai tarybai, kartu pateikdamas pagrindinių teisių pareigūno pastabas. Vykdomasis direktorius atlieka išsamią lyginamąją tų rezultatų analizę, siekdamas pagerinti būsimos veiklos kokybę, nuoseklumą ir veiksmingumą; jis tą analizę įtraukia į Agentūros metinę veiklos ataskaitą.

4 skirsnis

Grąžinimas

27 straipsnis

Grąžinimas

1. Vykdydama grąžinimo veiklą Agentūra, gerbdama pagrindines teises ir Sąjungos teisės bei tarptautinės teisės bendruosius principus, įskaitant pabėgėlių apsaugą ir vaikų teises, visų pirma:
 - a) techniniu ir veiklos lygmeniu koordinuoja valstybių narių vykdomą su grąžinimu susijusią veiklą, įskaitant savanorišką išvykimą, siekiant užtikrinti integruotą grąžinimo valdymo sistemą valstybių narių kompetentingose institucijose, dalyvaujant susijusioms trečiųjų valstybių institucijoms ir kitiems susijusiems suinteresuotiesiems subjektams;
 - b) teikia techninę ir operatyvinę pagalbą valstybėms narėms, kurios susiduria su ypatingai dideliais sunkumais dėl jų grąžinimo sistemų;
 - c) koordinuoja susijusių IT sistemų naudojimą ir teikia paramą valstybėms narėms vykdant konsulinį bendradarbiavimą trečiųjų valstybių piliečių tapatybės nustatymo ir kelionės dokumentų gavimo srityse, neatskleisdama informacijos, susijusios su tuo, kad buvo pateikta paraiška dėl tarptautinės apsaugos suteikimo, organizuoja ir koordinuoja grąžinimo operacijas ir teikia paramą savanoriškam išvykimui, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis;

- d) organizuoja, skatina ir koordinuoja veiklą, kuria valstybėms narėms sudaromos sąlygos tarpusavyje keistis informacija ir nustatyti bei kaupti geriausią praktiką grąžinimo klausimais;
 - e) finansuoja arba bendrai finansuoja šiame skyriuje nurodytas operacijas, pagalbą ir veiklą iš savo biudžeto, vadovaudamasis Agentūrai taikytinomis finansinėmis taisyklėmis.
2. Techninė ir operatyvinė pagalba, nurodyta 1 dalies b punkte, apima veiklą, kuria valstybėms narėms padedama įgyvendinti kompetentingų nacionalinių institucijų taikomas grąžinimo procedūras, visų pirma teikiant:
- a) vertimo žodžiu paslaugas;
 - b) praktinę informaciją apie trečiąsias valstybes, į kurias grąžinama, kuri svarbi įgyvendinant šį reglamentą, kai tinkama, bendradarbiaudama su kitais Sąjungos organais, tarnybomis ir agentūromis, įskaitant EASO;
 - c) patarimus dėl grąžinimo procedūrų įgyvendinimo ir valdymo pagal Direktyvą 2008/115/EB;
 - d) patarimus ir pagalbą taikant priemones, būtinas siekiant užtikrinti grąžinamų asmenų pasiekiamumą grąžinimo tikslais ir užkirsti kelią jiems pasislėpti, pagal Direktyvą 2008/115/EB ir tarptautinę teisę.
3. Agentūra, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija ir remiant atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant Europos migracijos tinklą, siekia tarpusavyje susieti ir sujungti Sąjungos lėšomis finansuojamus grąžinimo srities tinklus ir programas.
4. Agentūra gali naudotis grąžinimo priemonėmis teikiamomis Sąjungos finansinėmis lėšomis. Agentūra užtikrina, kad pagal jos ir valstybių narių susitarimus dėl dotacijų bet kokia finansinė parama būtų skiriama tik su sąlyga, kad visiškai laikomasi Chartijos.

28 straipsnis

Grąžinimo operacijos

1. Nesvarstydama sprendimų grąžinti esmės ir vadovaudamasi Direktyva 2008/115/EB, Agentūra teikia būtiną pagalbą ir vienos arba daugiau dalyvaujančiųjų valstybių narių prašymu užtikrina grąžinimo operacijų koordinavimą arba organizavimą, be kita ko, užsakydama orlaivius tokioms operacijoms. Agentūra savo iniciatyva gali pasiūlyti valstybėms narėms, kad jos koordinuotų arba organizuotų grąžinimo operacijas.
2. Valstybės narės kas mėnesį informuoja Agentūrą apie dėl jų atitinkamų nacionalinių grąžinimo operacijų vykdymo preliminariai planuojamą grąžinamų asmenų skaičių ir trečiąsias valstybes, į kurias grąžinama, taip pat apie jų poreikius, susijusius su Agentūros teikiama pagalba arba koordinavimu. Agentūra parengia tęstinį veiklos planą, kad galėtų teikti prašančiosioms valstybėms narėms būtiną operacinį pastiprinimą, įskaitant techninę įrangą. Agentūra, remdamasi poreikių vertinimu, savo iniciatyva arba valstybės narės prašymu gali į tęstinį veiklos planą įtraukti grąžinimo operacijų, kurias laiko būtinomis, datas ir grąžinamų asmenų kelionės tikslo vietas. Valdančioji taryba vykdomojo direktoriaus siūlymu sprendžia dėl tęstinio veiklos plano *modus operandi*.
3. Agentūra gali teikti būtiną pagalbą ir dalyvaujančiųjų valstybių narių prašymu arba savo pasiūlymo pagrindu užtikrinti, kad būtų koordinuojamos arba organizuojamos grąžinimo operacijos, kurioms trečioji valstybė, į kurią grąžinama, teikia transporto priemones ir siunčia priverstinio grąžinimo lydinčiuosius asmenis (surenkamosios grąžinimo operacijos). Dalyvaujančiosios valstybės narės ir Agentūra užtikrina, kad per visą grąžinimo operaciją būtų garantuojama pagarba pagrindinėms teisėms, negrąžinimo principui ir užtikrinamas proporcingas suvaržymo priemonių taikymas. Visos grąžinimo operacijos iki atvykimo į trečiąją valstybę, į kurią grąžinama, metu joje dalyvauja bent vienas valstybės narės atstovas ir vienas priverstinio grąžinimo stebėtojas iš pagal 29 straipsnį įsteigtos grupės arba dalyvaujančiosios valstybės narės nacionalinės stebėsenos sistemos.
4. Vykdomasis direktorius nedelsdamas parengia grąžinimo planą, skirtą surenkamosioms grąžinimo operacijoms. Vykdomasis direktorius ir bet kuri (-ios) dalyvaujančioji (-iosios) valstybė (-s) narė (-s) susitaria dėl plano, kuriame išsamiai išdėstomi surenkamosios grąžinimo operacijos organizaciniai ir procedūriniai aspektai, atsižvelgiant į poveikį pagrindinėms teisėms ir tokių operacijų riziką. Bet kokiems šio plano pakeitimams ar pritaikymams turi pritarti 3 dalyje ir šioje dalyje nurodytos šalys.

5. Surenkamosios gražinimo operacijos planas privalomas Agentūrai ir dalyvaujančiai (-iosioms) valstybei (-ėms) narei (-ėms). Jis apima visus būtinus aspektus siekiant vykdyti surenkamąją gražinimo operaciją.
6. Kiekviena gražinimo operacija stebima pagal Direktyvos 2008/115/EB 8 straipsnio 6 dalį. Priverstinio gražinimo operacijų stebėseną, vadovaudamasis objektyviais ir skaidriais kriterijais, vykdo priverstinio gražinimo stebėtojas ir ji apima visą gražinimo operaciją – nuo etapo prieš išvykimą iki gražinamų asmenų perdavimo trečiojoje valstybėje, į kurią gražinama. Priverstinio gražinimo stebėtojas pateikia ataskaitą dėl kiekvienos priverstinio gražinimo operacijos vykdomajam direktoriui, pagrindinių teisių pareigūnui ir visų konkrečioje operacijoje dalyvavusių valstybių narių kompetentingoms nacionalinėms institucijoms. Jei būtina, atitinkamus tolesnius veiksmus užtikrina atitinkamai vykdomasis direktorius ir atitinkamos kompetentingos nacionalinės institucijos.
7. Jei Agentūrai kyla susirūpinimas dėl pagarbos pagrindinėms teisėms vykdam gražinimo operaciją, ji apie tą susirūpinimą praneša dalyvaujančiosioms valstybėms narėms ir Komisijai.
8. Vykdomasis direktorius vertina gražinimo operacijų rezultatus. Jis kas šešis mėnesius perduoda valdančiai tarybai išsamią vertinimo ataskaitą, apimančią visas praėjusį semestrą vykdytas gražinimo operacijas, kartu su pagrindinių teisių pareigūno pastabomis. Vykdomasis direktorius atlieka išsamią lyginamąją tų rezultatų analizę, siekdamas pagerinti būsimų gražinimo operacijų kokybę, nuoseklumą ir veiksmingumą. Vykdomasis direktorius įtraukia tą analizę į Agentūros metinę veiklos ataskaitą.
9. Agentūra finansuoja arba bendrai finansuoja gražinimo operacijas iš savo biudžeto pagal jai taikomas finansines taisykles, teikdama pirmenybę daugiau nei vienos valstybės narės arba iš migrantų antplūdžio vietų vykdomoms operacijoms.

29 straipsnis

Priverstinio gražinimo stebėtojų grupė

1. Agentūra, pasikonsultavusi su pagrindinių teisių pareigūnu, sudaro priverstinio gražinimo stebėtojų grupę iš kompetentingų įstaigų, kurios vykdo priverstinio gražinimo stebėsenos veiklą pagal Direktyvos 2008/115/EB 8 straipsnio 6 dalį ir kurie buvo apmokyti pagal šio reglamento 36 straipsnį.
2. Valdančioji taryba vykdomojo direktoriaus siūlymu nustato į tą grupę paskirtinų priverstinio gražinimo stebėtojų profilį ir skaičių. Ta pati procedūra taikoma visiems tolesniems profilio ir bendro skaičiaus pakeitimams. Valstybės narės atsako už šios grupės papildymą, paskirdamos į ją apibrėžtą profilį atitinkančius priverstinio gražinimo stebėtojus. Į šią grupę įtraukiami priverstinio gražinimo stebėtojai, kurie turi specialių ekspertinių žinių vaikų apsaugos srityje.
3. Valstybių narių įnašas, susijęs su jų priverstinio gražinimo stebėtojais, dalyvaujančiais gražinimo operacijose ir teikiant pagalbą ateinančiais metais, planuojamas remiantis Agentūros ir valstybių narių kasmetinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais. Pagal tuos susitarimus valstybės narės Agentūros prašymu skiria priverstinio gražinimo stebėtojus, kad juos būtų galima siųsti, nebent jose susidarytų išskirtinė padėtis, dėl kurios taptų labai sunku vykdyti nacionalines užduotis. Toks prašymas pateikiamas likus bent 21 darbo dienai iki planuojamo siuntimo arba penkioms darbo dienoms skubios gražinimo pagalbos atveju.
4. Agentūra, gavusi prašymą, siunčia paskirtus priverstinio gražinimo stebėtojus į dalyvaujančiąsias valstybes nares, kad jie jų vardu stebėtų, ar tinkamai įgyvendinama visa gražinimo operacija ir teikiama visa gražinimo pagalba. Ji užtikrina, kad bet kurią gražinimo operaciją, kurioje dalyvauja vaikai, stebėtų priverstinio gražinimo stebėtojai, kurie turi specialių ekspertinių žinių vaikų apsaugos srityje.
5. Vykdam gražinimo operaciją arba teikiant gražinimo pagalbą priverstinio gražinimo stebėtojams ir toliau taikomos jų buveinės valstybės narės drausminio poveikio priemonės.

30 straipsnis

Priverstinio grąžinimo lydinčiųjų asmenų grupė

1. Agentūra iš nacionalinių kompetentingų įstaigų sudaro priverstinio grąžinimo lydinčiųjų asmenų grupę, kuri vykdo grąžinimo operacijas pagal Direktyvos 2008/115/EB 8 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytus reikalavimus, ir kurie buvo apmokyti pagal šio reglamento 36 straipsnį.
2. Valdančioji taryba vykdomojo direktoriaus siūlymu nustato į tą grupę paskirtinų priverstinio grąžinimo lydinčiųjų asmenų profilį ir skaičių. Ta pati procedūra taikoma visiems tolesniems profilio ir bendro skaičiaus pakeitimams. Valstybės narės papildo šią grupę, paskirdamos į ją apibrėžtą profilį atitinkančius priverstinio grąžinimo lydinčiuosius asmenis. Į šią grupę įtraukiami priverstinio grąžinimo lydinčiai asmenys, kurie turi specialių ekspertinių žinių vaikų apsaugos srityje.
3. Valstybių narių įnašas, susijęs su jų priverstinio grąžinimo lydinčiais asmenimis, dalyvaujančiais grąžinimo operacijose ir teikiant pagalbą ateinančiais metais, planuojamas remiantis Agentūros ir valstybių narių kasmetinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais. Pagal tuos susitarimus valstybės narės Agentūros prašymu skiria priverstinio grąžinimo lydinčiuosius asmenis, kad juos būtų galima siųsti, nebent jose susidarytų išskirtinė padėtis, dėl kurios taptų labai sunku vykdyti nacionalines užduotis. Toks prašymas pateikiamas likus bent 21 darbo dienai iki planuojamo siuntimo arba penkioms darbo dienoms skubios grąžinimo pagalbos atveju.
4. Agentūra, gavusi prašymą, siunčia paskirtus priverstinio grąžinimo lydinčiuosius asmenis į dalyvaujančiąsias valstybes nares, kad jie jų vardu lydėtų grąžinamus asmenis ir dalyvautų vykdam grąžinimo operacijas bei teikiant pagalbą. Ji užtikrina, kad bet kurią grąžinimo operaciją, kurioje dalyvauja vaikai, stebėtų priverstinio grąžinimo lydinčiai asmenys, kurie turi specialių ekspertinių žinių vaikų apsaugos srityje.
5. Vykdam grąžinimo operaciją arba teikiant grąžinimo pagalbą priverstinio grąžinimo lydinčiesiems asmenims ir toliau taikomos jų buveinės valstybės narės drausminio poveikio priemonės.

31 straipsnis

Grąžinimo specialistų grupė

1. Agentūra įsteigia grąžinimo specialistų grupę, kurią sudaro nacionalinių kompetentingų įstaigų ir Agentūros darbuotojų grąžinimo specialistai, turintys su grąžinimu susijusią veiklą vykdyti būtinų gebėjimų ir patirties, ir kurie buvo apmokyti pagal 36 straipsnį. Tie specialistai skiriami konkrečioms užduotims vykdyti, kaip antai, tam tikroms trečiųjų valstybių piliečių grupėms nustatyti, kelionių dokumentams iš trečiųjų valstybių gauti ir sudaryti palankias sąlygas konsuliniam bendradarbiavimui.
2. Valdančioji taryba vykdomojo direktoriaus siūlymu nustato į tą grupę paskirtinų grąžinimo specialistų profilį ir skaičių. Ta pati procedūra taikoma visiems tolesniems profilio ir bendro skaičiaus pakeitimams. Valstybės narės papildo šią grupę, paskirdamos į ją apibrėžtą profilį atitinkančius specialistus. Į šią grupę įtraukiami grąžinimo specialistai, kurie turi specialių ekspertinių žinių vaikų apsaugos srityje.
3. Valstybių narių įnašas, susijęs su jų grąžinimo specialistais, dalyvaujančiais vykdam grąžinimo operacijas ir teikiant pagalbą ateinančiais metais, planuojamas remiantis Agentūros ir valstybių narių kasmetinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais. Pagal tuos susitarimus valstybės narės Agentūros prašymu skiria grąžinimo specialistus, kad juos būtų galima siųsti, nebent jose susidarytų išskirtinė padėtis, dėl kurios taptų labai sunku vykdyti nacionalines užduotis. Toks prašymas pateikiamas likus bent 21 darbo dienai iki planuojamo siuntimo arba penkioms darbo dienoms skubios grąžinimo pagalbos atveju.
4. Agentūra, gavusi prašymą, siunčia grąžinimo specialistus į grąžinimo operacijose dalyvaujančiąsias valstybes nares, kad jie dalyvautų teikiant grąžinimo pagalbą. Ji užtikrina, kad bet kurią grąžinimo operaciją, kurioje dalyvauja vaikai, stebėtų grąžinimo specialistai, kurie turi specialių ekspertinių žinių vaikų apsaugos srityje.

5. Vykdamas grąžinimo operaciją arba teikiant grąžinimo pagalbą grąžinimo specialistams ir toliau taikomos jų buveinės valstybės narės drausminio poveikio priemonės.

32 straipsnis

Europos grąžinimo pagalbos būriai

1. Agentūra iš 29, 30 ir 31 straipsniuose nurodytų grupių sudaro teikiant grąžinimo paramą siūstinus prie poreikių pritaikytus Europos grąžinimo pagalbos būrius.
2. 21, 22 ir 24 straipsniai *mutatis mutandis* taikomi Europos grąžinimo pagalbos būriams.

33 straipsnis

Grąžinimo pagalba

1. Kai valstybei narei vykdamas pareigą grąžinti trečiųjų valstybių piliečius, kuriems taikomi valstybės narės priimti grąžinimo sprendimai, tenka našta, Agentūra tos valstybės narės prašymu teikia tinkamą techninę ir operatyvinę pagalbą grąžinimo pagalbos forma. Tokia pagalba gali būti Europos grąžinimo pagalbos būrių siuntimas į priimančiąją valstybę narę ir grąžinimo operacijų iš priimančiosios valstybės narės organizavimas.
2. Kai valstybė narė, vykdydama pareigą grąžinti trečiųjų valstybių piliečius, kuriems taikomi valstybės narės priimti grąžinimo sprendimai, susiduria su konkrečiais ir neproporcingais sunkumais, Agentūra tos valstybės narės prašymu teikia tinkamą techninę ir operatyvinę pagalbą skubios grąžinimo pagalbos forma. Agentūra gali savo iniciatyva pasiūlyti tai valstybei narei teikti tokią techninę ir operatyvinę pagalbą. Skubi grąžinimo pagalba gali būti skubus Europos grąžinimo pagalbos būrių siuntimas į priimančiąją valstybę narę ir grąžinimo operacijų iš priimančiosios valstybės narės organizavimas.
3. Teikiant grąžinimo pagalbą, vykdomasis direktorius, susitaręs su priimančiąja valstybe nare ir dalyvaujančiosiomis valstybėmis narėmis, nedelsdamas parengia veiklos planą. Taikomos atitinkamos 16 straipsnio nuostatos.
4. Vykdomasis direktorius sprendimą dėl veiklos plano priima kuo greičiau, o 2 dalyje nurodytu atveju – per penkias darbo dienas. Apie sprendimą nedelsiant raštu pranešama atitinkamoms valstybėms narėms ir valdančiajai tarybai.
5. Agentūra finansuoja arba bendrai finansuoja grąžinimo pagalbą iš savo biudžeto, vadovaudamasi Agentūrai taikomomis finansinėmis taisyklėmis.

III SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 skirsnis

Bendrosios taisyklės

34 straipsnis

Pagrindinių teisių apsauga ir pagrindinių teisių strategija

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, vykdydamos savo užduotis pagal šį reglamentą, užtikrina pagrindinių teisių apsaugą laikantis susijusių Sąjungos teisės aktų, visų pirma Chartijos, susijusių tarptautinės teisės aktų, įskaitant 1951 m. Konvenciją dėl pabėgėlių statuso, jos 1967 m. protokolą, ir įsipareigojimų, susijusių su galimybe gauti tarptautinę apsaugą, ypač negrąžinimo principo.

Tuo tikslu Agentūra parengia, toliau plėtoja ir įgyvendina Pagrindinių teisių strategiją ir veiksmingą pagarbos pagrindinėms teisėms visoje Agentūros veikloje stebėsenos mechanizmą.

2. Vykdydamos savo užduotis, Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos užtikrina, kad joks asmuo nebūtų išlaipinamas, verčiamas atvykti, palydimas arba kitaip perduodamas arba grąžinamas valstybės institucijoms pažeidžiant negrąžinimo principą arba esant rizikai, kad asmuo iš tos valstybės gali būti išsiųstas arba grąžintas į kitą valstybę pažeidžiant tą principą.

3. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, vykdydamos savo užduotis, atsižvelgia į ypatingus vaikų, nelydimų nepilnamečių, neįgaliųjų, prekybos žmonėmis aukų, asmenų, kuriems būtina medicininė pagalba, asmenų, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, nelaimės jūroje ištiktų asmenų ir kitų asmenų, kurie dėl savo padėties yra itin pažeidžiami, poreikius.

Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos visoje savo veikloje ypatingą dėmesį skiria vaikų teisėms ir užtikrina vaiko interesų paisymą.

4. Palaikydama santykius su valstybėmis narėmis ir bendradarbiaudama su trečiosiomis valstybėmis Agentūra, vykdydama savo užduotis, atsižvelgia į 70 straipsnyje nurodyto konsultacinio forumo (toliau – konsultacinis forumas) ir pagrindinių teisių pareigūno ataskaitas.

35 straipsnis

Elgesio kodeksai

1. Agentūra, bendradarbiaudama su Konsultaciniu forumu, parengia ir toliau tobulina visoms Agentūros koordinuojamoms sienų kontrolės operacijoms ir Agentūros veikloje dalyvaujantiems asmenims taikytiną elgesio kodeksą. Elgesio kodekse procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti teisinės valstybės ir pagarbos pagrindinėms teisėms principus, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamiems asmenims, įskaitant vaikus, nelydimiems nepilnamečiams ir kitiems asmenims, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami, ir tarptautinės apsaugos siekiantiems asmenims.

2. Agentūra, bendradarbiaudama su Konsultaciniu forumu, parengia ir reguliariai atnaujina grąžinamų asmenų grąžinimui taikomą elgesio kodeksą, kuris taikomas vykdant visas Agentūros koordinuojamas ar organizuojamas grąžinimo operacijas ir teikiant visą Agentūros koordinuojamą ar organizuojamą grąžinimo pagalbą. Tame elgesio kodekse aprašomos bendrosios standartizuotos procedūros, kuriomis paprastinamas grąžinimo operacijų ir grąžinimo pagalbos organizavimas ir užtikrinamas humaniškas grąžinimas, visapusiškai gerbiant pagrindines teises, visų pirma gerbiant žmogaus orumą, laikantis kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo draudimo principų, gerbiant teisę į laisvę ir saugumą, taip pat teisę į asmens duomenų apsaugą ir nediskriminavimą.

3. Grąžinimo elgesio kodekse dėmesys visų pirma skiriamas valstybių narių pareigoms užtikrinti veiksmingą priverstinio grąžinimo stebėsenos sistemą, kaip nustatyta Direktyvos 2008/115/EB 8 straipsnio 6 dalyje, ir Pagrindinių teisių strategijai.

36 straipsnis

Mokymas

1. Agentūra, bendradarbiaudama su atitinkamais valstybių narių ir, prireikus, EASO ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros mokymo subjektais, parengia konkrečias mokymo priemones, įskaitant specialius mokymus, susijusius su vaikų ir kitų asmenų, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami, apsauga. Ji rengia sienos apsaugos pareigūnams ir kitiems atitinkamiems darbuotojams, kurie yra Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių nariai, specialiuosius su jų užduotimis ir įgaliojimais susijusius mokymo kursus. Iš Agentūros darbuotojų paskirti ekspertai kartu su tais sienos apsaugos pareigūnais reguliariai rengia pratybas pagal Agentūros metinėje darbo programoje nurodytą specializuotų mokymo kursų ir pratybų tvarkaraštį.

2. Agentūra imasi būtinų iniciatyvų siekiant užtikrinti, kad visi valstybių narių sienos apsaugos pareigūnai ir kiti susiję Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių veikloje dalyvaujantys darbuotojai, taip pat Agentūros darbuotojai, prieš pradėdami dalyvauti Agentūros rengiamoje operatyvinėje veikloje, būtų išėję mokymą atitinkamose Sąjungos ir tarptautinės teisės, be kita ko, pagrindinių teisių, galimybės gauti tarptautinę apsaugą ir, kai taikoma, paieškos ir gelbėjimo, srityse.
3. Agentūra 100 % finansuoja 20 straipsnio 5 dalyje nurodyto greitojo reagavimo rezervo sienos apsaugos pareigūnų mokymus dalyvavimo šiame rezerve tikslais.
4. Agentūra imasi būtinų iniciatyvų siekiant užtikrinti su grąžinimu susijusias užduotis vykdančių darbuotojų, kurie įtraukti į 29, 30 ir 31 straipsniuose nurodytas grupes, mokymą. Agentūra užtikrina, kad jos darbuotojai ir visi vykdančiosios operacijos ir teikiant grąžinimo pagalbą dalyvaujantys darbuotojai ir Agentūros darbuotojai, prieš pradėdami dalyvauti Agentūros rengiamoje operatyvinėje veikloje, būtų išėję mokymą atitinkamose Sąjungos ir tarptautinės teisės, be kita ko, pagrindinių teisių, galimybės gauti tarptautinę apsaugą, srityse.
5. Agentūra nustato ir toliau tobulina bendrąją pagrindinę sienos apsaugos pareigūnų mokymo programą ir Europos lygmeniu rengia valstybių narių nacionalinių sienos apsaugos pareigūnų instruktorių mokymus, be kita ko, pagrindinių teisių, galimybės gauti tarptautinę apsaugą ir atitinkamos jūrų teisės srityse. Pagrindinėmis bendromis programomis siekiama propaguoti aukščiausius standartus ir geriausią praktiką įgyvendinant Sąjungos sienų valdymo teisės aktus. Agentūra, pasikonsultavusi su Konsultaciniu forumu ir pagrindinių teisių pareigūnu, parengia bendrąsias pagrindines mokymo programas. Valstybės narės įtraukia bendrąsias pagrindines programas į savo nacionalinių sienos apsaugos pareigūnų ir su grąžinimu susijusias užduotis vykdančių darbuotojų mokymą.
6. Agentūra taip pat rengia valstybių narių ir, kai tinkama, trečiųjų valstybių kompetentingų nacionalinių tarnybų pareigūnams skirtus papildomus mokymo kursus ir seminarus klausimais, susijusiais su išorės sienų kontrole ir trečiųjų valstybių piliečių grąžinimu.
7. Agentūra gali organizuoti mokymo veiklą bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis jų teritorijoje.
8. Agentūra parengia mainų programą, pagal kurią Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių veikloje dalyvaujantys sienos apsaugos pareigūnai ir Europos grąžinimo pagalbos būrių veikloje dalyvaujantys darbuotojai galėtų įgyti žinių arba specialių įgūdžių, pasisėmę patirties ir įgydami gerosios praktikos užsienyje, dirbdami kartu su kitos nei jų valstybės narės sienos apsaugos pareigūnais ir darbuotojais, vykdančiais su grąžinimu susijusias užduotis.

37 straipsnis

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

1. Agentūra aktyviai stebi ir padeda vykdyti mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, susijusią su Europos integruotu sienų valdymu, įskaitant pažangiųjų stebėjimo technologijų taikymą. Agentūra informuoja Europos Parlamentą, valstybes nares ir Komisiją apie tų mokslinių tyrimų rezultatus pagal 50 straipsnį. Prireikus ji gali remtis tais rezultatais vykdydama bendras operacijas, teikdama skubią pasienio pagalbą, vykdydama grąžinimo operacijas ir teikdama grąžinimo pagalbą.
2. Agentūra padeda valstybėms narėms ir Komisijai nustatyti pagrindines mokslinių tyrimų temas. Agentūra padeda valstybėms narėms ir Komisijai apibrėžti bei įgyvendinti susijusias Sąjungos bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programas.
3. Agentūra įgyvendina su sienų saugumu susijusias bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos dalis. Tuo tikslu, kai Komisija yra delegavusi atitinkamus įgaliojimus Agentūrai, pastaroji vykdo šias užduotis:
 - a) vadovauja tam tikriems programos įgyvendinimo etapams ir tam tikriems konkrečių projektų etapams, remdamasi Komisijos patvirtintomis atitinkamomis darbo programomis;

- b) nustato biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymo priemones ir įgyvendina visus programai valdyti būtinus veiksmus;
- c) teikia paramą įgyvendinant programą.

4. Agentūra gali planuoti ir įgyvendinti bandomuosius projektus šio reglamento taikymo sričiai priskiriamais klausimais.

38 straipsnis

Techninės įrangos įsigijimas

1. Agentūra gali pati ar bendros nuosavybės teise su valstybe nare įsigyti arba išsinuomoti techninę įrangą, kuri būtų siunčiama vykdant bendras operacijas, bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operacijas, teikiant grąžinimo pagalbą, siunčiant migracijos valdymo rėmimo grupes arba vykdant techninės pagalbos projektus, vadovaujantis Agentūrai taikytinomis finansinėmis taisyklėmis.

2. Agentūra su valdančiąja taryba pasikonsultavusio vykdomojo direktoriaus sprendimu gali įsigyti techninę įrangą. Prieš įsigyjant arba išsinuomojant bet kokią Agentūrai daug kainuojančią įrangą atliekama išsami poreikių bei sąnaudų ir naudos analizė. Visos tokios išlaidos turi būti numatytos Valdančiosios tarybos patvirtintame Agentūros biudžete.

3. Kai Agentūra įsigyja arba išsinuomuoja svarbios techninės įrangos, taikomos šios sąlygos:

a) jei Agentūra įrangą įsigyja pati arba bendros nuosavybės teise, ji susitaria su viena valstybe nare, kad ta valstybė nare pasirūpins įrangos registracija pagal taikytinus tos valstybės narės teisės aktus;

b) jei įrangą išsinuomojama, ji registruojama valstybėje narėje.

4. Remiantis Agentūros parengtu ir valdančiosios tarybos patvirtintu tipiniu susitarimu, registracijos valstybė narė ir Agentūra susitaria dėl sąlygų, kuriomis užtikrinamas įrangos sąveikumas ir reglamentuojamas įrangos naudojimas, įskaitant konkrečias nuostatas dėl skubaus siuntimo vykdant skubios pasienio pagalbos operacijas. Bendros nuosavybės teisėmis priklausančio turto atveju, sąlygos taip pat reglamentuoja laikotarpį, kada Agentūra gali nevaržomai naudotis turtu. Nuosavybės teise tik Agentūrai priklausanti techninė įrangą perduodama Agentūrai jos prašymu, o registracijos valstybė narė negali remtis 39 straipsnio 8 dalyje nurodyta išskirtine padėtimi.

5. Registracijos valstybė narė arba techninės įrangos tiekėjas skiria būtinus ekspertus ir techninius darbuotojus, kad techninė įrangą būtų naudojama teisiškai pagrįstu ir saugiu būdu.

39 straipsnis

Techninės įrangos rezervas

1. Agentūra sukuria ir tvarko centralizuotą techninės įrangos, esančios techninės įrangos rezerve, kuri sudaro valstybėms narėms arba Agentūrai priklausanti bei valstybėms narėms ir Agentūrai bendrai priklausanti operatyvinei veiklai skirta įrangą, registrą.

2. Nuosavybės teise tik Agentūrai priklausančią įrangą turi būti galima siųsti nevaržomai bet kuriuo metu, kaip nurodyta 38 straipsnio 4 dalyje.

3. Bendros nuosavybės teisėmis Agentūrai priklausančią įrangą, kai Agentūrai priklauso daugiau kaip 50 %, taip pat turi būti galima siųsti pagal valstybės narės ir Agentūros susitarimą, kaip nurodyta 38 straipsnio 4 dalyje.

4. Agentūra užtikrina techninės įrangos rezerve išvardytos įrangos suderinamumą ir sąveikumą.

Šiuo tikslu ji nustato techninius standartus, kuriuos iš dalies arba visiškai turi atitikti Agentūros įsigyjama įranga ir įranga, kurią turi valstybės narės, įtraukta į techninės įrangos rezervą, kai tokie techniniai standartai būtini, kad būtų galima dalyvauti Agentūros veikloje.

5. Vykdomasis direktorius nustato minimalų techninės įrangos vienetų kiekį, kuris reikalaujamas, kad būtų įvykdyti Agentūros poreikiai, visų pirma, kad būtų galima vykdyti bendras operacijas ar migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą, teikti skubią pasienio pagalbą, vykdyti grąžinimo operacijas ir teikti grąžinimo pagalbą, pagal atitinkamų metų jos darbo programą.

Jei paaiškėja, kad minimalaus techninės įrangos vienetų kiekio nepakanka norint įvykdyti veiklos planą, dėl kurio susitarta siekiant vykdyti tokią veiklą, Agentūra tą kiekį peržiūri remdamasi pagrįstais savo poreikiais ir pritarus valstybėms narėms.

6. Techninės įrangos rezervą sudaro minimalus įrangos vienetų kiekis pagal jos rūšį, kurio, kaip nustatyta, reikia Agentūrai. Techninės įrangos rezervo sąraše nurodyta įranga siunčiama vykdant bendras operacijas, siunčiant migracijos valdymo rėmimo grupes ar vykdant bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operacijas arba teikiant grąžinimo pagalbą.

7. Techninės įrangos rezervas apima greitojo reagavimo įrangos rezervą, į kurį įtraukiamas ribotas įrangos vienetų, būtinų galimai skubiai pasienio pagalbai teikti, kiekis. Valstybių narių įnašai į greitojo reagavimo įrangos rezervą planuojami remiantis kasmetinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais, kaip nurodyta 8 dalyje. Kiek tai susiję su įranga, įtraukta į tam rezervui skirtų vienetų sąrašą, valstybės narės negali pareikšti, kad jose susiklostė 8 dalyje nurodyta išskirtinė padėtis.

Į šį sąrašą įtraukta įranga į dislokavimo vietą išsiunčiama kuo greičiau, bet ne vėliau nei per 10 dienų po tos dienos, kai buvo susitarta dėl veiklos plano.

Agentūra šį rezervą papildo įranga, kuria ji gali disponuoti, kaip nurodyta 38 straipsnio 1 dalyje.

8. Valstybės narės gali prisidėti prie techninės įrangos rezervo. Valstybių narių įnašas, susijęs su techninės įrangos rezervu ir siuntimu konkrečioms operacijoms, planuojamas remiantis Agentūros ir valstybių narių kasmetinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais. Pagal tuos susitarimus ir kai techninė įranga atitinkamais metais yra įtraukiama į minimalų techninės įrangos vienetų kiekį, valstybės narės Agentūros prašymu skiria savo techninę įrangą, kad ją būtų galima siųsti, nebent jose susiklostytų išskirtinė padėtis, dėl kurios būtų labai sunku vykdyti nacionalines užduotis. Jeigu valstybė narė pareiškia, kad joje susiklostė tokia išskirtinė padėtis, ji Agentūrai raštu išsamiai nurodo priežastis ir pateikia informaciją apie šią padėtį; šio pareiškimo turinys įtraukiamas į 13 dalyje nurodytą ataskaitą. Agentūros prašymas pateikiamas likus bent 45 dienoms iki planuojamo siuntimo svarbios techninės įrangos atveju ir bent 30 dienų iki planuojamo siuntimo kitos įrangos atveju. Indėlis į techninės įrangos rezervą persvarstomi kasmet.

9. Valdančioji taryba vykdomojo direktoriaus siūlymu kasmet nusprendžia dėl taisyklių, susijusių su technine įranga, įskaitant bendrą reikalingą minimalų techninės įrangos vienetų kiekį pagal techninės įrangos rūšį, siuntimo sąlygas ir išlaidų atlyginimą bei apie ribotą techninės įrangos, skirtos greitojo reagavimo įrangos rezervui, vienetų skaičių. Biudžeto sudarymo tikslais šį sprendimą Valdančioji taryba turėtų priimti ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 30 d.

10. Jei vykdoma skubios pasienio pagalbos teikimo operacija, atitinkamai taikoma 17 straipsnio 11 dalis.

11. Jei nustačius minimalų techninės įrangos vienetų kiekį netikėtai paaiškėja, kad atsirado techninės įrangos poreikis norint įvykdyti bendrą operaciją ar teikti skubią pasienio pagalbą ir jo negalima patenkinti iš techninės įrangos rezervo ir greitojo reagavimo įrangos rezervo, valstybės narės, kai įmanoma, ad hoc pagrindais Agentūros prašymu suteikia jai būtiną techninę įrangą, kuri gali būti nusiųsta.

12. Vykdomasis direktorius reguliariai praneša Valdančiajai tarybai apie techninės įrangos rezervą sudarančios įrangos sudėtį ir siuntimą. Kai minimalus techninės įrangos vienetų kiekis, kuris reikalingas rezervui, yra neužtikrintas, vykdomasis direktorius nedelsdamas apie tai praneša valdančiajai tarybai. Valdančioji taryba nedelsdama priima sprendimą dėl techninės įrangos siuntimo prioritetų ir imasi tinkamų veiksmų trūkumams pašalinti. Valdančioji taryba Komisijai praneša, kokie trūkumai nustatyti ir kokių veiksmų imtasi. Po to Komisija apie tai ir apie savo vertinimą informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

13. Agentūra kiekvienais metais teikia Europos Parlamentui ataskaitą apie techninės įrangos, kurią pagal šį straipsnį kiekviena valstybė narė skyrė į bendrą techninės įrangos rezervą, vienetų kiekį. Toje ataskaitoje išvardijamos valstybės narės, kurios ankstesniais metais pareiškė, kad jose susiklostė 8 straipsnyje nurodyta išskirtinė padėtis, ir pateikiamos atitinkamos valstybės narės nurodytos priežastys bei informacija.

14. Valstybės narės techninės įrangos rezerve registruoja visas transporto priemones ir operatyvinę įrangą, įsigytas Vidaus saugumo specialiųjų veiksmų fondo lėšomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 515/2014 ⁽¹⁾ 7 straipsnio 1 dalį arba, atitinkamais atvejais, naudojantis bet koku kitu Sąjungos finansavimu, teikiamu valstybėms narėms siekiant didinti operatyvinius Agentūros gebėjimus. Ta techninė įranga yra atitinkamų metų minimalaus techninės įrangos vienetų kiekio dalis.

Valstybės narės skiria Agentūrai jos prašymu šią techninę įrangą nusiųsti. Šio reglamento 17 arba 19 straipsnyje nurodytos operacijos atveju jos negali remtis šio straipsnio 8 dalyje nurodyta išskirtine padėtimi.

15. Agentūra tvarko techninės įrangos rezervo registrą, kaip nurodyta toliau:

- a) klasifikacija pagal įrangos rūšį ir operacijos rūšį;
- b) klasifikacija pagal savininką (valstybė narė, Agentūra, kita);
- c) bendras reikalingos įrangos vienetų kiekis;
- d) atitinkamais atvejais – darbuotojų poreikis;
- e) kita informacija, kaip antai registracijos duomenys, vežimo ir priežiūros reikalavimai, taikoma nacionalinė eksporto tvarka, techniniai nurodymai arba kita su tinkamu įrangos naudojimu susijusi informacija.

16. Agentūra finansuoja 100 % techninės įrangos, priklausančios minimaliam techninės įrangos, kurią atitinkama valstybė narė tiekia tam tikrais metais, vienetų kiekiui, siuntimo išlaidų. Techninės įrangos, kuri nėra minimalaus techninės įrangos vienetų kiekio dalis, siuntimą bendrai finansuoja Agentūra – daugiausia iki 100 % reikalavimus atitinkančių išlaidų, atsižvelgdama į konkrečias tokią techninę įrangą siunčiančių valstybių narių aplinkybes.

40 straipsnis

Būrių narių užduotys ir įgaliojimai

1. Būrių nariai turi galėti vykdyti visas užduotis ir naudotis visais įgaliojimais, susijusiais su sienų kontrole ir grąžinimu, taip pat tais, kurie būtini siekiant įgyvendinti Reglamento (ES) 2016/399 ir Direktyvos 2008/115/EB tikslus.
2. Vykdydami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, būrių nariai laikosi Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų, gerbia pagrindines teises ir laikosi priimančiosios valstybės narės nacionalinės teisės.

⁽¹⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 515/2014, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė ir panaikinamas Sprendimas Nr. 574/2007/EB (OL L 150, 2014 5 20, p. 143).

3. Būrių nariai gali vykdyti užduotis ir naudotis įgaliojimais tik pagal priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnų arba su grąžinimu susijusias užduotis vykdančių darbuotojų nurodymus ir, paprastai, jiems esant. Priimančioji valstybė narė gali leisti būrių nariams veikti jos vardu.

4. Vykdydami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, būrių nariai, kai tinkama dėvi savo uniformas. Ant savo uniformų jie taip pat turi matomą asmens identifikatorių ir ryši mėlyną raištį su Sąjungos ir Agentūros emblemomis, kuriuo rodoma, kad jie dalyvauja vykdančią bendrą operaciją, siunčiant migracijos valdymo rėmimo grupes, atliekant bandomąjį projektą, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdančią grąžinimo operaciją arba teikiant grąžinimo pagalbą. Kad būrių narius galėtų identifikuoti priimančiosios valstybės narės nacionalinės institucijos, jie visada turi turėti akreditavimo dokumentą, kurį paprašius privalo pateikti.

5. Vykdydami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, būrių nariai gali nešioti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą, kaip leidžiama pagal buveinės valstybės narės nacionalinę teisę. Vis dėlto priimančioji valstybė narė gali uždrausti nešioti tam tikrus tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą, jei pagal jos teisės aktus nustatytas toks pats draudimas jos pačios sienos apsaugos pareigūnams arba su grąžinimu susijusias užduotis vykdančioms darbuotojams. Priimančioji valstybė narė prieš siunčiant būrių narius informuoja Agentūrą apie leidžiamus nešioti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą bei jų naudojimo sąlygas. Agentūra šią informaciją pateikia valstybėms narėms.

6. Būrių nariams vykdančiam savo užduotis ir naudojančiam savo įgaliojimais leidžiama naudoti jėgą, taip pat panaudoti tarnybinių ginklų, šaudmenis ir įrangą gavus buveinės valstybės narės ir priimančiosios valstybės leidimą, dalyvaujant priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnams ir pagal priimančiosios valstybės nacionalinę teisę. Priimančioji valstybė narė buveinės valstybės narės sutikimu gali leisti būrių nariams panaudoti jėgą nedalyvaujant priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnams.

7. Tarnybiniai ginklai, šaudmenys ir įranga gali būti naudojami teisėtai savigynai ir teisėtai būrių narių arba kitų asmenų gynybai pagal priimančiosios valstybės narės nacionalinės teisės aktus.

8. Šio reglamento tikslais priimančioji valstybė narė leidžia būrių nariams ieškoti informacijos Europos duomenų bazėse, kuriomis naudotis būtina siekiant įgyvendinti veiklos plane dėl patikrinimų kertant sieną, sienų stebėjimo ir grąžinimo srityse nurodytus veiklos tikslus. Priimančioji valstybė narė taip pat gali leisti ieškoti informacijos jos nacionalinėse duomenų bazėse, kai tai būtina, siekiant to paties tikslo. Valstybės narės užtikrina, kad ši galimybė naudotis jų duomenų bazėmis būtų teikiama veiksmingai ir efektyviai. Būrių nariai ieško tik tų duomenų, kurių jiems reikia užduotims ir įgaliojimams vykdyti. Priimančioji valstybė narė prieš siunčiant būrių narius Agentūrai nurodo, kuriomis nacionalinėmis ir Europos duomenų bazėmis galima naudotis. Agentūra tą informaciją pateikia visoms siuntime dalyvaujančiosioms valstybėms narėms.

Šiomis duomenų bazėmis naudojamosi laikantis Sąjungos duomenų apsaugos teisės aktų ir priimančiosios valstybės narės nacionalinės duomenų apsaugos teisės aktų.

9. Sprendimus neleisti atvykti pagal Reglamento (ES) 2016/399 14 straipsnį priima tik priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnai arba būrių nariai, jei priimančioji valstybė narė įgaliojo juos veikti jos vardu.

41 straipsnis

Akreditavimo dokumentas

1. Agentūra, bendradarbiaudama su priimančiąja valstybe nare, būrių nariams išduoda dokumentą priimančiosios valstybės narės valstybine kalba ir kita oficialiąja Sąjungos institucijų kalba, kuriuo nustatoma jų tapatybė ir įrodomos turėtojo teisės vykdyti savo užduotis ir naudotis savo įgaliojimais, kaip nurodyta 40 straipsnyje. Dokumente pateikiama ši informacija apie kiekvieną būrių narį:

- a) vardas, pavardė ir pilietybė;
- b) laipsnis arba pareigybės pavadinimas;

- c) neseniai daryta skaitmeninė nuotrauka, ir
 - d) užduotys, kurias leista vykdyti siuntimo metu.
2. Pasibaigus bendrai operacijai, migracijos valdymo rėmimo grupių siuntimui, bandomajam projektui, skubiai pasienio pagalbai, grąžinimo operacijai arba grąžinimo pagalbai, dokumentas grąžinamas Agentūrai.

42 straipsnis

Civilinė atsakomybė

1. Kai būrių nariai vykdo operacijas priimančiojoje valstybėje narėje, ta valstybė narė pagal savo nacionalinės teisės aktus atsako už bet kokią vykdančias operacijas jų sukeltą žalą.
2. Kai tokia žala padaroma dėl didelio neatsargumo arba tyčia, priimančioji valstybė narė gali kreiptis į buveinės valstybę narę, kad ši jai kompensuotų sumas, kurias ji sumokėjo nukentėjusiesiems arba asmenims, turintiems teisę jas gauti nukentėjusiųjų vardu.
3. Nedarant poveikio galimybei pasinaudoti savo teisėmis trečiųjų šalių atžvilgiu, kiekviena valstybė narė atsisako visų pretenzijų priimančiajai valstybei narei arba bet kuriai kitai valstybei narei dėl patirtos žalos, išskyrus atvejus, kai ji padaryta dėl didelio neatsargumo arba tyčia.
4. Visus valstybių narių ginčus dėl šio straipsnio 2 ir 3 dalių taikymo, kurių joms nepavyksta išspręsti tarpusavio derybomis, jos perduoda Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pagal SESV 273 straipsnį.
5. Nedarant poveikio galimybei pasinaudoti savo teisėmis trečiųjų šalių atžvilgiu, išlaidas, susijusias su siuntimo metu Agentūros įrangai padaryta žala, padengia Agentūra, išskyrus atvejus, kai ji padaryta dėl didelio neatsargumo arba tyčia.

43 straipsnis

Baudžiamoji atsakomybė

Vykdančią bendrą operaciją, bandomąjį projektą, siunčiant migracijos valdymo rėmimo grupes, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdančią grąžinimo operaciją arba teikiant grąžinimo pagalbą būrių nariams dėl nusikalstamų veikų, kurios gali būti padarytos prieš juos arba jų pačių, taikoma tokia pati tvarka, kokia taikoma priimančiosios valstybės narės pareigūnams.

2 skirsnis

Keitimasis informacija ir duomenų apsauga

44 straipsnis

Keitimosi informacija sistemos

1. Agentūra gali imtis visų būtinų priemonių, kad palengvintų keitimąsi jos užduotims atlikti svarbia informacija su Komisija ir valstybėmis narėmis, o tam tikrais atvejais – su susijusiomis Sąjungos agentūromis. Ji sukuria ir valdo informacinę sistemą, kuria pagal Tarybos sprendimą 2013/488/ES ⁽¹⁾ ir Komisijos sprendimą (ES, Euratomas) 2015/444 ⁽²⁾ su šiais subjektais galima keistis įslaptinta informacija ir šio reglamento 45, 47, 48 ir 49 straipsniuose nurodytais asmens duomenimis.

⁽¹⁾ 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2013/488/ES dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 274, 2013 10 15, p. 1).

⁽²⁾ 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53).

2. Agentūra gali imtis visų būtinų priemonių, kad palengvintų keitimąsi jos užduotims atlikti svarbia informacija su Airija ir Jungtine Karalyste, jei ta informacija susijusi su veikla, kurioje jos dalyvauja pagal 51 straipsnį ir 62 straipsnio 5 dalį.

45 straipsnis

Duomenų apsauga

1. Tvarkydama asmens duomenis Agentūra taiko Reglamentą (EB) Nr. 45/2001.
2. Valdančioji taryba nustato priemones, kuriomis Agentūra taiko Reglamentą (EB) Nr. 45/2001, taip pat priemones dėl Agentūros duomenų apsaugos pareigūno. Tos priemonės nustatomos po konsultacijų su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu.
3. Nedarant poveikio 47, 48 ir 49 straipsniams, Agentūra gali tvarkyti asmens duomenis administravimo tikslais.
4. Nedarant poveikio 48 straipsniui, draudžiama perduoti Agentūros tvarkomus asmens duomenis, o valstybėms narėms – toliau perduoti pagal šį reglamentą tvarkomus duomenis trečiųjų valstybių institucijoms arba trečiosioms šalims, įskaitant tarptautines organizacijas.

46 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymo tikslai

1. Agentūra gali tvarkyti asmens duomenis tik šiais tikslais:
 - a) vykdydama jai pavestas bendrų operacijų, bandomųjų projektų vykdymo, skubios pasienio pagalbos teikimo organizavimo bei koordinavimo užduotis ir su migracijos valdymo rėmimo grupėmis susijusias užduotis pagal 47 straipsnį;
 - b) vykdydama jai pavestas grąžinimo operacijų ir grąžinimo pagalbos teikimo organizavimo ir koordinavimo užduotis pagal 48 straipsnį;
 - c) sudarydama sąlygas keistis informacija su valstybėmis narėmis, EASO, Europolu arba Eurojustu pagal 47 straipsnį;
 - d) atlikdama Agentūros rizikos analizę pagal 11 straipsnį;
 - e) nustatydama ir sekdamą laivus EUROSUR sistema pagal 49 straipsnį;
 - f) vykdydama administracines užduotis.
2. Atliekant 1 dalyje nurodytų asmens duomenų tvarkymą laikomasi proporcingumo principo ir tvarkomi tik tie asmens duomenys, kurie būtini toje dalyje nurodytais tikslais.
3. Asmens duomenis Agentūrai teikianti valstybė narė arba kita Sąjungos agentūra apibrėžia jų tvarkymo tikslą (-us), kaip nurodyta 1 dalyje. Tvarkyti asmens duomenis kitais tikslais, kurie taip pat atitinka 1 dalyje nurodytus tikslus, Agentūra gali tik tuo atveju, jei jai tai leidžia informacijos teikėjas.
4. Perduodamos asmens duomenis valstybės narės ir kitos Sąjungos agentūros gali nurodyti bet kokią bendrąją arba konkrečią galimybę su jais susipažinti arba jų naudojimo apribojimą, taip pat taikomą perdavimui, ištyrinimui arba sunaikinimui. Kai tokio apribojimo būtinybė paaiškėja po asmens duomenų perdavimo, jos apie tai informuoja Agentūrą. Agentūra laikosi tokių apribojimų.

47 straipsnis

Asmens duomenų, surinktų vykdant bendras operacijas, bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą ir vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą, tvarkymas

1. Agentūra tvarko tik toliau nurodytas surinktų ir jai valstybių narių arba jos pačios darbuotojų vykdant bendras operacijas, bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą ir vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą perduotų asmens duomenų kategorijas:
 - a) asmens duomenis apie asmenis, kurie, kaip pagrįstai įtaria valstybių narių kompetentingos institucijos, dalyvavo vykdant tarpvalstybinius nusikaltimus, kaip antai, vykdant neteisėtą migrantų gabenimą, prekybą žmonėmis arba teroristinę veiklą;
 - b) asmens duomenis apie asmenis, kertančius išorės sienas be leidimo, kurių duomenis renka Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriai, be kita ko, vykdydami migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą;
 - c) automobilių registracijos numerius, transporto priemonių identifikavimo numerius, telefono numerius arba laivų registracijos numerius, kurie yra susiję su a arba b punktuose nurodytais asmenimis ir kurie būtini, kad būtų galima ištirti ir išanalizuoti neteisėtos imigracijos ir tarpvalstybinių nusikaltimų maršrutus ir metodus.
2. 1 dalyje nurodytus asmens duomenis Agentūra gali tvarkyti šiais atvejais:
 - a) kai juos perduoti EASO, Europolui arba Eurojustui būtina, kad jie juos galėtų naudoti laikydamiesi savo atitinkamų įgaliojimų ir 52 straipsnio;
 - b) kai juos perduoti už sienų kontrolę, migraciją, prieglobstį arba teisėsaugą atsakingoms atitinkamų valstybių narių institucijoms būtina, kad jos juos galėtų naudoti pagal nacionalinės teisės aktus, taip pat Sąjungos ir nacionalines duomenų apsaugos taisykles;
 - c) kai būtina rizikos analizėms rengti.

Asmens duomenys, susiję su 1 dalies b punkte nurodytais asmenimis, teisėsaugos institucijoms perduodami tik konkrečiais atvejais ir kai tai tikrai būtina sunkių nusikaltimų prevencijai, nustatymo, tyrimo ar traukimo baudžiamajon atsakomybėn už juos tikslais.

3. Asmens duomenys ištrinami iškart, kai tik yra perduodami EASO, Europolui, Eurojustui arba valstybių narių kompetentingoms institucijoms arba panaudojami rizikos analizėms rengti. Duomenų laikymo trukmė bet kuriuo atveju negali viršyti 90 dienų po tų duomenų surinkimo. Rizikos analizių rezultatuose duomenys nuasmeninami.

48 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymas vykdant grąžinimo operacijas ir teikiant grąžinimo pagalbą

1. Vykdydama jai pavestas grąžinimo operacijų organizavimo ir koordinavimo užduotis ir teikdama grąžinimo pagalbą, Agentūra gali tvarkyti grąžinamų asmenų asmens duomenis.
2. Agentūra tvarko tik tuos asmens duomenis, kurių reikia vykdant grąžinimo operaciją arba teikiant grąžinimo pagalbą.
3. Asmens duomenys ištrinami iškart, kai tik pasiekiamas tikslas, kuriam jie buvo surinkti, bet ne vėliau kaip per 30 dienų po grąžinimo operacijos arba grąžinimo pagalbos teikimo pabaigos.
4. Kai valstybė narė grąžinamo asmens duomenų neperduoda atitinkamam vežėjui, tokius duomenis gali perduoti Agentūra.

49 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymas EUROSUR sistemoje

Agentūra gali tvarkyti asmens duomenis, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 1052/2013 13 straipsnio 2 dalyje.

50 straipsnis

Saugumo taisyklės dėl išlaptintos informacijos ir neišlaptintos konfidencialios informacijos apsaugos

1. Agentūra taiko Komisijos taisyklės dėl saugumo, kaip nustatyta Sprendime (ES, Euratomas) 2015/444. Tos taisyklės taikomos, *inter alia*, keitimuisi išlaptinta informacija, jos tvarkymui ir saugojimui.
2. Agentūra taiko saugumo principus, susijusius su neišlaptintos konfidencialios informacijos tvarkymu, kaip nustatyta Sprendime (ES, Euratomas) 2015/444, ir kuriuos įgyvendina Komisija. Valdančioji taryba nustato priemones tų saugumo principų taikymui užtikrinti.
3. Išlaptinimas nedraudžia informacijos perdavimui Europos Parlamentui. Pagal šį reglamentą Europos Parlamentui perduodamos informacijos ir dokumentų perdavimas bei tvarkymas atliekamas laikantis išlaptintos informacijos perdavimo ir tvarkymo taisyklių, kurios taikytinos Europos Parlamentui ir Komisijai keičiantis tokio pobūdžio informacija.

3 skirsnis

Agentūros bendradarbiavimas

51 straipsnis

Bendradarbiavimas su Airija ir Jungtine Karalyste

1. Agentūra sudaro palankias sąlygas operatyviam valstybių narių bendradarbiavimui su Airija ir Jungtine Karalyste vykdant tam tikrą veiklą.
2. Pagal 8 straipsnio 1 dalies l, n ir o punktus Agentūros teikiama parama apima valstybių narių grąžinimo operacijų, kuriose taip pat dalyvauja Airija arba Jungtinė Karalystė, arba abi šios valstybės, organizavimą.
3. Šio reglamento taikymas Gibraltaro sienoms sustabdomas iki tos dienos, kurią bus pasiektas susitarimas dėl priemonių, susijusių su asmenų vykdomu išorės sienų kirtimu, taikymo srities.

52 straipsnis

Bendradarbiavimas su Sąjungos institucijomis, organais, tarnybomis, agentūromis ir tarptautinėmis organizacijomis

1. Agentūra bendradarbiauja su Komisija, kitomis Sąjungos institucijomis, Europos išorės veikslių tarnyba, Europolu, EASO, Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra, Eurojustu, Europos Sąjungos palydovų centru, Europos jūrų saugumo agentūra ir Europos žuvininkystės kontrolės agentūra, taip pat su kitais Sąjungos organais, tarnybomis ir agentūromis šio reglamento taikymo sričiai priskiriamais klausimais, visų pirma siekiant geriau spręsti su migracija susijusius sunkumus, užkirsti kelią tarpvalstybiniais nusikaltimams, pavyzdžiui, neteisėtam migrantų gabenimui, prekybai žmonėmis ir terorizmui, ir nustatyti tokius nusikaltimus.

Tuo tikslu Agentūra gali bendradarbiauti su tarptautinėmis organizacijomis, turinčiomis kompetenciją šio reglamento taikymo sričiai priskiriamais klausimais.

2. 1 dalyje nurodytas bendradarbiavimas vyksta pagal su 1 dalyje nurodytais subjektais sudarytus darbo tvarkos susitarimus. Sudarant tuos susitarimus būtina gauti išankstinį Komisijos pritarimą. Kiekvienu atveju Agentūra informuoja Europos Parlamentą apie tokius susitarimus.

3. Agentūra bendradarbiauja su Komisija ir, prireikus – su valstybėmis narėmis, vykdamt veiklą pagal šį reglamentą. Nors to ir nereglamentuoja šis reglamentas, ji taip turi išsipareigoti bendradarbiauti su muitinės teritorija susijusios veiklos klausimais, įskaitant rizikos valdymą, kai tos veiklos gali papildyti viena kitą. Šiuo bendradarbiavimu nedaromas poveikis Komisijos ir valstybių narių turimai kompetencijai.

4. 1 dalyje nurodyti Sąjungos organai, įstaigos, tarnybos, agentūros ir tarptautinės organizacijos naudoja iš Agentūros gautą informaciją tik laikydamosi savo kompetencijos apribojimų ir tiek, kiek yra gerbiamos pagrindinės teisės, įskaitant duomenų apsaugos reikalavimus. Tolesniam Agentūroje tvarkomų asmens duomenų perdavimui ar kitokiam juose esančios informacijos suteikimui kitoms Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms taikomi specialūs darbo tvarkos susitarimai dėl keitimosi asmens duomenimis, ir tam būtinas išankstinis Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno sutikimas. Bet koks Agentūros vykdomas asmens duomenų perdavimas turi atitikti duomenų apsaugos nuostatas, įtvirtintas 45–49 straipsniuose. Kalbant apie išlaptintos informacijos tvarkymą, tuose susitarimuose numatoma, kad atitinkama Sąjungos institucija, organas, tarnyba, agentūra arba tarptautinė organizacija laikosi saugumo taisyklių ir standartų, lygiaverčių Agentūros taikomoms saugumo taisyklėms ir standartams.

5. Agentūra, atitinkamoms valstybėms narėms sutikus, gali pakviesti Sąjungos institucijų, organų, tarnybų, agentūrų arba tarptautinių organizacijų stebėtojus dalyvauti jos veikloje, visų pirma bendrose operacijose ir bandomuosiuose projektuose, atliekant rizikos analizę ir rengiant mokymą tiek, kiek jų dalyvavimas atitinka tos veiklos tikslus, juo gali būti padedama gerinti bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausia praktika ir dėl to nedaromas poveikis tos veiklos bendrai saugai ir saugumui. Tie stebėtojai gali dalyvauti atliekant rizikos analizę ir rengiant mokymą tik atitinkamos valstybės narės sutikimu. Stebėtojų dalyvavimui vykdamt bendras operacijas ir bandomuosius projektus turi pritarti priimančioji valstybė narė. Išsamios stebėtojų dalyvavimo taisyklės įtraukiamos į veiklos planą. Tuos stebėtojus prieš dalyvavimą Agentūra turi atitinkamai apmokyti.

53 straipsnis

Europos lygmens bendradarbiavimas vykdamt pakrančių apsaugos funkcijas

1. Agentūra, bendradarbiaudama su Europos žuvininkystės kontrolės agentūra ir Europos jūrų saugumo agentūra, nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis, o kai tinkama – tarptautiniu lygmeniu, remia nacionalines institucijas, vykdančias pakrančių apsaugos funkcijas:

- a) dalindamasi informacija, esančia pranešimo apie laivus sistemose ir kitose informacinėse sistemose, kurias valdo arba kuriomis gali naudotis tos agentūros, pagal atitinkamus jų teisinius pagrindus ir nedarant poveikio valstybių narių duomenų nuosavybei, jungdama ir analizuodama tokią informaciją;
- b) teikdama stebėjimo ir ryšių paslaugas, grindžiamas pažangiosiomis technologijomis, įskaitant palydovinę ir antžeminę infrastruktūrą ir ant bet kokių platformų sumontuotus jutiklius;
- c) stiprindama gebėjimus rengiant gaires ir rekomendacijas bei nustatant geriausią praktiką, taip pat rengdama darbuotojų mokymą ir mainus;
- d) gerindama keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą vykdamt pakrančių apsaugos funkcijas, taip pat analizuodama veiklos sunkumus ir kylančias grėsmes jūrų srityje;
- e) dalindamasi pajėgumais planuojant ir įgyvendinant daugiataksles operacijas, bei dalijantis ištekliais ir kitais pajėgumais tiek, kiek tą veiklą koordinuoja tos agentūros ir dėl kurios yra gautas atitinkamų valstybių narių kompetentingų institucijų sutikimas.

2. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros bendradarbiavimo su Agentūra ir Europos jūrų saugumo agentūra pakrančių apsaugos funkcijų srityje konkretūs būdai nustatomi darbo tvarkos susitarime pagal atitinkamus tų agentūrų įgaliojimus ir toms agentūroms taikomas finansines taisykles. Tokį susitarimą turi patvirtinti Agentūros valdančioji taryba, Europos jūrų saugumo agentūros administracinė valdyba ir Europos žuvininkystės kontrolės agentūros administracinė valdyba.

3. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, Agentūra, Europos jūrų saugumo agentūra ir Europos žuvininkystės kontrolės agentūra, paskelbia praktinį Europos bendradarbiavimo vykdant pakrančių apsaugos funkcijas vadovą. Tame vadove pateikiamos keitimosi informacija gairės, rekomendacijos ir pateikiama geriausia praktika. Komisija patvirtina vadovą rekomendacijos forma.

54 straipsnis

Bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis

1. Vadovaudamasi Sąjungos išorės santykių politika, įskaitant pagrindinių teisių apsaugą ir negrąžinimo principą, Agentūra sudaro palankias sąlygas ir skatina techninį ir operatyvinių valstybių narių ir trečiųjų valstybių bendradarbiavimą savo veiklos sričiai priklausančiais klausimais ir tiek, kiek reikia vykdyti jos užduotims. Agentūra ir valstybės narės laikosi Sąjungos teisės aktų, įskaitant normas ir standartus, kurie yra įtraukti į Sąjungos *acquis*, taip pat ir tais atvejais, kai bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis vykdomas tų valstybių teritorijoje. Nustatant bendradarbiavimą su trečiosiomis valstybėmis siekiama skatinti Europos sienų valdymo standartus ir grąžinimo standartus.

2. Agentūra gali bendradarbiauti su trečiųjų valstybių institucijomis, turinčiomis kompetenciją šio reglamento taikymo sričiai priskiriamais klausimais, naudodamasi Sąjungos delegacijų parama ir derindama su jomis veiklą. Tą darydama Agentūra laikosi Sąjungos išorės politikos, įskaitant pagrindinių teisių apsaugą ir negrąžinimo principą. Ji taip pat vykdo veiklą vadovaudamasi su tomis institucijomis pagal Sąjungos teisės aktus ir politiką sudarytais darbo tvarkos susitarimais. Tuose darbo susitarimuose išsamiai nustatoma bendradarbiavimo apimtis, pobūdis ir tikslas bei operatyvinių bendradarbiavimo valdymas. Dėl tokių susitarimų projektų būtina gauti išankstinį Komisijos pritarimą. Prieš sudarydama darbo tvarkos susitarimą, Agentūra apie tai informuoja Europos Parlamentą. Agentūra laikosi Sąjungos teisės, įskaitant normas ir standartus, kurie yra įtraukti į Sąjungos *acquis*.

3. Aplinkybėmis, kuriomis reikia daugiau techninės ir operatyvinės pagalbos, Agentūra gali koordinuoti operatyvinių valstybių narių ir trečiųjų valstybių tarpusavio bendradarbiavimą išorės sienų valdymo srityje. Agentūra turi turėti galimybę vykdyti veiksmus prie išorės sienų, susijusius su viena arba daugiau valstybių narių ir trečiaja valstybe, kuri yra bent vienos iš tų valstybių narių kaimynė, su sąlyga, kad ta kaimyninė trečioji valstybė su tuo sutinka, be kita ko, tos trečiosios valstybės teritorijoje. Operacijos vykdomos vadovaujantis veiklos planu, kuriam pritarė su operacijos vykdymo teritorija besiribojanti (-čios) valstybė (-ės) narė (-ės). Valstybės narės savanoriškai dalyvauja trečiųjų valstybių teritorijose vykdomose bendrose operacijose. Komisija informuojama apie tokią veiklą.

4. Kai numatoma, kad būriai bus siunčiami į trečiąsias valstybes, siekiant dalyvauti vykdant veiksmus, o būrio nariai vykdys vykdomuosius įgaliojimus, arba kai to reikės atliekant kitus veiksmus trečiosiose valstybėse, Sąjunga ir atitinkama trečioji valstybė sudaro susitarimą dėl statuso. Susitarimas dėl statuso apima visus veiksmams vykdyti būtinus aspektus. Visų pirma jame nustatomas operacijos apimtis, civilinė ir baudžiamoji atsakomybė ir būrių narių užduotys ir įgaliojimai. Susitarimu dėl statuso užtikrinama, kad vykdant tas operacijas būtų visapusiškai gerbiamos pagrindinės teisės.

5. Komisija parengia tipinį susitarimą dėl statuso, skirtą veiksmams trečiųjų valstybių teritorijoje.

6. Agentūra bendradarbiauja su trečiųjų valstybių kompetentingomis institucijomis grąžinimo srityje, įskaitant kelionės dokumentų gavimo klausimus.

7. Agentūra atitinkamų valstybių narių sutikimu gali pakviesti trečiųjų valstybių stebėtojus dalyvauti vykdant jos veiklą prie išorės sienų, nurodytą 14 straipsnyje, vykdant 28 straipsnyje nurodytas grąžinimo operacijas, teikiant

33 straipsnyje nurodytą grąžinimo pagalbą ir rengiant 36 straipsnyje nurodytą mokymą tiek, kiek jų buvimas atitinka tos veiklos tikslus, juo gali būti padedama gerinti bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausia praktika ir dėl jo nedaromas poveikis bendrai tos veiklos saugai. Tie stebėtojai 14, 19, 28 ir 36 straipsniuose nurodytoje veikloje gali dalyvauti tik atitinkamų valstybių narių sutikimu, o 14 ir 33 straipsniuose nurodytoje veikloje – tik priimančiosios valstybės narės sutikimu. Išsamios stebėtojų dalyvavimo taisyklės įtraukiamos į veiklos planą. Tuos stebėtojus prieš dalyvavimą Agentūra turi atitinkamai apmokyti. Reikalaujama, kad dalyvaudami Agentūros veikloje jie laikytųsi jos elgesio kodekso.

8. Agentūra dalyvauja įgyvendinant Sąjungos su trečiosiomis valstybėmis sudarytus tarptautinius susitarimus, įgyvendindama Sąjungos išorės santykių politiką, taip pat šio reglamento taikymo sričiai priskiriamais klausimais.

9. Agentūra gali gauti Sąjungos finansavimą pagal atitinkamas Sąjungos išorės santykių politikos paramos priemonių nuostatas. Ji gali pradėti vykdyti ir finansuoti techninės pagalbos projektus trečiosiose valstybėse šio reglamento taikymo sričiai priskiriamais klausimais.

10. Sudarydamos dvišalius susitarimus su trečiosiomis valstybėmis, valstybės narės gali, susitarusios su Agentūra, įtraukti į juos nuostatas dėl Agentūros vaidmens ir kompetencijos pagal šį reglamentą, ypač dėl Agentūros nusiųstų Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių narių naudojimosi vykdomaisiais įgaliojimais vykdant bendras operacijas, bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operacijas arba teikiant grąžinimo pagalbą. Valstybės narės praneša Komisijai apie visas tokias nuostatas.

11. Agentūra informuoja Europos Parlamentą apie pagal šį straipsnį vykdomą veiklą. Ji įtraukia bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis vertinimus į savo metines ataskaitas.

55 straipsnis

Ryšių palaikymo pareigūnai trečiosiose valstybėse

1. Agentūra gali siųsti iš savo darbuotojų paskirtus ekspertus kaip ryšių palaikymo pareigūnus, kuriems atliekant pareigas trečiosiose valstybėse turėtų būti užtikrinama kuo didesnė apsauga. Jie priskiriami prie Sąjungos ir valstybių narių imigracijos ryšių palaikymo pareigūnų ir saugumo ekspertų vietos arba regioninių bendradarbiavimo tinklų, įskaitant tinklą, įsteigtą pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 377/2004 ⁽¹⁾. Ryšių palaikymo pareigūnai siunčiami tik į tas trečiąsias valstybes, kuriose sienos valdomos laikantis minimalių žmogaus teisių standartų.

2. Įgyvendinant Sąjungos išorės santykių politiką, ryšių palaikymo pareigūnai siunčiami visų pirma į tas trečiąsias valstybes, kurios, remiantis rizikos analize, yra neteisėtos imigracijos kilmės arba tranzito valstybės. Abipusiškumo pagrindu Agentūra gali priimti tų trečiųjų valstybių paskirtus ryšių palaikymo pareigūnus. Vykdomojo direktoriaus siūlymu Valdancioji taryba kasmet patvirtina prioritetų sąrašą. Ryšių palaikymo pareigūnų siuntimą patvirtina valdančioji taryba.

3. Agentūros ryšių palaikymo pareigūnų užduotys, laikantis Sąjungos teisės aktų ir gerbiant pagrindines teises, yra, užmegzti ir palaikyti ryšius su trečiosios valstybės, į kurią jie paskirti, kompetentingomis institucijomis, kad padėtų užkirsti kelią neteisėtai imigracijai ir kovoti su ja bei grąžinti grąžinamus asmenis. Tie ryšių palaikymo pareigūnai glaudžiai derina savo veiklą su Sąjungos delegacijomis.

4. Dėl sprendimo siųsti į trečiąsias valstybes ryšių palaikymo pareigūnus turi būti gauta išankstinė Komisijos nuomonė. Europos Parlamentas turi būti nedelsiant visapusiškai informuojamas apie tą veiklą.

⁽¹⁾ 2004 m. vasario 19 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 377/2004 dėl imigracijos ryšių palaikymo pareigūnų tinklo sukūrimo (OL L 64, 2004 3 2, p. 1).

4 skirsnis

Agentūros bendroji sistema ir organizacinė struktūra

56 straipsnis

Juridinis statusas ir buveinė

1. Agentūra yra Sąjungos įstaiga. Ji turi juridinio asmens statusą.
2. Kiekvienoje valstybėje narėje Agentūra naudojasi plačiausiu teisnumu, suteikiamu juridiniams asmenims pagal jų įstatymus. Ji gali įsigyti kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą bei juo disponuoti ir būti šalimi teismo procese.
3. Įgyvendindama savo techninius ir veiklos įgaliojimus Agentūra yra nepriklausoma.
4. Agentūrai atstovauja jos vykdomasis direktorius.
5. Agentūros būstinė, įgyvendinus 57 straipsnį, yra Varšuvoje (Lenkija).

57 straipsnis

Susitarimas dėl būstinės

1. Agentūra ir valstybė narė, kurioje yra Agentūros būstinė, sudaro susitarimą dėl būstinės, kuriame nustatomos būtinos nuostatos dėl patalpų, skirtinų Agentūrai valstybėje narėje, kurioje yra būstinė, ir dėl toje valstybėje narėje sudaromų sąlygų, taip pat vykdomajam direktoriui, jo pavaduotojui, valdančiosios tarybos nariams, Agentūros darbuotojams ir jų šeimos nariams taikytinų specialių taisyklių.
2. Susitarimas dėl būstinės sudaromas gavus valdančiosios tarybos pritarimą ne vėliau kaip 2017 m. balandžio 7 d.
3. Valstybė narė, kurioje yra Agentūros būstinė, užtikrina geriausias galimas sąlygas Agentūrai tinkamai veikti, įskaitant daugiakalbes europines mokymo įstaigas darbuotojų vaikams ir tinkamą transporto infrastruktūrą.

58 straipsnis

Darbuotojai

1. Agentūros darbuotojams taikomi Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai (toliau – Pareigūnų tarnybos nuostatai) ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos (toliau – Įdarbinimo sąlygos), nustatytos Tarybos reglamente (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68 ⁽¹⁾, taip pat Sąjungos institucijų susitarimu patvirtintos Pareigūnų tarnybos nuostatų ir įdarbinimo sąlygų įgyvendinimo taisyklės.

⁽¹⁾ O L L 56, 1968 3 4, p. 1.

2. 12 ir 22 straipsnių bei 32 straipsnio 2 dalies įgyvendinimo tikslais koordinavimo pareigūnu arba ryšių palaikymo pareigūnu gali būti paskirtas tik Agentūros įdarbintas darbuotojas, kuriam taikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai arba Įdarbinimo sąlygų II antraštinė dalis. 20 straipsnio 11 dalies įgyvendinimo tikslais tik deleguotieji sienos apsaugos pareigūnai arba kiti atitinkami darbuotojai gali būti deleguoti į Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius. Agentūra paskiria nacionalinius ekspertus, kurie turi būti deleguoti į Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius pagal tą straipsnį.
3. Valdančioji taryba Komisijai pritarus patvirtina būtinas įgyvendinimo priemonės pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 110 straipsnį.
4. Valdančioji taryba gali priimti nuostatas, pagal kurias į Agentūrą būtų galima deleguoti sienos apsaugos pareigūnus arba kitus atitinkamus darbuotojus iš valstybių narių. Tose nuostatose atsižvelgiama į 20 straipsnio 11 dalies reikalavimus, visų pirma į tai, kad deleguotieji sienos apsaugos pareigūnai arba kiti atitinkami darbuotojai laikomi būrių nariais ir vykdo 40 straipsnyje numatytas užduotis bei naudojami įgaliojimais. Jose pateikiamos nuostatos dėl siuntimo sąlygų.

59 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

Agentūrai ir jos darbuotojams taikomas Europos Sąjungos protokolas dėl privilegijų ir imunitetų.

60 straipsnis

Atsakomybė

1. Agentūros sutartinė atsakomybė reglamentuojama konkrečiai sutarčiai taikytina teise.
2. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti sprendimus pagal bet kurią Agentūros sudarytos sutarties arbitražinę išlygą.
3. Nesutartinės atsakomybės atveju Agentūra pagal bendruosius teisės principus, kurie bendri valstybėms narėms pagal jų teisę, atlygina žalą, kurią padaro jos padaliniai arba jos darbuotojai eidami savo pareigas.
4. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai priskiriama spręsti ginčus, susijusius su 3 dalyje numatytu žalos atlyginimu.
5. Asmeninę Agentūros tarnautojų atsakomybę Agentūros atžvilgiu reglamentuoja nuostatos, įtvirtintos Pareigūnų tarnybos nuostatuose ir Įdarbinimo sąlygose, kurios jiems yra taikytinos.

61 straipsnis

Agentūros administracinė ir valdymo struktūra

Agentūros administracinę ir valdymo struktūrą sudaro:

- a) valdančioji taryba;
- b) vykdomasis direktorius;
- c) patariamasis forumas, ir
- d) pagrindinių teisių pareigūnas.

62 straipsnis

Valdančiosios tarybos funkcijos

1. Valdančioji taryba atsakinga už Agentūros strateginių sprendimų priėmimą laikantis šio reglamento.
2. Valdančioji taryba:
 - a) Komisijos siūlymu pagal 69 straipsnį skiria vykdomąjį direktorių;
 - b) vykdomojo direktoriaus siūlymu pagal 69 straipsnį skiria vykdomojo direktoriaus pavaduotoją;
 - c) priima sprendimus dėl pažeidžiamumo vertinimų atlikimo pagal 13 straipsnio 1 ir 8 dalis; sprendimai, kuriais nustatomos priemonės pagal 13 straipsnio 8 dalį, priimami dviejų trečdalių balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma;
 - d) priima sprendimus dėl bendrosios integruotos rizikos analizės modelio nustatymo pagal 11 straipsnio 1 dalį;
 - e) priima sprendimus dėl ryšių palaikymo pareigūnų siuntimo į valstybes nares pobūdžio ir sąlygų pagal 12 straipsnio 2 dalį;
 - f) priima Europos integruoto sienų valdymo techninę ir veiklos strategiją pagal 3 straipsnio 2 dalį;
 - g) priima sprendimą dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos būriams skirtinų sienos apsaugos pareigūnų ir kitų atitinkamų darbuotojų profilių ir bendro skaičiaus pagal 20 straipsnio 2 dalį;
 - h) trijų ketvirtadalių balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma priima sprendimą dėl profilių ir mažiausio šiuos profilius atitinkančių sienos apsaugos pareigūnų arba kitų atitinkamų darbuotojų, paskirtinų Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių greitojo reagavimo rezervui, skaičiaus pagal 20 straipsnio 4 dalį;
 - i) tvirtina praėjusių metų Agentūros metinę veiklos ataskaitą ir ne vėliau kaip liepos 1 d. perduoda ją Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams;
 - j) anksčiau nei kiekvienų metų lapkričio 30 d., atsižvelgusi į Komisijos nuomonę, dviejų trečdalių balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma patvirtina bendrą programavimo dokumentą, į kurį įtrauktas Agentūros daugiametis programavimas ir ateinančių metų jos darbo programa, ir perduoda jį Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai;
 - k) nustato su Agentūros techninėmis ir operatyvinėmis užduotimis susijusių vykdomojo direktoriaus sprendimų priėmimo tvarką;
 - l) dviejų trečdalių balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma patvirtina Agentūros metinį biudžetą ir vykdo kitas su Agentūros biudžetu susijusias funkcijas pagal šio skyriaus 5 skirsnį;
 - m) naudojami drausminiais įgaliojimais vykdomojo direktoriaus ir, – vykdomojo direktoriaus sutikimu – vykdomojo direktoriaus pavaduotojo atžvilgiu;
 - n) nustato savo darbo tvarkos taisykles;
 - o) nustato Agentūros organizacinę struktūrą ir patvirtina Agentūros personalo politiką;
 - p) atsižvelgdama į įgyvendintinų priemonių sąnaudų ir naudos santykį, patvirtina sukčiavimo rizikai proporcingą kovos su sukčiavimu strategiją;

- q) priima jos narių interesų konfliktų prevencijos ir valdymo vidaus taisykles;
- r) laikydamosi 8 dalies, Agentūros darbuotojų atžvilgiu naudojami įgaliojimai, kurie paskyrimų tarnybai suteikti Pareigūnų tarnybos nuostatais, ir įgaliojimai, kurie Įdarbinimo sąlygomis suteikti tarnybai, įgaliotai sudaryti darbo sutartis (toliau – paskyrimų tarnybos įgaliojimai);
- s) pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 110 straipsnį priima tinkamas įgyvendinimo taisykles, kuriomis įgyvendinami Pareigūnų tarnybos nuostatai ir Įdarbinimo sąlygos;
- t) gavusi vidaus arba išorės audito ataskaitų ir vertinimų, taip pat OLAF tyrimų išvadas ir rekomendacijas, užtikrina tinkamus tolesnius veiksmus;
- u) tvirtina ir reguliariai atnaujinama 8 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytus komunikacijos ir sklaidos planus;
- v) paskiria apskaitos pareigūną, kuriam taikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai ir Įdarbinimo sąlygos ir kuris, vykdydamas savo pareigas, turi būti visiškai nepriklausomas;
- w) nusprendžia dėl bendros pažeidžiamumo vertinimo metodikos, įskaitant objektyvius kriterijus, kurių pagrindu Agentūra atlieka pažeidžiamumo vertinimą, tokių vertinimų dažnumo ir kaip turi būti vykdomi paeilui atliekami pažeidžiamumo vertinimai;
- x) nusprendžia dėl atidesnio valstybės narės vertinimo ir stebėsenos, kaip nurodyta 13 straipsnio 2 dalyje;
- y) skiria pagrindinių teisių pareigūną pagal 71 straipsnio 1 dalį;
- z) patvirtina darbo tvarkos susitarimus su trečiosiomis valstybėmis.

Metinės veiklos ataskaita, nurodyta i punkte, skelbiama viešai.

3. Priimant pasiūlymus dėl 2 dalyje nurodytų valdančiosios tarybos sprendimų dėl konkrečios Agentūros veiklos, kuri turi būti vykdoma prie tam tikros valstybės narės išorės sienos arba labai netoli jos, reikia, kad už juos teigiamai balsuotų tai valstybei narei atstovaujantis valdančiosios tarybos narys.

4. Valdančioji taryba gali patarti vykdomajam direktoriui bet kuriuo klausimu, susijusiu su išorės sienų operacijų valdymo tobulinimu ir grąžinimu, įskaitant su moksliniais tyrimais susijusią veiklą.

5. Jei Airija ir (arba) Jungtinė Karalystė pageidautų dalyvauti konkrečioje veikloje, dėl to turėtų spręsti valdančioji taryba.

Valdančioji taryba savo sprendimą priima kiekvienu konkrečiu atveju absoliučia balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma. Sprendime valdančioji taryba atsižvelgia į tai, ar dalyvaujant Airijai ir (arba) Jungtinei Karalystei būtų lengviau siekti konkrečios veiklos tikslų. Sprendime nustatomas Airijos ir (arba) Jungtinės Karalystės finansinis įnašas į tą veiklą, dėl kurios buvo pateiktas prašymas dalyvauti.

6. Valdančioji taryba Europos Parlamentui ir Tarybai (toliau – biudžeto valdymo institucija) kasmet siunčia visą informaciją, susijusią su Agentūros atliekamų vertinimo procedūrų rezultatais.

7. Valdančioji taryba gali įsteigti nedidelę vykdomąją tarybą, kuri jai ir vykdomajam direktoriui padėtų rengti sprendimus, programas ir veiklą, kuriuos turi patvirtinti valdančioji taryba, o kai būtina – valdančiosios tarybos vardu priimti tam tikrus laikinus skubius sprendimus. Vykdomoji taryba nepriima sprendimų, kuriems priimti privaloma dviejų trečdalių arba trijų ketvirtadalių valdančiosios tarybos kvalifikuota balsų dauguma. Valdančioji taryba gali deleguoti tam tikras aiškiai apibrėžtas užduotis vykdomajai tarybai, visų pirma tais atvejais, kai tuo didinamas Agentūros efektyvumas. Ji negali deleguoti vykdomajai valdybai užduočių, susijusių su sprendimais, kuriems priimti privaloma dviejų trečdalių arba trijų ketvirtadalių valdančiosios tarybos kvalifikuota balsų dauguma.

8. Vadovaudamasi Pareigūnų tarnybos nuostatų 110 straipsniu valdančioji taryba priima Pareigūnų tarnybos nuostatų 2 straipsnio 1 dalimi ir Įdarbinimo sąlygų 6 straipsniu grindžiamą sprendimą dėl atitinkamų paskyrimų tarnybos įgaliojimų delegavimo vykdomajam direktoriui ir tų įgaliojimų delegavimo sustabdymo sąlygų nustatymo. Vykdomajam direktoriui leidžiama subdeleguoti tuos įgaliojimus.

Prireikus dėl išskirtinių aplinkybių, valdančioji taryba gali priimti sprendimą laikinai sustabdyti paskyrimų tarnybos įgaliojimų delegavimą vykdomajam direktoriui ir vykdomojo direktoriaus subdeleguotus įgaliojimus ir jais naudotis pati arba deleguoti juos vienam iš savo narių arba darbuotojui, išskyrus vykdomąjį direktorių.

63 straipsnis

Valdančiosios tarybos sudėtis

1. Nedarant poveikio 3 daliai, Valdančiąją tarybą sudaro po vieną kiekvienos valstybės narės atstovą ir du Komisijos atstovai; visi jie turi balsavimo teisę. Šiuo tikslu kiekviena valstybė narė į valdančiąją tarybą skiria po narį ir po pakaitinį narį, kuris atstovauja narį pastarojo nedalyvavimo atveju. Komisija skiria du narius ir du pakaitinius narius. Kadencijos trukmė – ketveri metai. Kadencija gali būti pratęsiama.

2. Valdančiosios tarybos nariai skiriami atsižvelgiant į jų turimą aukšto lygio atitinkamą patirtį ir specialias žinias operatyvinio bendradarbiavimo sienų valdymo ir grąžinimo srityse ir į jų atitinkamus vadovavimo, administracinius ir su biudžetu susijusius gebėjimus. Valstybės narės ir Komisija siekia valdančiojoje taryboje užtikrinti lyčių lygybės pusiausvyrą pagrįstą atstovavimą.

3. Su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusios valstybės dalyvuoja Agentūros veikloje. Jos valdančiojoje taryboje turi po vieną atstovą ir po vieną pakaitinį atstovą. Taikoma pagal atitinkamas jų asociacijos susitarimų nuostatas parengta tvarka, kuria nustatomas tų valstybių dalyvavimo Agentūros darbe pobūdis, mastas ir išsamios taisyklės, įskaitant nuostatas dėl finansinių įnašų ir darbuotojų.

64 straipsnis

Daugiametis programavimas ir metinės darbo programos

1. Valdančioji taryba kasmet ne vėliau kaip lapkričio 30 d. patvirtina programavimo dokumentą, kurį sudaro Agentūros daugiamečio programavimas ir metinis ateinančių metų programavimas, grindžiamas vykdomojo direktoriaus pateiktu projektu, atsižvelgiant į Komisijos nuomonę ir, kiek tai susiję su daugiamečiu programavimu, – pasikonsultavus su Europos Parlamentu. Valdančioji taryba perduoda dokumentą Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai.

2. Galutinai patvirtintus bendrąjį biudžetą, 1 dalyje nurodytas dokumentas tampa galutinis. Kai būtina, jis yra atitinkamai koreguojamas.

3. Daugiamečio programavimo dokumente nustatoma bendra strateginė vidutinės trukmės ir ilgojo laikotarpio programa, įskaitant tikslus, numatomus rezultatus, veiklos rodiklius ir išteklių planavimas, įskaitant daugiamečių biudžetą ir darbuotojus. Daugiamečio programoje nustatomos strateginės pagalbos sritys ir paaiškinama, ką reikia padaryti siekiant įgyvendinti tikslus. Į ją įtraukiama santykių su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis strategija ir su ta strategija susiję veiksmai.

4. Daugiamečio programavimo dokumentas vykdomas įgyvendinant metines darbo programas ir prireikus atnaujinamas atsižvelgiant į vertinimo, atlikto pagal 81 straipsnį, rezultatus. Kai tinkama, į tų vertinimų išvadas atsižvelgiama ateinančių metų metinėje darbo programoje.

5. Metinę veiklos programą sudaro finansuotinos veiklos aprašas, į kurį įtraukiami išsamūs tikslai ir numatomi rezultatai, įskaitant veiklos rodiklius. Joje taip pat nurodomi finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, skiriami kiekvienai veiklai pagal veikla grindžiamo biudžeto sudarymo ir valdymo principus. Metinė darbo programa turi atitikti daugiametį programavimą. Joje aiškiai nurodomos užduotys, kurios buvo pridėtos, pakeistos arba išbrauktos, palyginti su praėjusiais finansiniais metais.
6. Metinė darbo programa tvirtinama pagal Sąjungos teisėkūros programą atitinkamose išorės sienų valdymo ir grąžinimo srityse.
7. Kai, patvirtinus metinę darbo programą, Agentūrai pavedama nauja užduotis, valdančioji taryba iš dalies pakeičia metinę darbo programą.
8. Bet kokie esminiai daliniai metinės darbo programos pakeitimai tvirtinami ta pačia tvarka kaip pirminė metinė darbo programa. Valdančioji taryba gali deleguoti vykdomajam direktoriui įgaliojimus daryti neesminius metinės darbo programos pakeitimus.

65 straipsnis

Pirmininkavimas valdančiajai tarybai

1. Valdančioji taryba iš savo balsavimo teisę turinčių narių renka pirmininką ir jo pavaduotoją. Pirmininkas ir jo pavaduotojas renkami dviejų trečdalių balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma. Jei pirmininkas negali atlikti savo pareigų, jį *ex officio* pakeičia jo pavaduotojas.
2. Pirmininko ir jo pavaduotojo kadencija baigiasi pasibaigus atitinkamai jų narystei valdančiojoje taryboje. Taikant šią nuostatą, pirmininko arba jo pavaduotojo kadencija trunka ketverius metus. Šios kadencijos gali būti pratęsimos vieną kartą.

66 straipsnis

Posėdžiai

1. Valdančiosios tarybos posėdžius šaukia jos pirmininkas.
2. Vykdomasis direktorius dalyvauja svarstymuose, bet neturi teisės balsuoti.
3. Valdančioji taryba į eilinius posėdžius renkasi bent du kartus per metus. Be to, ji posėdžiauja pirmininko iniciatyva, Komisijos arba ne mažiau kaip trečdaliu savo narių prašymu.
4. Valdančiosios tarybos posėdžiuose kviečiamos dalyvauti Airija ir Jungtinė Karalystė.
5. Valdančioji taryba gali pakviesti atitinkamų Sąjungos institucijų, organų, tarnybų ir agentūrų atstovus.
6. Vadovaudamasi savo darbo tvarkos taisyklėmis, valdančioji taryba gali pakviesti stebėtojo teisėmis dalyvauti posėdžiuose bet kurių kitų asmenį, kurio nuomonė gali būti svarbi.

7. Valdančiosios tarybos nariams, atsižvelgiant į jos darbo tvarkos taisyklių nuostatas, gali padėti patarėjai arba ekspertai.
8. Valdančiosios tarybos sekretoriato funkcijas teikia Agentūra.

67 straipsnis

Balsavimas

1. Nedarant poveikio 20 straipsnio 4 daliai, 62 straipsnio 2 dalies c, j ir l punktams, 65 straipsnio 1 daliai ir 69 straipsnio 2 ir 4 dalims, valdančioji taryba sprendimus priima absoliučia balsavimo teise turinčių narių balsų dauguma.
2. Kiekvienas narys turi vieną balsą. Nariui nedalyvaujant, jo balsavimo teisė perduodama pakaitiniam nariui. Vykdomasis direktorius nebalsuoja.
3. Darbo tvarkos taisyklėse nustatoma išsamesnė balsavimo tvarka. Į tas taisykles įtraukiamos sąlygos, kuriomis vienas narys gali veikti kito nario vardu, taip pat, jei tinkama, kvorumo reikalavimai.
4. Su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusių valstybių atstovai turi ribotas balsavimo teises, kurios atitinka atitinkamus susitarimus. Kad asocijuotosios valstybės galėtų naudotis savo balsavimo teise, Agentūra turi parengti darbotvarkę, kurioje nurodoma, kokiais klausimais suteikiama ribota balsavimo teisė.

68 straipsnis

Vykdomojo direktoriaus funkcijos ir įgaliojimai

1. Agentūrai vadovauja vykdomasis direktorius. Eidamas jam pavestas pareigas, jis turi būti visiškai nepriklausomas. Nedarant poveikio atitinkamiems Sąjungos institucijų ir valdančiosios tarybos įgaliojimams, vykdomasis direktorius neprašo duoti ir nepriima nurodymų iš jokios Vyriausybės arba kitų subjektų.
2. Europos Parlamentas arba Taryba gali paprašyti vykdomąjį direktorių pateikti ataskaitą apie jam pavestų užduočių vykdymą. Tai apima ataskaitos teikimą apie pagrindinių teisių strategijos įgyvendinimą ir stebėseną, ankstesnių metų Agentūros metinę veiklos ataskaitą, ateinančių metų veiklos programą ir Agentūros daugiametę programą arba apie bet koki kitą su Agentūros veikla susijusį klausimą. Vykdomasis direktorius Europos Parlamente pastarajam paprašius perskaito pranešimą ir reguliariai jam atsiskaito.
3. Vykdomasis direktorius atsako už valdančiosios tarybos priimamų strateginių sprendimų parengimą ir įgyvendinimą, taip pat už sprendimų dėl Agentūros vykdomos operatyvinės veiklos priėmimą pagal šį reglamentą. Vykdomasis direktorius vykdo šias funkcijas ir turi šiuos įgaliojimus:
 - a) laikantis šiame reglamente, jo įgyvendinimo taisyklėse ir kituose taikytinuose teisės aktuose nustatytų apribojimų, siūlyti, rengti ir įgyvendinti valdančiosios tarybos priimamus strateginius sprendimus, programas ir veiklą;
 - b) imtis visų būtinų priemonių, įskaitant vidaus administracinių instrukcijų priėmimą ir pranešimų skelbimą, kasdieniam Agentūros administravimui ir darbui pagal šį reglamentą užtikrinti;
 - c) kasmet parengti programavimo dokumentą ir, pasikonsultavus su Komisija, pateikti jį valdančiajai tarybai;

- d) kasmet parengti metinę Agentūros veiklos ataskaitą ir pateikti ją valdančiajai tarybai;
 - e) sudaryti Agentūros įplaukų ir išlaidų sąmatos projektą pagal 75 straipsnį ir vykdyti biudžetą pagal 76 straipsnį;
 - f) deleguoti savo įgaliojimus kitiems Agentūros darbuotojams taikant taisykles, patvirtintas 62 straipsnio 2 dalies n punkte nurodyta tvarka;
 - g) priimti rekomendaciją dėl priemonių pagal 13 straipsnio 6 dalį, be kita ko, sprendimus, kuriais valstybėms narėms siūloma inicijuoti ir vykdyti bendras operacijas, skubią pasienio pagalbą arba kitus 14 straipsnio 2 dalyje nurodytus veiksmus;
 - h) įvertinti, patvirtinti ir koordinuoti valstybių narių pasiūlymus dėl bendrų operacijų arba skubios pasienio pagalbos pagal 15 straipsnio 3 dalį;
 - i) įvertinti, patvirtinti ir koordinuoti valstybių narių prašymus dėl bendrų gražinimo operacijų arba gražinimo pagalbos pagal 28 ir 33 straipsnius;
 - j) užtikrinti 16 ir 17 straipsniuose bei 33 straipsnio 4 dalyje nurodytų veiklos planų įgyvendinimą;
 - k) įvertinti valstybės narės pateiktą prašymą suteikti migracijos valdymo rėmimo grupių pagalbą ir įvertinti jos poreikius, derinant veiklą su atitinkamomis Sąjungos agentūromis pagal 18 straipsnio 2 dalį;
 - l) užtikrinti 19 straipsnio 1 dalyje nurodyto Tarybos sprendimo įgyvendinimą;
 - m) nutraukti veiklos finansavimą pagal 25 straipsnį;
 - n) įvertinti veiklos rezultatus pagal 26 straipsnį;
 - o) nustatyti minimalų techninės įrangos vienetų kiekį, reikalingą patenkinti Agentūros poreikius, visų pirma siekiant užtikrinti bendrų operacijų vykdymą, migracijos valdymo rėmimo grupės siuntimą, skubios pasienio pagalbos teikimą, gražinimo operacijų vykdymą ir gražinimo pagalbos teikimą pagal 39 straipsnio 5 dalį;
 - p) rengti veiksmų planą, kuriuo atsižvelgiama į vidaus ar išorės audito ataskaitų ir vertinimų išvadas, taip pat į OLAF atliktus tyrimus, ir du kartus per metus Komisijai, o valdančiajai tarybai – reguliariai teikti padarytos pažangos ataskaitas;
 - q) apsaugoti Sąjungos finansinius interesus taikant prevencines kovas su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla priemonės, atliekant veiksmingus patikrinimus, ir, jei nustatoma pažeidimų – susigrąžinant nepagrįstai išmokėtas sumas ir prireikus taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas administracines ir finansines sankcijas;
 - r) parengti Agentūros kovos su sukčiavimu strategiją ir pateikti ją tvirtinti valdančiajai tarybai.
4. Vykdomasis direktorius už savo veiklą yra atskaitingas valdančiajai tarybai.
5. Vykdomasis direktorius yra teisinis Agentūros atstovas.

69 straipsnis

Vykdomojo direktoriaus ir vykdomojo direktoriaus pavaduotojo skyrimas

1. Komisija pasiūlo bent tris kandidatus vykdomojo direktoriaus pareigoms užimti, vadovaudamasi sąrašu, sudarytu paskelbus apie šią pareigybę *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* bei, atitinkamai atvejais, kituose spaudos leidiniuose ar interneto svetainėse.
2. Vykdomąjį direktorių skiria valdančioji taryba, atsižvelgdama į jo nuopelnus, dokumentais patvirtintus aukšto lygio administracinius ir vadovavimo įgūdžius, įskaitant jo, kaip vyresniojo specialisto, atitinkamą patirtį išorės sienų valdymo ir gražinimo srityje. Prieš jį paskiriant, Komisijos pasiūlyti kandidatai kviečiami perskaityti pranešimą Europos Parlamento kompetentingame komitete ar kompetentinguose komitetuose ir atsakyti į jų narių klausimus.

Po tokio pranešimo Europos Parlamentas priima nuomonę, kurioje išdėstomas jo požiūris ir gali būti nurodomas pageidaujamas kandidatas.

Valdančioji taryba skiria vykdomąjį direktorių atsižvelgdama į šias nuomones. Valdančiosios tarybos sprendimas priimamas dviejų trečdalių visų balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma.

Jei valdančioji taryba priima sprendimą paskirti ne tą kandidatą, kurį Europos Parlamentas nurodė kaip pageidaujamą, valdančioji taryba raštu informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie tai, kaip buvo atsižvelgta į Europos Parlamento nuomonę.

Valdančioji taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, turi teisę atleisti vykdomąjį direktorių.

3. Vykdomajam direktoriui padeda vykdomojo direktoriaus pavaduotojas. Jei vykdomojo direktoriaus nėra arba jis serga, jo pareigas vykdo vykdomojo direktoriaus pavaduotojas.

4. Vykdomojo direktoriaus pavaduotoją vykdomojo direktoriaus siūlymu skiria valdančioji taryba. Vykdomojo direktoriaus pavaduotojas skiriamas atsižvelgiant į jo nuopelnus, dokumentais patvirtintus atitinkamus administracinius ir vadovavimo įgūdžius, įskaitant atitinkamą profesinę patirtį išorės sienų valdymo srityje ir grąžinimo srityje. Vykdomasis direktorius pasiūlo bent tris kandidatus vykdomojo direktoriaus pavaduotojo pareigoms užimti. Valdančiosios tarybos sprendimas priimamas dviejų trečdalių visų balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma.

Valdančioji taryba turi teisę atleisti vykdomojo direktoriaus pavaduotoją pirmoje pastraipoje nustatyta tvarka.

5. Vykdomojo direktoriaus kadencijos trukmė – penkeri metai. Iki to laikotarpio pabaigos Komisija atlieka vertinimą, kuriame atsižvelgiama į vykdomojo direktoriaus veiklos rezultatų įvertinimą ir į būsimus Agentūros užduotis bei sunkumus.

6. Komisijos siūlymu, pateiktu atsižvelgiant į 5 dalyje nurodytą vertinimą, valdančioji taryba gali vieną kartą pratęsti vykdomojo direktoriaus kadenciją kitam laikotarpiui, kuris negali viršyti penkerių metų.

7. Vykdomojo direktoriaus pavaduotojo kadencijos trukmė – penkeri metai. Valdančioji taryba gali vieną kartą pratęsti kadenciją kitam laikotarpiui, kuris negali viršyti penkerių metų.

70 straipsnis

Konsultacinis forumas

1. Agentūra įsteigia Konsultacinį forumą, kuris padeda vykdomajam direktoriui ir valdančiajai tarybai teikdamas nepriklausomas konsultacijas pagrindinių teisių klausimais.

2. Agentūra kviečia EASO, Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros, Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro ir kitų susijusių organizacijų atstovus dalyvauti Konsultacinio forumo veikloje. Vykdomojo direktoriaus siūlymu valdančioji taryba sprendžia dėl Konsultacinio forumo sudėties ir informacijos perdavimo konsultaciniam forumui sąlygų. Konsultacinis forumas, pasikonsultavęs su valdančiąja taryba ir vykdomuoju direktoriumi, nustato savo darbo metodus ir patvirtina savo darbo programą.

3. Su konsultaciniu forumu konsultuojamasi dėl tolesnio Pagrindinių teisių strategijos parengimo ir įgyvendinimo, skundų nagrinėjimo mechanizmo nustatymo, elgesio kodeksų bei dėl bendrosios pagrindinės mokymo programos.

4. Konsultacinis forumas parengia metinę savo veiklos ataskaitą. Ta ataskaita skelbiama viešai.
5. Nedarant poveikio pagrindinių teisių pareigūno užduotims, konsultaciniam forumui suteikiama veiksminga galimybė susipažinti su visa informacija pagarbos pagrindinėms teisėms srityje, be kita ko, lankantis bendrų operacijų vykdymo arba skubios pasienio pagalbos teikimo vietose, jei su tuo sutinka priimančioji valstybė narė, taip pat migrantų antplūdžio, grąžinimo operacijų ir grąžinimo pagalbos teikimo vietose.

71 straipsnis

Pagrindinių teisių pareigūnas

1. Valdančioji taryba skiria pagrindinių teisių pareigūną. Jo užduotis – padėti įgyvendinti pagrindinių teisių strategiją, stebėti jos atitiktį pagrindinėms teisėms ir skatinti jos pagarbą pagrindinėms teisėms Agentūros veikloje. Pagrindinių teisių pareigūnas turi turėti būtiną kvalifikaciją ir patirties pagrindinių teisių srityje.
2. Pagrindinių teisių pareigūnas, eidamas jam pavestas pareigas, turi būti nepriklausomas. Jis atsiskaito tiesiogiai valdančiajai tarybai ir bendradarbiauja su Konsultaciniu forumu. Pagrindinių teisių pareigūnas taip atsiskaito reguliariai ir tokiu būdu papildo pagrindinių teisių stebėsenos mechanizmą.
3. Su pagrindinių teisių pareigūnu konsultuojamasi dėl veiklos planų, rengiamų pagal 16, 17 ir 28 straipsnius bei 33 straipsnio 4 dalį. Jis gali susipažinti su visa informacija bet kokiais Agentūros veiklos klausimais, susijusiais su pagarba pagrindinėms teisėms.

72 straipsnis

Skundų nagrinėjimo mechanizmas

1. Agentūra, bendradarbiaudama su pagrindinių teisių pareigūnu, imasi būtinų priemonių, kad pagal šį straipsnį būtų galima sukurti skundų nagrinėjimo mechanizmą, skirtą stebėti, ar vykdamas bet kokią Agentūros veiklą būtų gerbiamos pagrindinės teisės, ir užtikrinta pagarba joms.
2. Bet kuris asmuo, tiesiogiai patyręs darbuotojų, dalyvaujančių bendros operacijos, bandomojo projekto, skubios pasienio pagalbos, migracijos valdymo paramos grupių siuntimo, grąžinimo operacijos arba grąžinimo pagalbos veikloje, veiksmų poveikį ir manantis, kad dėl tų veiksmų buvo pažeistos jo pagrindinės teisės, arba bet kokie tokį asmenį atstovaujantys subjektai gali raštu pateikti skundą Agentūrai.
3. Priimtini tik pagrįsti, su konkrečiais pagrindinių teisių pažeidimais susiję skundai.
4. Pagrindinių teisių pareigūnas atsako už Agentūros gautų skundų nagrinėjimą atsižvelgiant į teisę į gerą administravimą. Šiuo tikslu pagrindinių teisių pareigūnas patikrina skundo priimtinumą, registruoja priimtinius skundus, perduoda visus užregistruotus skundus vykdomajam direktoriui, perduoda su būrių nariais susijusius skundus buveinės valstybei narėi, informuoja atitinkamas institucijas arba kompetentingas pagrindinių teisių įstaigas valstybėje narėje ir registruoja bei užtikrina tolesnius Agentūros arba tos valstybės narės veiksmus.
5. Jei skundas priimtinas, įgyvendinant teisę į gerą administravimą skundų pareiškėjai informuojami apie tai, kad skundas užregistruotas, kad pradėtas vertinimas ir kad atsakymo galima tikėtis, kai jis bus parengtas. Jei skundas perduodamas nacionalinėms institucijoms ar įstaigoms, skundo pareiškėjui suteikiama jų kontaktinė informacija. Jei skundas nepriimtinas, skundų pateikėjai informuojami apie priežastis ir, kai įmanoma, jiems nurodomos kitos galimybės spręsti jų problemas.

Visi sprendimai turi būti pateikiami raštu ir turi būti pagrįsti.

6. Dėl užregistruoto su Agentūros darbuotoju susijusio skundo vykdomasis direktorius užtikrina, kad konsultuojantis su pagrindinių teisių pareigūnu būtų imamasi tinkamų tolesnių veiksmų, o prireikus – drausminio poveikio priemonių. Vykdomasis direktorius per nustatytą laikotarpį pateikia pagrindinių teisių pareigūnui ataskaitą apie reaguojant į skundą Agentūros padarytas išvadas ir taikytus tolesnius veiksmus, įskaitant, prireikus, ir apie drausminio poveikio priemones.

Jei skundas susijęs su duomenų apsaugos klausimais, vykdomasis direktorius įtraukia Agentūros duomenų apsaugos pareigūną. Pagrindinių teisių pareigūnas ir duomenų apsaugos pareigūnas raštu sudaro susitarimo memorandumą, kuriame nurodomas jų su gaunamais skundais susijusių užduočių pasidalijimas ir bendradarbiavimas dėl jų.

7. Jei užregistruojamas skundas, kuris yra susijęs su priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūno arba būrių nario, įskaitant delegalizuotus būrių narius arba delegalizuotus nacionalinius ekspertus, buveinės valstybė narė užtikrina, kad pagal nacionalinės teisės aktus būtų imamasi tolesnių veiksmų, o prireikus – drausminio poveikio priemonių arba kitų priemonių. Atitinkama valstybė narė per nustatytą laikotarpį ir, jei būtina, po to reguliariai pateikia ataskaitą pagrindinių teisių pareigūnui apie reaguojant į skundą padarytas išvadas ir taikytus tolesnius veiksmus. Agentūra toliau stebi šį klausimą, jei iš atitinkamos valstybės narės negavo jokio pranešimo.

8. Kai nustatoma, kad sienos apsaugos pareigūnas arba delegalizuotasis nacionalinis ekspertas pažeidė pagrindines teises arba pareigas tarptautinės apsaugos srityje, Agentūra gali paprašyti, kad valstybės narė nedelsiant pašalintų sienos apsaugos pareigūną arba delegalizuotąjį nacionalinį ekspertą iš Agentūros veiklos arba iš greitojo reagavimo rezervo.

9. Pagrindinių teisių pareigūnas pateikia ataskaitą vykdomajam direktoriui ir valdančiajai tarybai apie reaguojant į skundą Agentūros ir valstybių narių padarytas išvadas ir taikytus tolesnius veiksmus. Agentūra įtraukia į savo metinę ataskaitą informaciją apie skundų nagrinėjimo mechanizmą.

10. Pagrindinių teisių pareigūnas, vadovaudamasis 1–9 dalyse išdėstytomis nuostatomis ir pasikonsultavęs su konsultaciniu forumu, parengia standartinę skundo formą, kurioje prašoma pateikti išsamią ir konkrečią informaciją apie tariamą pagrindinių teisių pažeidimą. Prireikus, pagrindinių teisių pareigūnas taip pat parengia visas kitas išsamias taisykles. Pagrindinių teisių pareigūnas pateikia tą formą ir tokias išsamias taisykles vykdomajam direktoriui ir valdančiajai tarybai.

Agentūra užtikrina, kad informacija apie galimybę pateikti skundą ir skundų pateikimo procedūrą būtų lengvai prieinama, įskaitant ir pažeidžiamiesiems asmenims. Ši standartinė skundo forma pateikiama Agentūros interneto svetainėje ir popierine forma viso Agentūros veiklos vykdymo metu tomis kalbomis, kurias supranta arba, pagrįstai manoma, kad jas supranta trečiųjų valstybių piliečiai. Pagrindinių teisių pareigūnas nagrinėja skundus net jei jie pateikiami ne standartinę skundo forma.

11. Visus skunde pateiktus asmens duomenis Agentūra, įskaitant pagrindinių teisių pareigūną, naudoja ir tvarko pagal Reglamentą (EB) Nr. 45/2001, o valstybės narės – pagal Direktyvą 95/46/EB ir Pamatinį sprendimą 2008/977/TVR.

Kai pareiškėjas pateikia skundą, tas skundas suprantamas kaip skundo pareiškėjo sutikimas su tuo, kad Agentūra arba pagrindinių teisių pareigūnas tvarkytų jo asmeninius duomenis pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 5 straipsnio d punktą.

Siekiant apsaugoti skundų pareiškėjų interesus, pagrindinių teisių pareigūnas skundus nagrinėja užtikrinant konfidencialumą laikantis nacionalinės ir Sąjungos teisės, išskyrus atvejus, kai skundo pareiškėjas aiškiai atsisako teisės į konfidencialumą. Kai skundo pareiškėjai atsisako teisės į konfidencialumą, laikoma, kad jie sutinka su tuo, kad pagrindinių teisių pareigūnas arba Agentūra, kai būtina, atskleistų jų tapatybę kompetentingoms institucijoms arba įstaigoms skunde nurodytu klausimu.

73 straipsnis

Nuostatos dėl kalbų vartojimo

1. Agentūrai taikomos Reglamento Nr. 1 ⁽¹⁾ nuostatos.
2. Nedarant poveikio SESV 342 straipsnio pagrindu priimtiems sprendimams, 62 straipsnio 2 dalies i ir j punktuose nurodytos metinė veiklos ataskaita ir darbo programa rengiamos visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis.
3. Agentūros veiklai reikiamas vertimo paslaugas teikia Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras.

74 straipsnis

Skaidrumas ir informavimas

1. Agentūra, nagrinėdama prašymus dėl galimybės naudotis jos turimais dokumentais, vadovaujasi Reglamentu (EB) Nr. 1049/2001.
2. Agentūra savo iniciatyva teikia informaciją jai pavestų užduočių srities klausimais. Ji atitinkamą informaciją, įskaitant 62 straipsnio 2 dalies i punkte nurodytą metinę veiklos ataskaitą, skelbia viešai, ir visų pirma užtikrina, nedarant poveikio 50 straipsniui, kad visuomenei ir kiekvienam suinteresuotajam subjektui būtų skubiai pateikiama objektyvi, išsami, patikima ir lengvai suprantama informacija apie jos darbą, Ji tą daro neatskleidžiant operatyvinės informacijos, kuri, ją paskelbus viešai, neleistų pasiekti operacijų tikslo.
3. Valdančioji taryba nustato praktinę 1 ir 2 dalių taikymo tvarką.
4. Bet kuris fizinis arba juridinis asmuo turi teisę raštu kreiptis į Agentūrą bet kuria oficialiąja Sąjungos kalba. Jis turi teisę gauti atsakymą ta pačia kalba.
5. Dėl sprendimų, kuriuos Agentūra priima pagal Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 8 straipsnį, gali būti pateiktas skundas Europos ombudsmenui arba pareikštas ieškinys Europos Sąjungos Teisingumo Teisme laikantis atitinkamai SESV 228 ir 263 straipsniuose nustatytų sąlygų.

5 skirsnis

Finansiniai reikalavimai

75 straipsnis

Biudžetas

1. Nedarant poveikio kitų rūšių pajamoms, Agentūros pajamas sudaro:
 - a) Sąjungos subsidija, įtraukta į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą (Komisijos skirsnis);
 - b) valstybių, susijusių su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu, įnašas, kaip nustatyta atitinkamuose susitarimuose, kuriuose nustatytas finansinis įnašas;

⁽¹⁾ 1958 m. balandžio 15 d. Reglamentas Nr. 1, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje (OL 17, 1958 10 6, p. 385).

- c) Sąjungos finansavimas, teikiamas sudarant delegavimo susitarimus ar skiriant ad hoc dotacijas pagal 79 straipsnyje nurodytas Agentūros finansines taisykles ir pagal atitinkamų Sąjungos politikos rėmimo priemonių nuostatas;
 - d) mokesčiai už suteiktas paslaugas;
 - e) savanoriški valstybių narių įnašai.
2. Agentūros išlaidas sudaro administracinės, infrastruktūros, operatyvinės ir su darbuotojais susijusios išlaidos.
 3. Vykdomasis direktorius parengia kitų finansinių metų Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatos projektą kartu su etatų planu ir perduoda jį valdančiajai tarybai.
 4. Pajamos ir išlaidos turi būti subalansuotos.
 5. Valdančioji taryba, remdamasi vykdomojo direktoriaus parengtu sąmatų projektu, patvirtina preliminarų Agentūros įplaukų ir išlaidų sąmatų projektą kartu su preliminariu etatų planu. Valdančioji taryba ne vėliau kaip kiekvienų metų sausio 31 d. perduoda juos kartu su bendrojo programavimo dokumento projektu Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai.
 6. Valdančioji taryba ne vėliau kaip kiekvienų metų kovo 31 d. išsiunčia Komisijai galutinį Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatos projektą, įskaitant etatų plano projektą, prie kurio pridedama preliminari darbo programa.
 7. Komisija perduoda sąmatą biudžeto valdymo institucijai kartu su Europos Sąjungos biudžeto projektu.
 8. Remdamasi šia sąmata, Komisija į Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektą įtraukia, jos manymu, būtinas sąmatas etatų planui ir iš bendrojo biudžeto mokamai subsidijos sumai, kurias ji pateikia biudžeto valdymo institucijai pagal SESV 313 ir 314 straipsnius.
 9. Biudžeto valdymo institucija patvirtina Agentūrai skiriamos subsidijos asignavimus.
- Biudžeto valdymo institucija tvirtina Agentūros etatų planą.
10. Valdančioji taryba tvirtina Agentūros biudžetą. Jis tampa galutinis priėmus galutinį Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą. Tam tikrais atvejais jis atitinkamai pataisomas.
 11. Bet kokie biudžeto, įskaitant etatų planą, pakeitimai tvirtinami ta pačia tvarka.
 12. Bet kuriam su statyba susijusiam projektui, kuris galėtų turėti didelį poveikį Agentūros biudžetui, taikomos Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1271/2013 ⁽¹⁾ nuostatos.
 13. Dėl skubios pasienio pagalbos ir grąžinimo pagalbos finansavimo į valdančiosios tarybos tvirtinamą Agentūros biudžetą įtraukiamas finansinis operacijų rezervas, siekiantis bent 4 % operatyvinei veiklai numatytų asignavimų. Kiekvienų metų spalio 1 d. rezerve turi būti likęs bent ketvirtadalis sumos, kad būtų galima patenkinti iki metų pabaigos atsirandančius poreikius.

76 straipsnis

Biudžeto vykdymas ir kontrolė

1. Agentūros biudžetą vykdo vykdomasis direktorius.

⁽¹⁾ 2013 m. rugsėjo 30 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1271/2013 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo įstaigoms, nurodytoms Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 208 straipsnyje (OL L 328, 2013 12 7, p. 42).

2. Ne vėliau kaip kitų N + 1 finansinių metų kovo 1 d. Agentūros apskaitos pareigūnas N finansinių metų laikinąsias finansines ataskaitas perduoda Komisijos apskaitos pareigūnui ir Audito Rūmams. Komisijos apskaitos pareigūnas konsoliduoja institucijų ir decentralizuotų įstaigų laikinąsias finansines ataskaitas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 147 straipsnį ⁽¹⁾.
3. Ne vėliau kaip N + 1 finansinių metų kovo 31 d. Agentūra išsiunčia Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams N metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaitą.
4. Ne vėliau kaip N + 1 finansinių metų kovo 31 d. Komisijos apskaitos pareigūnas išsiunčia Audito Rūmams Agentūros N metų laikinąsias finansines ataskaitas kartu su Komisijos finansinėmis ataskaitomis.
5. Gavęs Audito Rūmų pastabas dėl N metų, Agentūros laikinųjų finansinių ataskaitų vykdomasis direktorius, vadovaudamasis Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 148 straipsniu, savo atsakomybe rengia Agentūros galutines finansines ataskaitas ir jas teikia valdančiajai tarybai, kad ši pareikštų savo nuomonę.
6. Valdančioji taryba pateikia nuomonę dėl Agentūros N metų galutinių finansinių ataskaitų.
7. Ne vėliau kaip kiekvienų N + 1 metų liepos 1 d. vykdomasis direktorius siunčia galutines finansines ataskaitas kartu su valdančiosios tarybos nuomone Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams.
8. Galutinės N metų finansinės ataskaitos ne vėliau kaip N + 1 metų lapkričio 15 d. paskelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
9. Ne vėliau kaip N + 1 metų rugsėjo 30 d. vykdomasis direktorius Audito Rūmams atsiunčia atsakymą į jų pastabas. Jis taip pat išsiunčia šį atsakymą valdančiajai tarybai.
10. Vykdomasis direktorius Europos Parlamento prašymu pateikia jam visą informaciją, kurios reikia sklandžiam N metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros taikymui užtikrinti pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 165 straipsnio 3 dalį.
11. Atsižvelgdamas į Tarybos kvalifikuota balsų dauguma patvirtintą rekomendaciją, Europos Parlamentas anksčiau nei N + 2 metų gegužės 15 d. patvirtina, kad vykdomasis direktorius įvykdė N metų biudžetą.

77 straipsnis

Kova su sukčiavimu

1. Siekiant kovoti su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla, be apribojimų taikomos Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 nuostatos. Agentūra prisijungia prie 1999 m. gegužės 25 d. tarpinstitucinio susitarimo dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) vidaus tyrimų ir, naudodamasi to susitarimo priede pateiktu šablonu, nedelsdama patvirtina atitinkamas nuostatas, taikytinas visiems Agentūros darbuotojams.
2. Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių iš Agentūros Sąjungos lėšų, auditą, remiantis dokumentais ir inspektavimu vietoje.

⁽¹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

3. OLAF gali, laikydamasi Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Tarybos reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ⁽¹⁾ nustatytų nuostatų ir procedūrų, atlikti tyrimus, įskaitant patikras ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar vykdant Agentūros finansuojamą dotacijos susitarimą ar dotacijos sprendimą ar sutartį, nebūta sukčiavimo, korupcijos arba kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams.

4. Nedarant poveikio 1, 2 ir 3 dalims, į bendradarbiavimo susitarimus su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, Agentūros sutartis, dotacijų susitarimus ir dotacijų sprendimus įtraukiamos nuostatos, kuriomis Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti tokį auditą ir tyrimus, atsižvelgiant į jų atitinkamą kompetenciją.

78 straipsnis

Interesų konfliktų prevencija

Agentūra patvirtina vidaus taisykles, pagal kurias reikalaujama, kad jos organų nariai ir jos personalo nariai dirbdami ar savo kadencijos metu vengtų bet kokios situacijos, kuri gali sukelti interesų konfliktą, ir praneštų apie tokias situacijas.

79 straipsnis

Finansinė nuostata

Pasikonsultavusi su Komisija, valdančioji taryba patvirtina Agentūrai taikomas finansines taisykles. Jos negali nukrypti nuo Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1271/2013, išskyrus atvejus, kai taip nukrypti aiškiai reikia dėl Agentūros veiklos ir yra gautas išankstinis Komisijos sutikimas.

IV SKYRIUS

Pakeitimas

80 straipsnis

Reglamento (ES) 2016/399 pakeitimas

Reglamento (ES) 2016/399 29 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Išskirtinėmis aplinkybėmis, kai kyla grėsmė erdvės be vidaus sienų bendram veikimui dėl ilgalaikių rimtų trūkumų, susijusių su išorės sienų kontrole, kaip nurodyta šio Reglamento 21 straipsnyje, arba dėl valstybės narės neatitikties Tarybos sprendimui, nurodytam Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1624 (*) 19 straipsnio 1 dalyje, ir tiek, kiek tos aplinkybės laikomos rimta grėsme viešajai tvarkai ar vidaus saugumui erdvėje be vidaus sienų kontrolės ar jos dalyse, vidaus sienų kontrolė gali būti atnaujinta vadovaujantis šio straipsnio 2 dalimi ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui. Tas laikotarpis gali būti pratęstas ne daugiau kaip tris kartus ne ilgesniam nei šešių mėnesių tolesniam laikotarpiui, jei išskirtinės aplinkybės išlieka.

(*) 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1624 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 863/2007, Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004 ir Tarybos sprendimas 2005/267/EB (OL L 251, 2016 9 16, p. 1).“

(1) 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

V SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

81 straipsnis

Vertinimas

1. Ne vėliau kaip 2019 m. spalio 7 d., o po to – kas ketverius metus Komisija užsako nepriklausomą išorės vertinimą, siekdama visų pirma įvertinti:

- a) Agentūros pasiektus rezultatus atsižvelgiant į jos tikslus, įgaliojimus ir užduotis;
- b) Agentūros darbo praktikos poveikį, efektyvumą ir veiksmingumą jos tikslų, įgaliojimų ir užduočių atžvilgiu;
- c) Europos lygmens bendradarbiavimą vykdant pakrančių apsaugos funkcijas;
- d) galimą poreikį keisti Agentūros įgaliojimus;
- e) bet kurio tokio pakeitimo finansinės pasekmes.

Vertinant konkrečiai nagrinėjama, kaip taikant šį reglamentą laikytasi Chartijos ir kitų atitinkamų Sąjungos teisės aktų.

2. Vertinimo ataskaitą kartu su savo išvadomis Komisija išsiunčia Europos Parlamentui, Tarybai ir valdančiajai tarybai. Valdančioji taryba gali pateikti Komisijai rekomendacijų dėl šio reglamento pakeitimų. Vertinimo ataskaita ir išvados dėl ataskaitos skelbiamos viešai.

82 straipsnis

Panaikinimas

1. Reglamentai (EB) Nr. 2007/2004, (EB) Nr. 863/2007 ir Sprendimas 2005/267/EB panaikinami.
2. Nuorodos į panaikintą Reglamentą (EB) Nr. 2007/2004 laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal II priede pateiktą atitikties lentelę.

83 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

20 straipsnio 5 ir 6 dalys ir 39 straipsnio 7 dalis taikomos nuo 2016 m. gruodžio 7 d. 29, 30, 31 ir 32 straipsniai taikomi nuo 2017 m. sausio 7 d.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2016 m. rugsėjo 14 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

I. KORČOK

I PRIEDAS

LENTELĖ, KURIOJE NURODOMAS PAREIGŪNŲ, KURIUOS PAGAL 20 STRAIPSNIO 5 DALĮ TURI SKIRTI KIEKVIENA VALSTYBĖS NARĖ, KAD BŪTŲ PASIEKTAS MINIMALUS BENDRAS 1 500 SIENOS APSAUGOS PAREIGŪNŲ IR KITŲ ATITINKAMŲ DARBUOTOJŲ SKAIČIUS

Belgija	30
Bulgarija	40
Čekijos Respublika	20
Danija	29
Vokietija	225
Estija	18
Graikija	50
Ispanija	111
Prancūzija	170
Kroatija	65
Italija	125
Kipras	8
Latvija	30
Lietuva	39
Liuksemburgas	8
Vengrija	65
Malta	6
Nyderlandai	50
Austrija	34
Lenkija	100
Portugalija	47
Rumunija	75
Slovėnija	35
Slovakija	35
Suomija	30
Švedija	17
Šveicarija	16
Islandija	2
Lichtenšteinas	(*)
Norvegija	20
Iš viso	1 500

(*) Lichtenšteinas prisidės proporcinga finansine parama.

II PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004	Šis reglamentas
—	1 straipsnis
1 straipsnio 1 dalis	—
1 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	—
1 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	6 straipsnio 3 dalis, 34 straipsnio 1 dalis ir 34 straipsnio 4 dalis
1 straipsnio 3 dalis	—
1a straipsnio įžanginė dalis	2 straipsnio įžanginė dalis
1a straipsnio 1 punktas	2 straipsnio 1 punktas
—	2 straipsnio 2 ir 3 punktai
1a straipsnio 1a punktas	2 straipsnio 4 punktas
1a straipsnio 2 punktas	2 straipsnio 5 punktas
1a straipsnio 3 punktas	2 straipsnio 6 punktas
—	2 straipsnio 7 punktas
1a straipsnio 4 punktas	2 straipsnio 8 punktas
1a straipsnio 5 punktas	—
1a straipsnio 6 punktas	—
—	2 straipsnio 9–16 punktai
—	3–5 straipsniai
—	6 straipsnio 1 ir 2 dalys
—	7 straipsnis
2 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis	8 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis
—	8 straipsnio 1 dalies a–c punktai
2 straipsnio 1 dalies a punktas	—
2 straipsnio 1 dalies b punktas	8 straipsnio 1 dalies p punktas
2 straipsnio 1 dalies c punktas	—
2 straipsnio 1 dalies d punktas	8 straipsnio 1 dalies q punktas
2 straipsnio 1 dalies da punktas	8 straipsnio 1 dalies d punktas
2 straipsnio 1 dalies e punktas	8 straipsnio 1 dalies e punktas
—	8 straipsnio 1 dalies f punktas
2 straipsnio 1 dalies ea punktas	8 straipsnio 1 dalies g punktas
—	8 straipsnio 1 dalies h–o punktai
2 straipsnio 1 dalies f punktas	—

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004	Šis reglamentas
2 straipsnio 1 dalies g punktas	—
2 straipsnio 1 dalies h punktas	8 straipsnio 1 dalies r punktas
2 straipsnio 1 dalies i punktas	8 straipsnio 1 dalies s punktas
—	8 straipsnio 1 dalies t ir u punktai
2 straipsnio 1a dalis	34 straipsnio 2 dalis ir 34 straipsnio 3 dalis
2 straipsnio 2 dalis	8 straipsnio 2 dalis
—	8 straipsnio 3 dalis
—	9 straipsnis
—	10 straipsnis
2a straipsnis	35 straipsnis
3 straipsnio 1 dalies pirma ir ketvirta pastraipos	15 straipsnio 3 dalis
3 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	—
3 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	15 straipsnio 4 dalis
3 straipsnio 1a dalies pirma pastraipa	25 straipsnio 1 dalis
3 straipsnio 1a dalies antra pastraipa	25 straipsnio 2 dalis
3 straipsnio 1a dalies trečia pastraipa	21 straipsnio 5 dalis
3 straipsnio 1a dalies ketvirta pastraipa	25 straipsnio 4 dalis
3 straipsnio 1b dalis	—
3 straipsnio 2 dalis	—
3 straipsnio 3 dalis	26 straipsnis
3 straipsnio 4 dalis	—
3 straipsnio 5 dalis	—
3a straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	16 straipsnio 2 dalis
3a straipsnio 1 dalies antros pastraipos išanginė dalis	16 straipsnio 3 dalies išanginė dalis
3a straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punktas	16 straipsnio 3 dalies a punktas
3a straipsnio 1 dalies antros pastraipos b punktas	16 straipsnio 3 dalies b punktas
3a straipsnio 1 dalies antros pastraipos c punktas	16 straipsnio 3 dalies c punktas
3a straipsnio 1 dalies antros pastraipos d punktas	16 straipsnio 3 dalies d punktas
3a straipsnio 1 dalies antros pastraipos e punktas	16 straipsnio 3 dalies e punktas
3a straipsnio 1 dalies antros pastraipos f punktas	16 straipsnio 3 dalies f punktas
3a straipsnio 1 dalies antros pastraipos g punktas	16 straipsnio 3 dalies g punktas
3a straipsnio 1 dalies antros pastraipos h punktas	16 straipsnio 3 dalies h punktas

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004	Šis reglamentas
3a straipsnio 1 dalies antros pastraipos i punktas	16 straipsnio 3 dalies i punktas
3a straipsnio 1 dalies antros pastraipos j punktas	16 straipsnio 3 dalies j punktas
3a straipsnio 1 dalies antros pastraipos k punktas	16 straipsnio 3 dalies k punktas
3a straipsnio 2 dalis	16 straipsnio 4 dalis
3a straipsnio 3 dalis	22 straipsnio 1 dalis
3b straipsnio 1 dalis	20 straipsnio 2 dalis
3b straipsnio 2 dalis	20 straipsnio 3 dalis
3b straipsnio 3 dalies pirma ir antra pastraipos	20 straipsnio 11 dalies pirma pastraipa
3b straipsnio 3 dalies trečia pastraipa	20 straipsnio 11 dalies antra ir trečia pastraipos
3b straipsnio 4 dalis	21 straipsnio 4 dalis
3b straipsnio 5 dalies pirma pastraipa	22 straipsnio 2 dalis
3b straipsnio 5 dalies antra pastraipa	22 straipsnio 3 dalis
3b straipsnio 6 dalis	—
3b straipsnio 7 dalis	20 straipsnio 12 dalis
3c straipsnio 1 dalis	21 straipsnio 1 dalis
3c straipsnio 2 dalis	21 straipsnio 2 dalis
3c straipsnio 3 dalis	—
3c straipsnio 4 dalis	21 straipsnio 5 dalis
4 straipsnio pirma pastraipa	11 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio antra pastraipa	11 straipsnio 2 dalis
—	11 straipsnio 3 dalis
4 straipsnio trečia pastraipa	13 straipsnio 4 dalis
4 straipsnio ketvirta pastraipa	11 straipsnio 5 dalis
4 straipsnio penkta pastraipa	11 straipsnio 4 dalis
—	11 straipsnio 6 dalis
4 straipsnio šešta pastraipa	11 straipsnio 7 dalis
—	12 straipsnis
—	13 straipsnio 1–3 dalys
—	13 straipsnio 5–9 dalys
5 straipsnio pirma pastraipa	36 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio antra pastraipa	36 straipsnio 2 dalis
—	36 straipsnio 4 dalis

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004	Šis reglamentas
5 straipsnio trečia, ketvirta ir penkta pastraipos	36 straipsnio 5 dalis
5 straipsnio šešta pastraipa	36 straipsnio 6 dalis
5 straipsnio septinta pastraipa	36 straipsnio 7 dalis
5 straipsnio aštunta pastraipa	36 straipsnio 8 dalis
6 straipsnis	37 straipsnio 1 dalis
7 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	38 straipsnio 1 dalis, 38 straipsnio 2 dalis ir 38 straipsnio 3 dalis
7 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	38 straipsnio 4 dalis
7 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	38 straipsnio 5 dalis
7 straipsnio 2 dalis	39 straipsnio 1 dalis ir 39 straipsnio 6 dalis
7 straipsnio 3 dalis	39 straipsnio 8 dalis
7 straipsnio 4 dalis	39 straipsnio 15 dalis
7 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa	39 straipsnio 16 dalis
7 straipsnio 5 dalies antra pastraipa	39 straipsnio 9 dalis
7 straipsnio 5 dalies trečia pastraipa	39 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa
7 straipsnio 5 dalies ketvirta pastraipa	39 straipsnio 5 dalies antra pastraipa
7 straipsnio 6 dalis	39 straipsnio 12 dalis
7 straipsnio 7 dalis	39 straipsnio 13 dalis
8 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalis ir 14 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis
8 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis	14 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis
8 straipsnio 2 dalies a punktas	—
8 straipsnio 2 dalies b punktas	14 straipsnio 2 dalies f punktas
8 straipsnio 2 dalies c punktas	14 straipsnio 2 dalies a ir b punktai
—	14 straipsnio 2 dalies c–e punktai ir 14 straipsnio 2 dalies g punktas
—	14 straipsnio 3 dalis
—	14 straipsnio 4 dalis
8 straipsnio 3 dalis	—
—	15 straipsnio 1 dalis
8a straipsnis	15 straipsnio 2 dalis
8b straipsnio 1 dalis	20 straipsnio 8 dalis
8b straipsnio 2 dalis	—
8c straipsnis	36 straipsnis
—	15 straipsnio 5 dalis

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004	Šis reglamentas
8d straipsnio 1 dalis	17 straipsnio 1 dalis
8d straipsnio 2 dalis	17 straipsnio 2 dalis
8d straipsnio 3 dalis	17 straipsnio 3 dalis
8d straipsnio 4 dalis	17 straipsnio 4 dalis
—	17 straipsnio 5 dalis
8d straipsnio 5 dalis	17 straipsnio 6 dalis
8d straipsnio 6 dalis	17 straipsnio 7 dalis ir 17 straipsnio 8 dalis
8d straipsnio 7 dalis	—
8d straipsnio 8 dalis	17 straipsnio 9 dalis
8d straipsnio 9 dalis	17 straipsnio 10 dalis
—	16 straipsnio 1 dalis
8e straipsnio 1 dalies įžanginė dalis	—
8e straipsnio 1 dalies a punktas	16 straipsnio 3 dalies a punktas
8e straipsnio 1 dalies b punktas	16 straipsnio 3 dalies b punktas
8e straipsnio 1 dalies c punktas	16 straipsnio 3 dalies c punktas
8e straipsnio 1 dalies d punktas	16 straipsnio 3 dalies d punktas
8e straipsnio 1 dalies e punktas	16 straipsnio 3 dalies e punktas
8e straipsnio 1 dalies f punktas	16 straipsnio 3 dalies f punktas
8e straipsnio 1 dalies g punktas	16 straipsnio 3 dalies g punktas
8e straipsnio 1 dalies h punktas	16 straipsnio 3 dalies h punktas
8e straipsnio 1 dalies i punktas	16 straipsnio 3 dalies i punktas
8e straipsnio 1 dalies j punktas	16 straipsnio 3 dalies j punktas
8e straipsnio 1 dalies k punktas	16 straipsnio 3 dalies k punktas
—	16 straipsnio 3 dalies l–n punktai
8e straipsnio 2 dalis	16 straipsnio 4 dalis
—	17 straipsnio 11 dalis
—	18 straipsnis
—	19 straipsnis
—	20 straipsnio 1 dalis
—	20 straipsnio 4 dalis
—	20 straipsnio 5–7 dalys

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004	Šis reglamentas
—	20 straipsnio 9 ir 10 dalys
—	21 straipsnio 3 dalis
8f straipsnis	23 straipsnis
8g straipsnio 1 dalis	22 straipsnio 2 dalis
8g straipsnio 2 dalies išanginė dalis	22 straipsnio 3 dalies išanginė dalis
8g straipsnio 2 dalies a punktas	22 straipsnio 3 dalies a punktas
8g straipsnio 2 dalies b punktas	22 straipsnio 3 dalies a punktas
8g straipsnio 2 dalies c punktas	22 straipsnio 3 dalies b punktas
8g straipsnio 2 dalies d punktas	22 straipsnio 3 dalies c punktas
—	22 straipsnio 3 dalies d punktas
8g straipsnio 3 dalis	22 straipsnio 4 dalis
8g straipsnio 4 dalis	—
8h straipsnis	24 straipsnis
—	25 straipsnio 3 dalis
—	27 straipsnio 1–3 dalys
9 straipsnio 1 dalis	27 straipsnio 4 dalis, 28 straipsnio 1 dalis ir 28 straipsnio 9 dalis
9 straipsnio 1a dalis	35 straipsnio 2 dalis
9 straipsnio 1b dalis	35 straipsnio 3 dalis ir 28 straipsnio 6 dalis
9 straipsnio 1c dalis	28 straipsnio 2 dalis
9 straipsnio 2 dalis	54 straipsnio 6 dalis
—	28 straipsnio 3–5 dalys
—	28 straipsnio 7 ir 8 dalys
—	29 straipsnis
—	30 straipsnis
—	31 straipsnis
—	32 straipsnis
—	33 straipsnis
—	37 straipsnio 2 dalis
—	37 straipsnio 3 dalis
—	37 straipsnio 4 dalis
—	39 straipsnio 2–5 dalys
—	39 straipsnio 7 dalis

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004	Šis reglamentas
—	39 straipsnio 10 ir 11 dalys
—	39 straipsnio 14 dalis
10 straipsnio 1 dalis	40 straipsnio 1 dalis
10 straipsnio 2 dalis	40 straipsnio 2 dalis
10 straipsnio 3 dalis	40 straipsnio 3 dalis
10 straipsnio 4 dalis	40 straipsnio 4 dalis
10 straipsnio 5 dalis	40 straipsnio 5 dalis
10 straipsnio 6 dalis	40 straipsnio 6 dalis
10 straipsnio 7 dalis	40 straipsnio 7 dalis
10 straipsnio 8 dalis	40 straipsnio 8 dalies pirma pastraipa
10 straipsnio 9 dalis	40 straipsnio 8 dalies antra pastraipa
10 straipsnio 10 dalis	40 straipsnio 9 dalis
10a straipsnio 1 dalies įžanginė dalis	41 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis
10a straipsnio 1 dalies a punktas	41 straipsnio 1 dalies a punktas
10a straipsnio 1 dalies b punktas	41 straipsnio 1 dalies b punktas
10a straipsnio 1 dalies c punktas	41 straipsnio 1 dalies c punktas
—	41 straipsnio 1 dalies d punktas
10a straipsnio 2 dalis	41 straipsnio 2 dalis
10b straipsnis	42 straipsnis
10c straipsnis	43 straipsnis
11 straipsnio pirma pastraipa	44 straipsnio 1 dalis
11 straipsnio antra pastraipa	44 straipsnio 2 dalis
11a straipsnio pirma pastraipa	45 straipsnio 1 dalis
11a straipsnio antra pastraipa	45 straipsnio 2 ir 3 dalys
—	45 straipsnio 4 dalis
11b straipsnio 1 dalis	48 straipsnio 1 dalis
11b straipsnio 2 dalis	48 straipsnio 2 dalis
11b straipsnio 3 dalis	48 straipsnio 3 dalis
11b straipsnio 4 dalis	48 straipsnio 4 dalis
11b straipsnio 5 dalis	—
—	46 straipsnis
11c straipsnio 1 dalis	47 straipsnio 1 dalis

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004	Šis reglamentas
11c straipsnio 2 dalis	47 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis ir 47 straipsnio 1 dalies a punktas
—	47 straipsnio 1 dalies b punktas
—	47 straipsnio 1 dalies c punktas
11c straipsnio 3 dalies įžanginė dalis	47 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos įžanginė dalis
11c straipsnio 3 dalies a punktas	47 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktas
—	47 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punktas
11c straipsnio 3 dalies b punktas	47 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos c punktas
—	47 straipsnio 2 dalies antra pastraipa
11c straipsnio 4 dalis	47 straipsnio 3 dalis
11c straipsnio 5 dalis	—
11c straipsnio 6 dalis	—
11c straipsnio 7 dalis	—
11ca straipsnis	49 straipsnis
11d straipsnio 1 dalis	50 straipsnio 1 dalis
11d straipsnio 2 dalis	50 straipsnio 2 dalis
—	50 straipsnio 3 dalis
12 straipsnis	51 straipsnis
13 straipsnio pirma pastraipa	52 straipsnio 1 ir 2 dalys
—	52 straipsnio 3 dalis
13 straipsnio antra pastraipa	52 straipsnio 4 dalis
13 straipsnio trečia pastraipa	52 straipsnio 5 dalis
—	53 straipsnis
14 straipsnio 1 dalis	54 straipsnio 1 dalis
14 straipsnio 2 dalis	54 straipsnio 2 dalis
—	54 straipsnio 3 dalis
—	54 straipsnio 4 dalis
—	54 straipsnio 5 dalis
14 straipsnio 3 dalis	55 straipsnio 1 ir 2 dalys
14 straipsnio 4 dalis	55 straipsnio 3 dalis
14 straipsnio 5 dalis	54 straipsnio 9 dalis
14 straipsnio 6 dalis	54 straipsnio 7 dalis
—	54 straipsnio 8 dalis
14 straipsnio 7 dalis	54 straipsnio 10 dalis

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004	Šis reglamentas
14 straipsnio 8 dalis	54 straipsnio 11 dalis
—	55 straipsnio 4 dalis
15 straipsnio pirma pastraipa	56 straipsnio 1 dalis
15 straipsnio antra pastraipa	56 straipsnio 2 dalis
15 straipsnio trečia pastraipa	56 straipsnio 3 dalis
15 straipsnio ketvirta pastraipa	56 straipsnio 4 dalis
15 straipsnio penkta pastraipa	56 straipsnio 5 dalis
15a straipsnis	57 straipsnis
16 straipsnis	—
17 straipsnio 1 dalis	58 straipsnio 1 dalis
17 straipsnio 2 dalis	—
17 straipsnio 3 dalis	58 straipsnio 2 dalis
17 straipsnio 4 dalis	58 straipsnio 3 dalis
17 straipsnio 5 dalis	58 straipsnio 4 dalis
18 straipsnis	59 straipsnis
19 straipsnis	60 straipsnis
—	61 straipsnis
20 straipsnio 1 dalis	—
—	62 straipsnio 1 dalis
20 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis	62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos įžanginė dalis
20 straipsnio 2 dalies a punktas	62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktas
—	62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punktas
—	62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos c–h punktai
20 straipsnio 2 dalies b punktas	62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos i punktas ir 62 straipsnio 2 dalies antra pastraipa
20 straipsnio 2 dalies c punktas	62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos j punktas
20 straipsnio 2 dalies d punktas	62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos k punktas
20 straipsnio 2 dalies e punktas	62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos l punktas
20 straipsnio 2 dalies f punktas	62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos m punktas
20 straipsnio 2 dalies g punktas	62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos n punktas
20 straipsnio 2 dalies h punktas	62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos o punktas
20 straipsnio 2 dalies i punktas	—
—	62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos p–z punktai

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004	Šis reglamentas
20 straipsnio 3 dalis	62 straipsnio 3 dalis
20 straipsnio 4 dalis	62 straipsnio 4 dalis
20 straipsnio 5 dalis	62 straipsnio 5 dalis
20 straipsnio 6 dalis	62 straipsnio 6 dalis
20 straipsnio 7 dalis	62 straipsnio 7 dalis
—	62 straipsnio 8 dalis
21 straipsnis	63 straipsnis
—	64 straipsnis
22 straipsnis	65 straipsnis
23 straipsnio 1 dalis	66 straipsnio 1 dalis
23 straipsnio 2 dalis	66 straipsnio 2 dalis
23 straipsnio 3 dalis	66 straipsnio 3 dalis
23 straipsnio 4 dalis	66 straipsnio 4 dalis
—	66 straipsnio 5 dalis
23 straipsnio 5 dalis	66 straipsnio 6 dalis
23 straipsnio 6 dalis	66 straipsnio 7 dalis
23 straipsnio 7 dalis	66 straipsnio 8 dalis
24 straipsnio 1 dalis	67 straipsnio 1 dalis
24 straipsnio 2 dalis	67 straipsnio 2 dalis
24 straipsnio 3 dalis	67 straipsnio 3 dalis
—	67 straipsnio 4 dalis
25 straipsnio 1 dalis	68 straipsnio 1 dalis
25 straipsnio 2 dalis	68 straipsnio 2 dalis
25 straipsnio 3 dalies įžanginė dalis	68 straipsnio 3 dalies įžanginė dalis
25 straipsnio 3 dalies a punktas	68 straipsnio 3 dalies a punktas
25 straipsnio 3 dalies b punktas	68 straipsnio 3 dalies b punktas
25 straipsnio 3 dalies c punktas	68 straipsnio 3 dalies c punktas
25 straipsnio 3 dalies d punktas	—
—	68 straipsnio 3 dalies d punktas
25 straipsnio 3 dalies e punktas	68 straipsnio 3 dalies e punktas
25 straipsnio 3 dalies f punktas	68 straipsnio 3 dalies f punktas
—	68 straipsnio 3 dalies g, h ir i punktai

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004	Šis reglamentas
25 straipsnio 3 dalies g punktas	68 straipsnio 3 dalies j punktas
—	68 straipsnio 3 dalies k–r punktai
25 straipsnio 4 dalis	68 straipsnio 4 dalis
—	68 straipsnio 5 dalis
26 straipsnio 1 dalis	69 straipsnio 1 dalis
26 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	69 straipsnio 2 dalies pirma ir trečia pastraipos
—	69 straipsnio 2 dalies antra pastraipa
—	69 straipsnio 2 dalies ketvirta pastraipa
26 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	69 straipsnio 2 dalies penkta pastraipa
26 straipsnio 3 dalis	69 straipsnio 3 dalis
26 straipsnio 4 dalis	69 straipsnio 4 dalis
26 straipsnio 5 dalis	69 straipsnio 5 ir 7 dalys
—	69 straipsnio 6 dalis
26a straipsnio 1 dalis	34 straipsnio 1 dalis
26a straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	70 straipsnio 1 ir 2 dalys
26a straipsnio 2 dalies antra pastraipa	70 straipsnio 3 dalis
26a straipsnio 2 dalies trečia pastraipa	70 straipsnio 4 dalis
26a straipsnio 3 dalis	71 straipsnio 1 ir 2 dalys
26a straipsnio 4 dalis	70 straipsnio 5 dalis ir 71 straipsnio 3 dalis
—	72 straipsnis
27 straipsnis	73 straipsnis
28 straipsnis	74 straipsnis
29 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis	75 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis
29 straipsnio 1 dalies pirma įtrauka	75 straipsnio 1 dalies a punktas
29 straipsnio 1 dalies antra įtrauka	75 straipsnio 1 dalies b punktas
—	75 straipsnio 1 dalies c punktas
29 straipsnio 1 dalies trečia įtrauka	75 straipsnio 1 dalies d punktas
29 straipsnio 1 dalies ketvirta įtrauka	75 straipsnio 1 dalies e punktas
29 straipsnio 2 dalis	75 straipsnio 2 dalis
29 straipsnio 3 dalis	75 straipsnio 3 dalis
29 straipsnio 4 dalis	75 straipsnio 4 dalis

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004	Šis reglamentas
29 straipsnio 5 dalis	75 straipsnio 5 ir 6 dalys
29 straipsnio 6 dalis	75 straipsnio 7 dalis
29 straipsnio 7 dalis	75 straipsnio 8 dalis
29 straipsnio 8 dalis	75 straipsnio 9 dalis
29 straipsnio 9 dalis	75 straipsnio 10 dalis
29 straipsnio 10 dalis	75 straipsnio 11 dalis
29 straipsnio 11 dalies pirma pastraipa	75 straipsnio 12 dalis
29 straipsnio 11 dalies antra pastraipa	—
—	75 straipsnio 13 dalis
30 straipsnio 1 dalis	76 straipsnio 1 dalis
30 straipsnio 2 dalis	76 straipsnio 2 dalis
—	76 straipsnio 3 dalis
30 straipsnio 3 dalis	76 straipsnio 4 dalis
30 straipsnio 4 dalis	76 straipsnio 5 dalis
30 straipsnio 5 dalis	76 straipsnio 6 dalis
30 straipsnio 6 dalis	76 straipsnio 7 dalis
30 straipsnio 7 dalis	76 straipsnio 8 dalis
30 straipsnio 8 dalis	76 straipsnio 9 dalis
—	76 straipsnio 10 dalis
30 straipsnio 9 dalis	76 straipsnio 11 dalis
31 straipsnio 1 ir 2 dalys	77 straipsnio 1 dalis
—	77 straipsnio 2 dalis
31 straipsnio 3 dalis	77 straipsnio 3 dalis
—	77 straipsnio 4 dalis
—	78 straipsnis
32 straipsnis	79 straipsnis
—	80 straipsnis
33 straipsnio 1 dalis	81 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa
33 straipsnio 2 dalis	—
33 straipsnio 2a dalis	—
33 straipsnio 2b dalis	81 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
33 straipsnio 3 dalis	81 straipsnio 2 dalis
—	82 straipsnis
34 straipsnio pirma pastraipa	83 straipsnio pirma pastraipa

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004	Šis reglamentas
—	83 straipsnio antra pastraipa
34 straipsnio antra pastraipa	—
34 straipsnio trečia pastraipa	83 straipsnio trečia pastraipa
—	I priedas
—	II priedas